

CORONACRISIS: WE ZIJN OVERAL, MAAR ZONDER JOU NERGENS

Jaarverslag
Nederlandse Rode Kruis
2020



Grondbeginselen

Menslievendheid

We zijn er voor mensen in nood.
Uit respect voor elkaar, van mens tot mens.

Onpartijdigheid

We helpen iedereen.
Ongeacht nationaliteit, ras, geloof, afkomst of politieke overtuiging.

Neutraliteit

We kiezen geen partij, maar staan voor de meest kwetsbaren.

Onafhankelijkheid

We bepalen onafhankelijk van de overheid wat we zeggen en doen.

Vrijwilligheid

We helpen recht uit het hart.

Eenheid

In ieder land is maar één Rode Kruis of Rode Halve Maan;
open voor iedereen, met vrijwilligers in het hele land.

Algemeenheid

Onze verenigingen zijn gelijk en helpen elkaar.
We vormen samen een wereldwijde vereniging.



03	Voorwoord	108	Hoofdstuk 6 Verslag van het bestuur
06	Hoofdstuk 1 Strategie	113	Hoofdstuk 7 Risico's, onzekerheden en maatregelen
10	Hoofdstuk 2 Hulp voor mensen in nood in Nederland	119	Hoofdstuk 8 Samenvatting van de financiële resultaten
12	Coronahulpverlening in Nederland	122	Ontwikkeling in de baten
20	Coronahulpverlening op de Caribische eilanden	1254	Ontwikkeling in de lasten
26	Overige hulp in Nederland	126	Financiële positie
33	Wat betekent dat eigenlijk, de meest kwetsbaren?	127	Begroting 2021
35	Hoofdstuk 3 Hulp voor mensen in nood wereldwijd	130	Hoofdstuk 9 Jaarrekening
39	Noodhulp	161	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
54	Werken aan weerbaarheid		
59	Bijzondere initiatieven en samenwerking		
62	Projecten mogelijk gemaakt door 3FM Serious Request en 3FM Serious Request: The Lifeline		
63	Hoofdstuk 4 Communicatie en fondsenwerving		
64	Communicatie		
78	Fondsenwerving		
88	Hoofdstuk 5 De organisatie		
90	Organogram		
92	De organisatie		
94	Gedrag en integriteit		
98	Diversiteit		
100	Vrijwilligersbeleid		
102	Duurzaamheid		
104	Selectie, monitoring en evaluatie		
106	Ambities 2021 en verder		

Bijlagen

- I De ledenraad
- II Samenstelling van het verenigingsbestuur
- III Nevenfuncties bestuursleden en directie



Voorwoord

De coronapandemie, een recordaantal orkanen, mensen die hun voedsel niet meer kunnen betalen. Het jaar 2020 zullen we niet snel vergeten. We zagen het ongekende beeld van mensen in eigen land die leven in angst en onzekerheid om hun gezondheid, hun inkomen, hun volgende maaltijd en soms zelfs om een dak boven hun hoofd. En aan de andere kant van ons Koninkrijk, op de Caribische eilanden, kwamen de eerste levensbehoeften al snel onder druk te staan, toen de inkomsten vanuit het toerisme wegvielen. Hiermee werd 2020 het jaar dat we het Nationaal Actieplan COVID-19 startten. De grootste Rode Kruis-hulpoperatie binnen het Koninkrijk sinds de Watersnoodramp in 1953.

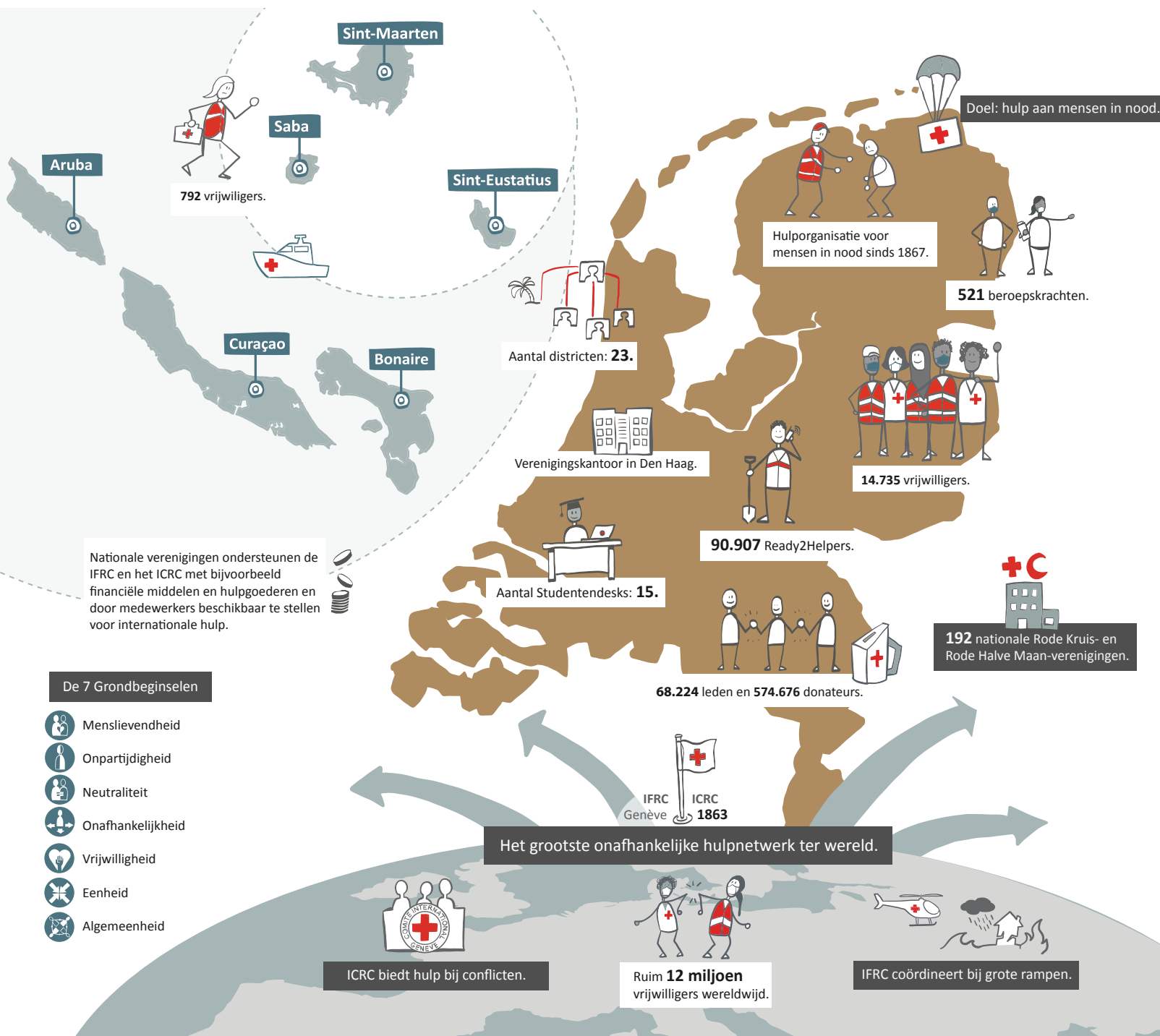
Tegelijkertijd zagen we ook wereldwijd de humanitaire uitdagingen toenemen. Mensen die al in een kwetsbare positie zitten, vluchtelingen, dagloners, mensen in conflictgebieden, slachtoffers van natuurrampen, worden extra hard getroffen door de coronapandemie. Tel daar de klimaatverandering bij op die zorgt voor toenemend natuurgeweld dat met name de meest kwetsbaren het hardst raakt.

En in al die zorgen, in al die onzekerheid, waren we ook getuige van iets indrukwekkends: de enorme betrokkenheid van alle lagen van onze samenleving. Bedrijven, particulieren, overheden, loterijen, stichtingen, fondsen, bestaande en nieuwe partners. Iedereen maakte zich sterk om de hulpverlening in deze moeilijke tijden mogelijk te maken. Net zo indrukwekkend is de enorme hulpbereidheid van zo veel mensen in binnen- en buitenland. Met man en macht werkten onze hulpverleners om het virus zo veel mogelijk tegen te gaan, de gezondheidszorg te ondersteunen en te zorgen voor de eerste levensbehoeften van de meest kwetsbaren. Terwijl ze niet zelden ook zelf geraakt zijn door het virus, werkten ze onder hoge druk om steun te bieden waar nodig.

Dit alles niet zonder uitdagingen. Niet alleen de omvang van de hulpvraag is immens en steeds veranderend. Ook hulp bieden en coronamaatregelen in acht nemen blijkt vaak een moeilijke combinatie. Want hoe geef je een EHBO-cursus op anderhalve meter afstand? Hoe was je je handen als de watervoorzieningen door oorlog vernield zijn? Hoe bereik je een door een orkaan getroffen gebied wanneer reismogelijkheden beperkt zijn? Kun je coronapatiënten vervoeren wanneer je zelf kwetsbaar bent? Het is steeds opnieuw zoeken, aanpassen, meebewegen. Vertrouwend op de ervaring, paraatheid en gedrevenheid die onze organisatie zo kenmerkt. Ik kan dan ook niet anders dan diep respect hebben voor al die vrijwilligers en medewerkers die dit waarmaken. Elke dag opnieuw. En we zijn enorm dankbaar voor alle steun die we in dit moeilijke jaar hebben ontvangen. Want we waren weliswaar overal, maar zonder jou zijn we nergens.

Marieke van Schaik
Algemeen directeur

HET NEDERLANDSE RODE KRUIS EN DE INTERNATIONALE RODE KRUIS-BEWEGING



Het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRC) is een onafhankelijke organisatie die hulp verleent bij gewapende conflicten. Tijdens conflicten ondersteunt het ICRC de nationale Rode Kruis- of Rode Halve Maan-verenigingen, en biedt bescherming aan zieken en gewonden, krijgsgevangenen, ontheemden en de burgerbevolking in het conflictgebied.

De Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maan-verenigingen (IFRC) is het overkoepelende orgaan van alle erkende Rode Kruis- en Rode Halve Maan-verenigingen. De IFRC coördineert de hulpverlening bij grote (natuur-)rampen, helpt nationale verenigingen bij noodhulpverlening en ondersteunt hen bij de opbouw van een sterke vereniging.

Auxiliaire (hulpverlenende) rol

Het verlenen van noodhulp tijdens crisissituaties vloeit voort uit de zogeheten auxiliaire rol van het Rode Kruis. Deze rol is vastgelegd in de Verdragen van Genève. In Nederland is deze rol bovendien vastgelegd in een Koninklijk Besluit. Apart benoemd in het besluit zijn ook de taken van het Rode Kruis op het gebied van Humanitair Oorlogsrecht en opsporing en contactherstel.



Rode
Kruis

HOOFDSTUK 1

Strategie





Missie

Het voorkomen en verzachten van menselijk lijden waar dan ook, het beschermen van levens en gezondheid en het waarborgen van respect voor de mens. Dat is de missie van het Rode Kruis. Onze bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar hen die het meest kwetsbaar zijn tijdens gewapende conflicten, rampen en andere noodsituaties.

Visie

Met onze vrijwilligers en via onze lokale aanwezigheid leveren we een actieve bijdrage aan het versterken van gemeenschappen, zodat in tijd van de grootste nood niemand alleen staat. Via onze hulpverlening willen we de zelfredzaamheid van die gemeenschappen dusdanig versterken, dat mensen die daarin leven zichzelf en anderen kunnen helpen. Op basis van respect en medemenselijkheid.



Foto: Arie Kievit

In tijden van nood staat niemand alleen

Strategie 2020

Op 24 juni 1859 werd in de kruitdampen van het slagveld van Solferino de basis gelegd voor onze drijfveer: in tijden van nood staat niemand alleen. Hulp aan mensen in nood zonder onderscheid vormt nog steeds de unieke kern van het Rode Kruis. We komen op voor kwetsbare mensen waar ook ter wereld, niemand uitgezonderd. We kiezen namelijk voor de slachtoffers, bij welke partij ze ook horen. Het Rode Kruis geeft mensen in oorlogs- en rampgebieden eerste hulp. Maar we doen meer dan dat. Om er voor te zorgen dat in tijden van nood niemand alleen staat, helpen wij mensen, zorgen we dat mensen voorbereid zijn en maken we mensen bewust dat (ook) zij anderen kunnen helpen.

Volgens die missie werkten wij in onze meerjarenstrategie 2017 – 2020 in Nederland met vijf kerndiensten: noodhulp, eerste hulp, evenementenhulp, burgerhulp en hulp bij zelfredzaamheid. We legden steeds sterker de focus op hulp aan mensen in nood en namen afscheid van sociale hulpactiviteiten. In het buitenland kenden we twee pijlers: noodhulp en het vergroten van de weerbaarheid van mensen en gemeenschappen.



Nieuwe strategie 2025

Mensen in (dreigende)
nood met passende hulp
écht verder helpen.

De afgelopen periode hebben we intensieve strategische sessies georganiseerd. Met medewerkers, vrijwilligers en externe experts. We hebben hard gewerkt aan een nieuwe strategie, waarin we trouw blijven aan onze missie en onze grondbeginselen. De basis van deze nieuwe strategie is wat we bereikt hebben met Strategie 2020, waarin we als humanitaire noodhulporganisatie, duidelijk gekozen hebben voor een focus op (dreigende) nood. Hier bouwen we op verder. Alleen staat in deze nieuwe vijf-jaren strategie niet onze hulp centraal. Niet de nood. Maar de mens. Onze hulp is dus gericht op de basislevensbehoeften van mensen; als deze je ontbreken of dreigen te gaan ontbreken. Het maakt ons niet uit hoe je in nood verzeild bent geraakt of dreigt te verzeilen. Of persoonlijke omstandigheden of een acute gebeurtenis er de aanleiding voor zijn. Wij helpen waar we kunnen met basislevensbehoeften en de meest kwetsbaren het eerst. Voedsel. Water. Een dak boven je hoofd. Een plek waar je je veilig voelt. De juiste medische en psychologische hulp. De mogelijkheid om te voorzien in je basale persoonlijke hygiëne. Weten waar je naasten zijn en hoe het met ze is.

9

Coronapandemie

Wat niemand had kunnen voorzien, was dat we in 2020 te maken zouden krijgen met een crisis zo omvangrijk dat die nagenoeg iedereen raakt. De focus op de basislevensbehoeften van mensen die we leggen met onze meerjarenstrategie 2025 werd ineens extra relevant in het afgelopen jaar. Voedsel, onderdak, medische zorg, psychosociale steun. Het was allemaal broodnodig voor een grote groep kwetsbare mensen in Nederland en op de Caribische eilanden. Het jaar 2020 betekende voor ons dat we werden geconfronteerd met grote noden binnen het Koninkrijk. Om hulp te kunnen verlenen, konden we voortbouwen op de kennis, ervaring en netwerken die we in de afgelopen jaren hebben opgebouwd. En niet in de laatste plaats konden we rekenen op al die helpende handen en gedrevenheid van onze vrijwilligers en Ready2Helpers die onvermoeibaar hulp boden waar nodig.



Rode
Kruis

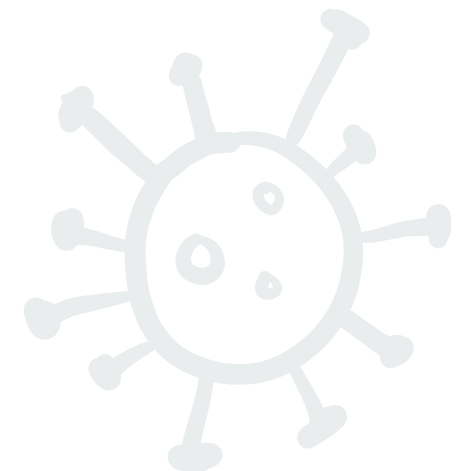
HOOFDSTUK 2

Hulp voor mensen in nood in Nederland Crisis binnen het Koninkrijk



Onze grootste hulpoperatie sinds de Watersnoodramp

In 2020 kwam er veel op ons af. Nederland bevindt zich door de coronapandemie in een ongekennde crisis. En die vraagt om een ongekend antwoord. Daarom stond 2020 in het teken van onze grootste hulpoperatie sinds de Watersnoodramp. Een operatie die ook in 2021 nog niet ten einde is. We ondersteunen de zorg en staan klaar voor de meest kwetsbaren. Dat doen we met 14.735 vrijwilligers en 90.907 mensen die zijn aangesloten bij ons burgerhulpverleningsnetwerk Ready2Help. Met elkaar zorgen we ervoor dat in tijden van nood niemand alleen staat.





616.150
mensen werden
geholpen bij
het grootschalig
testen

CORONA- HULPVERLENING IN NEDERLAND



86.042
boodschappen-
kaarten werden
uitgedeeld



25.551
telefoontjes
kwamen
binnen bij de
Rode Kruis Hulplijn



6 PROGRAMMA'S - 17 INTERVENTIES

Programma	Interventie	Aantal geholpen
Medische ondersteuning	Ondersteuning zorginstelling en groepsquarantaine	124 instellingen en 4 groepsquarantaine
		
	Ondersteuning callcenter	5 instellingen
		
	Vervoer	3.709 mensen
		
	Grootschalig testen	616.150 mensen
Psychosociale ondersteuning	Bron- en contactonderzoek	28.335 geslaagde belmomenten
		
	Ondersteuning bij griepvaccinaties	49.346 mensen
		
	Rode Kruis Hulplijn	25.551 telefoontjes
	WhatsApp-Hulplijn	113 berichten
	Let op Elkaar	2.580 hulpvragen
Voedsel		
	Voedselbanken	17.319 mensen
		
	Boodschappenkaarten	86.042 kaarten
		
Onderdak	Voedselpakketten	29.415 pakketten
	Ondersteuning boodschappen	437 mensen
		
	Opvang dak- en thuislozen	1.917 mensen
		
Hygiëne	Gastlessen	9 klassen
		
Contact met dierbaren	Flyers met corona-informatie	60.918 downloads
		
Contact met dierbaren	Ontmoetingstenten om mensen in verpleeghuizen in contact te brengen met dierbaren	321 mensen
		

CORONAHULPVERLENING IN NEDERLAND



Een ongekennde crisis vraagt om een ongekend antwoord

- Marieke van Schaik, directeur

Angst om je gezondheid en die van je dierbaren. Niet meer op bezoek kunnen bij je ouders op leeftijd. Je baan kwijtraken. Niet uit huis kunnen. Het coronavirus treft heel Nederland op een manier die niemand had voorzien. De omvang, de duur en de impact van de coronapandemie komen hard aan en zullen nog hard nadreunen.



Foto: Arie Kievit

Nationaal Actieplan COVID-19

Direct toen duidelijk werd dat Nederland niet gevrijwaard zou blijven van het coronavirus, kwamen we in actie. We informeerden mensen hoe ze ouderen en kwetsbaren konden helpen en beschermen en openden de Rode Kruis Hulplijn voor een luisterend oor, advies of extra hulpvraag. Naarmate de impact van het virus op onze samenleving groeide, groeide ook onze hulpverlening. Er kwamen er steeds meer hulpinzetten door heel het land. Tegelijkertijd zagen we dat we een aantal reguliere activiteiten, zoals EHBO-trainingen en evenementenhulpverlening, moesten opschorten of aanpassen. Het coronavirus en de gevolgen ervan zouden voorlopig niet uitgeraasd zijn. Voor het Rode Kruis betekende dit de grootste hulpoperatie sinds de Watersnoodramp. Op 6 mei lanceerden wij het Nationaal Actieplan COVID-19.

15

Doelstellingen van het actieplan:

De pandemie bestrijden, zodat COVID-19 zo weinig mogelijk impact heeft. Met speciale aandacht voor de meest kwetsbaren.

Hiervoor focussen we ons op zes programma's:



Medische ondersteuning

Zorgwerkers zetten zich dag en nacht in om de coronacrisis te bestrijden. Zij kunnen rekenen op onze hulp. We ondersteunden zorginstellingen en GGD'en waar nodig. Vrijwilligers namen de temperatuur op van bezoekers aan zorginstellingen of traden op als gastvrouw of -heer. We vervoerden personen die (mogelijk) met COVID-19 besmet waren naar GGD-testlocaties of andere locaties met onze eigen busjes voorzien van onder andere spatschermen. We ondersteunden de GGD bij het afnemen van coronatesten in verschillende teststraten of thuis. Vrijwilligers hielpen bij het bron- en contactonderzoek door vanuit huis te bellen. En in het begin van de pandemie hebben we persoonlijke beschermingsmiddelen ingezameld om zo het tekort in de patiëntenzorg te kunnen aanvullen.



Psychosociale hulp

In het voorjaar openden we een telefonische Hulplijn die bereikbaar is voor iedereen met vragen over COVID-19. Of mensen die behoefte hebben aan een luisterend oor of aan praktische ondersteuning. De Rode Kruis Hulplijn was ook bereikbaar voor mensen die geen Nederlands spreken. Via WhatsApp konden ze een terugbelverzoek sturen. Een Rode Kruis-vrijwilliger belde vervolgens terug. Deze service is beschikbaar in het Arabisch, Tamazight (Berbers), Turks, Chinees en Portugees.

16



Voedselhulp

Door de coronacrisis zijn veel mensen plotseling extra kwetsbaar. Bijvoorbeeld arbeidsmigranten, ongedocumenteerden en mensen die hun inkomen zijn verloren. Boodschappen doen is opeens niet meer vanzelfsprekend. We ondersteunden deze mensen op verschillende manieren met voedselhulp. Zo distribueerden we via lokale hulporganisaties voedselpakketten of boodschappenkaarten waarmee mensen die niet bij de voedselbank terecht kunnen, zelf in de supermarkt eten konden kopen. Verder ondersteunden onze vrijwilligers verschillende voedselbanken in het land. Zij hielpen bijvoorbeeld bij het samenstellen en verspreiden van voedselpakketten.





Onderdak

We ondersteunden organisaties en gemeenten met dag- en nachtopvang. Bijvoorbeeld door een locatie in te richten, ondersteuning te bieden bij facilitaire- en logistieke zaken en materialen te leveren, zoals veldbedden.



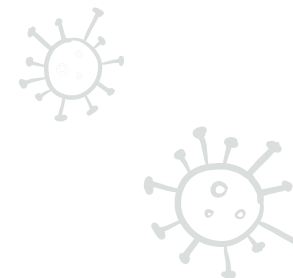
Contact met dierbaren

Eenzaamheid is een niet te onderschatten bijeffect van mensen die, wel of niet ziek, in quarantaine zijn. Toen er een bezoekverbod kwam in (zorg-) instellingen, hebben we speciale plekken gecreëerd waar bewoners hun dierbaren op een veilige manier konden ontmoeten. Ontzettend waardevol voor een groep kwetsbaren die anders uitgesloten zouden zijn van contact. Ook patiënten die op een corona-afdeling verbleven, brachten we in contact met hun familie door ze te helpen met videobellen.



Hygiëne en publieksvoorlichting

De start van de coronacrisis bracht een overvloed aan verspreiding van juiste en onjuiste informatie met zich mee. Het delen van onpartijdige en correcte informatie werd daarom enorm belangrijk. Voor het onderwijs hebben we gratis online lesmateriaal ontwikkeld en vrijwilligers hebben online gastlessen gegeven over de geldende hygiënemaatregelen. Het lesmateriaal is ontwikkeld in samenwerking met collega's van het Internationale Rode Kruis. Daarnaast stelden we via onze website voorlichtingsflyers beschikbaar met informatie over de coronamaatregelen en deelden we tips en aanwijzingen via onze sociale media-kanalen over bijvoorbeeld het gebruik van een mondkapje of grondig handen wassen.



UITDAGINGEN

Als organisatie zijn we ingericht op noodsituaties. We zijn hiervoor getraind, het is onze taak om in tijden van nood humanitaire hulp te bieden en de hulpdiensten van de overheid te ondersteunen. Bij een crisis van deze schaal komen ook veel uitdagingen kijken. Aangezien we niet aan alle hulpverzoeken kunnen voldoen, werkten we in de opschaling tijdens de tweede golf met een duidelijke prioriteitenlijst. Ook moeten we er scherp op blijven dat de snelheid en flexibiliteit die we hanteren in onze hulpverleningsactiviteiten niet ten koste gaan van de kwaliteit van de hulp. Een ander punt van aandacht is het monitoren van de hulpverlening, zodat we beter kunnen meten wat de resultaten zijn en dus de effectiviteit van de hulpverlening is.





Schermbel tegen de borst

Marjon is één van de Rode Kruis-vrijwilligers die langs verpleeghuizen gaat om het zorgpersoneel te ontlasten. “De patiënten liggen op de corona-afdeling omdat ze besmet zijn met het coronavirus. Er zijn mensen met ernstige klachten, maar ook mensen die herstellende zijn. En allemaal doen ze dat helemaal alleen.”

Videobellen is voor de thuiswerkende maatschappij heel normaal geworden. Maar voor veel ouderen kan dit erg ingewikkeld of zelfs onmogelijk zijn. Zeker dementerende ouderen hebben vaak geen idee wat hen overkomt wanneer ze plotsklaps ziek worden, worden overgebracht naar een andere afdeling en dagelijks alleen maar mensen zien in schorten en kapjes voor hun mond. Dat kan enorm stressvol zijn.

Marjon en haar team springen hier op in. “De eenzaamheid tegen- gaan is één van onze belangrijkste taken. We gebruiken WhatsApp, omdat de meeste mensen dit hebben en je met een groep tegelijk kunt bellen. Niet alle patiënten begrijpen wat we doen, maar ze gaan allemaal stralen zodra we hun dierbaren tevoorschijn ‘toveren’. Sommigen mensen drukken het scherm zelfs tegen de borst.”

HULPVERLENING CARIBEN

80.333

mensen op Curacao, Aruba
en Sint-Maarten zijn geholpen met
kant-en-klare maaltijden, vouchers om
boodschappen te doen of
voedselpakketten.



Rode
Kruis



Foto: Arie Kievit

CORONAHULPVERLENING OP DE CARIBISCHE EILANDEN

Curaçao

17.782 Flyers en posters verspreid
 2.600 Hulpverleningsgesprekken
 141 Vergoedingen voor medische ingrepen
 700 Hygiëne-pakketten
 41 Betalingen voor huur of nutsvoorzieningen

7.487.610 Totaal cash (e-voucher)
101.952 Kant- en klare maaltijden
11.700 Voedselpakketten
33.918 Mensen bereikt met voedselhulp

Aruba

10.724 Hulpverleningsgesprekken
 4.449 Flyers en posters verspreid
 750 Betalingen voor schoolkosten
 480 Vergoedingen voor medische ingrepen
 385 Kappersbezoeken kinderen
 346 Betalingen voor huur of nutsvoorzieningen
 153 Hygiëne-pakketten
 150 Zorgpakketten voor ouders

10.515.048 Totaal cash (e-voucher)
7.325 Voedselpakketten
71.628 Kant-en-klare maaltijden
28.603 Mensen bereikt met voedselhulp

Bonaire

500 Flyers en posters
 465 Voedselpakketten
 250 Mensen bereikt met voedselpakketten
 611 Hygiëne-pakketten of items

Saba

4.950 Schoolmaaltijden bereid
 1.825 Bezorgingen voor lokale (zorg)instellingen
 686 Flyers en posters
 20 Hygiëne spellen uitgedeeld

Sint-Eustatius

38 flyers en posters
 7 huurkosten aan kinderdagverblijven

Sint-Maarten

34.635 Stukken zeep
 2.600 Bezorgingen van overheidshulp
 1.300 Flyers en posters
 182 Daken gerepareerd

3.374.890 Totaal cash (e-voucher)
5.634 Voedselpakketten
134.900 Kant- en klare maaltijden
17.812 Mensen bereikt met voedselhulp



,

Mensen vragen eerder hulp voor de buurman dan voor zichzelf

- Maisy Scharbay, afdelingsmanager van het Rode Kruis op Curaçao

Door de nijpende economische situatie was de armoede al groot in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Toen de eerste coronabesmettingen een feit waren, ging het Caribisch gebied op slot. De inwoners van de eilanden zijn voor een groot deel afhankelijk van toerisme. Steeds meer huishoudens zakten onder de armoedegrens en hebben letterlijk geen eten meer. Hulpverlening aan het Caribisch gebied vormt een belangrijk onderdeel van het Nationaal Actieplan COVID-19. Samen met andere hulporganisaties startten we met het uitdelen van e-vouchers om boodschappen mee te doen, voedsel- en hygiënepakketten en later ook maaltijden. Verder ondersteunen we de gezondheidszorg, geven we voorlichting en helpen we mensen die de huur niet meer kunnen betalen.



Foto: Rode Kruis Aruba

Voedselhulp

Er zijn Rode Kruis-afdelingen op Sint-Maarten, Aruba, Curaçao, Bonaire, Sint-Eustatius en Saba. Op Aruba, Curaçao en Sint-Maarten voeren we sinds mei 2020 een grootschalig voedselprogramma uit ter waarde van € 41,2 miljoen. Dit doen we onder andere met behulp van financiering van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Sinds mei zijn er binnen dit programma inmiddels ongeveer 80.000 mensen geholpen met voedselhulp. De voedselhulp bestond uit voedselpakketten en dagelijkse kant-en-klare maaltijden voor kwetsbare mensen die geen gelegenheid hebben om zelf te koken omdat ze dakloos zijn of bedlegerig. Al snel konden we grotendeels overschakelen naar het inzetten van e-vouchers, waarmee mensen zelf hun boodschappen kunnen doen en zo dus zelf kunnen bepalen waar ze behoefte aan hebben. In totaal bereikten we op Aruba 28.603 mensen, op Curaçao 33.918 mensen en op Sint-Maarten 17.832 mensen met voedselpakketten, e-vouchers en klant-en-klare maaltijden.



Ondersteuning gezondheidszorg

Informatie is de sleutel om mensen te beschermen tegen het coronavirus. We bereikten 14.199 mensen met informatievoorziening. Daarnaast hielpen we 13.424 mensen rechtstreeks via hulplijn of via een ouderen buddy netwerk, waarbij vrijwilligers telefonisch contact aangaan om eenzaamheid tegen te gaan en relevante informatie te geven over het coronavirus.

Gezien de eerstelijns gezondheidszorg niet voor iedereen meer toegankelijk is, gaven we op Curaçao, Aruba en Sint-Maarten 637 mensen een vergoeding voor hun acute medische kosten. Medisch getrainde vrijwilligers op Aruba legden 240 huisbezoeken af samen met huisartsen. In totaal deelden we 42.531 hygiëne items uit zoals zeep, vitamine, waspoeder en tandpasta.

Samen delen

Toen de eerste coronabesmettingen een feit waren, ging het Caribisch gebied op slot. 'Mensen zonder vaste baan verdienen nog wat met kleine klusjes, zoals tuinonderhoud of het verkopen van zelfgemaakte producten. Maar door de lockdown lag alles plat', vertelt Maisy Scharbay, afdelingsmanager van het Rode Kruis op Curaçao. 'Op een goede dag leggen minstens vijf cruiseschepen aan in de haven, nu is die leeg. De inwoners van de Caribische eilanden zijn voor een groot deel afhankelijk van toerisme. Ook Curaçao.' Steeds meer huishoudens zakken onder de armoedegrens. Mensen kunnen letterlijk geen eten meer kopen.

De voedselhulp kom op gang, maar voor de eilanders is er veel schaamte om de voedselhulp in ontvangst te nemen, ontdekte Maisy. 'Je ziet Rode Kruis-vrijwilligers dus niet in een grote witte auto met een rood kruis de maaltijden bezorgen. Onze cultuur is dat we niet durven zeggen dat we hulp nodig hebben. Het is vaker de buurvrouw die bij ons aanklopt voor een voedselpakket voor haar buurman, omdat deze al twee dagen niet heeft gegeten. Heel verdrietig.' Toch is delen belangrijker dan de trots, zag Maisy bij het uitdelen van de pakketten. 'Eén mevrouw kocht zelf bloem en ging vervolgens naar haar buurvrouw. Die maakte van de producten in het pakket pasteitjes die ze samen deelden.'



OVERIGE HULP IN NEDERLAND

Ook bij onze reguliere hulpverlening konden we rekenen op de tomeloze inzet en flexibiliteit van onze vrijwilligers en Ready2Helpers.



Foto: Rode Kruis Nederland

,

De schrik kwam pas later

- Metje redde haar dochter van verstikking

Onze reguliere hulpverlening liep door, maar was toch ook vaak anders als gevolg van de coronapandemie. Want hoe geef je een EHBO-cursus op afstand? Hoe richt je een veilige noodopvang in na een brand, waarbij 1,5 meter afstand gegarandeerd is? En wat als er geen evenementen meer zijn om hulp te verlenen, wat kun je dan wél doen? Ook bij onze reguliere hulpverlening konden we rekenen op de tomeloze inzet en flexibiliteit van onze vrijwilligers en Ready2Helpers.



Noodhulpsituaties houden geen rekening met de coronacrisis

Noodhulpinzetten

Noodhulpsituaties houden geen rekening met de coronacrisis. Ook in het crisisjaar 2020 stonden onze hulpverleners paraat om in actie te komen voor onder andere opvang en evacuatie na een brand, opvang van gestrande reizigers en bij zoekacties naar vermiste personen. In 2020 kwamen we 36 keer in actie bij een noodsituatie. Bijvoorbeeld bij de brand in natuurgebied De Meinweg in Herkenbosch. Vanwege de rookontwikkeling en de hoge concentratie koolmonoxide werden in de nacht alle 4.200 inwoners van het dorp geëvacueerd. Niet eerder werd in Nederland een heel dorp geëvacueerd vanwege een natuurbrand. Onze hulpverleners zorgden ervoor dat er voldoende veldbedden waren voor mensen die niet terecht konden bij vrienden of familie.



EHBO

Onze missie is dat iedereen in Nederland eerste hulp moet krijgen wanneer dat nodig is. Het is daarom belangrijk dat we de EHBO-kennis binnen de samenleving verder vergroten. Onze laagdrempelige online varianten van complete EHBO-cursussen boden uitkomst in coronatijd. Ook hebben we al jaren een handige gratis EHBO-app en verspreiden we slimme EHBO-weetjes via sociale media.

Als gevolg van de coronamaatregelen werden alle EHBO-cursussen tussen 13 maart en 15 juni geannuleerd en opnieuw tijdens de lockdown in december. Noodzakelijke EHBO- en reanimatiecursussen voor mensen in essentiële beroepen verzorgden we zoveel mogelijk online en werd het praktijkgedeelte geminimaliseerd tot wat echt noodzakelijk geoefend moest worden. Speciaal voor alle thuisblijvers in Nederland stelden we in het voorjaar een gratis online thuiscursus EHBO beschikbaar. Hiermee leerden de cursisten vanuit huis, via de laptop of tablet hoe je eerste hulp verleent bij veelvoorkomende situaties.

In totaal hebben we in 2020 80.242 EHBO-certificaten kunnen uitreiken. De gratis EHBO thuiscursus is in totaal 43.298 keer afgenomen. We hopen deze personen na de lockdown terug te zien in een reguliere EHBO-cursus. Ook heeft dit een mooi donatiebedrag opgebracht van € 45.000 voor de Rode Kruis coronagerelateerde activiteiten. 420.000 mensen maakten gebruik van de EHBO-app. Samen met de EHBO-branchen hebben we een nieuw protocol opgesteld om EHBO-cursussen op een veilige manier te kunnen blijven geven, in kleine groepen, op anderhalve meter afstand. Al onze cursussen zijn aangepast naar het nieuwe branchebrede protocol.



Voor het tweede jaar steunt Stichting Zorg en zekerheid ons met het programma veilig sporten. Sportverenigingen ontvangen een gratis AED en EHBO trainingen.



Coop werkt al jaren samen met het Rode Kruis. Met haar klanten zamelt de supermarktorganisatie via verschillende acties geld in voor het Coop Rode Kruis Fonds. Na de eerdere zelfredzaamheids- en EHBO-cursussen heeft Coop in 2020 geld ingezameld samen met haar klanten voor AED's. Door aan de buitenzijde of in de buurt van elke Coop-supermarkt een AED te plaatsen, verhoogt Coop de veiligheid in en rond haar winkels. Hiermee dragen klanten opnieuw bij aan de leefbaarheid in de eigen buurt. Coop leverde hiermee een bijdrage van €269.215,- voor het Coop Rode Kruis fonds.



Als je goed bent voorbereid, kun je jezelf en anderen helpen bij een noodsituatie

Evenementenhulp

De plannen die we hadden voor evenementenhulpverlening, waaronder de acht pilots met koelbaden, moesten we terzijde schuiven. Vrijwilligers die de eerste hulp op een evenement zouden verzorgen, zetten zich graag in voor de nieuwe hulpvragen die ontstonden: van ondersteuning van huisartsenposten en ziekenhuizen tot het rondbrengen van voedselpakketten. En van het faciliteren van familiebezoek bij verpleeghuizen tot het vervoer van coronapatiënten.

30

Goed voorbereid

Als je goed bent voorbereid, kun je jezelf en anderen helpen bij een noodsituatie. Met die gedachte organiseren districten en afdelingen van het Rode Kruis verschillende lokale activiteiten onder de naam Goed voorbereid. Vanwege de coronacrisis zijn veel lokale activiteiten, die grotendeels bestaan uit cursussen, geannuleerd of beperkt gegeven. Met praktische tips op sociale media en download informatie over COVID-19, maar ook over bijvoorbeeld extreem weer en een persoonlijk noodplan, wisten we toch 6.253.999 mensen te bereiken. We richten ons met een Paw Patrol memoryspel ook specifiek op kinderen. Het spel werd 2.103 keer gedownload en leerde kinderen spelenderwijs wanneer ze hun handen moeten wassen.



Kruidvat wil gezondheid eenvoudig bereikbaar maken voor iedereen. Vanuit deze missie werkt Kruidvat samen met het Rode Kruis, die er naar streeft dat mensen zichzelf en anderen kunnen helpen in geval van nood. Kruidvat en het Rode Kruis hebben een online cursus EHBO voor kinderen speciaal voor ouders ontwikkeld. Daarnaast heeft Kruidvat een speciale EHBO-box in het assortiment waarvan een gedeelte van de verkoop wordt afgedragen aan het Rode Kruis. Ook kunnen klanten spaarpunten van hun klantenkaart doneren aan het Rode Kruis. In totaal doneerde Kruidvat in 2020 €11.455,50 aan het Rode Kruis.



Het is vaak een lang en intensief proces om te komen tot een match tussen dierbaren die elkaar uit het oog verloren

Opsporing en ondersteuning

Opsporing en het herstellen van contacten met familieleden, internationaal bekend onder de naam Restoring Family Links, is van oudsher een belangrijke taak van het Rode Kruis. Het is vaak een lang en intensief proces om te komen tot een match tussen dierbaren die elkaar uit het oog verloren. Hier zetten we ons wereldwijde netwerk voor in. Ondanks de coronapandemie konden we ook in 2020 contacten tussen dierbaren herstellen en veel mensen uitsluitend gegeven over het lot van hun familieleden. In 2020 werkten we aan 561 dossiers van 400 hulpvragers. We hebben 52 dossiers positief kunnen afronden.

,

We worden niet vergeten.
Dat maakt me blij.

- Chuchu is één van de ongedocumenteerde migranten die een voedselpakket krijgt van het Rode Kruis.



WAT BETEKEN DAT EIGENLIJK? DE MEEST KWETSBAREN?

De Filipijnse Rudi woont al zeven jaar in Nederland. Sinds het begin van de coronacrisis is zijn inkomen met meer dan de helft geslonken. Hij werkt als schoonmaker bij particulieren, maar veel van zijn klanten zeggen af. Omdat ze nu zelf thuis zitten, of uit angst voor besmetting. “Ik maak me zorgen. Ik moet gezond en sterk blijven. Wat nu als ik geen eten heb? Wat nu als ik corona krijg? Dan kan ik helemaal niet meer werken.” Rudi krijgt een boodschappenkaart ter waarde van vijftien euro. Hij is er blij mee. “Hiermee kan ik kopen wat ik veel gebruik. Brood, koffie, fruit en natuurlijk rijst. Wij Filipino’s houden van rijst,” lacht hij.

Kwetsbaarheid is veranderlijk

Een jaar geleden was Rudi niet kwetsbaar. Hij kon werken voor zijn eten en het dak boven zijn hoofd. Ook kon hij wat geld opzij zetten om een ticket naar de Filipijnen te kopen. Een jaar geleden hadden we Rudi niet ontmoet.

De meest kwetsbaren, die we altijd noemen als we het hebben over onze hulpverlening, kunnen veranderen per situatie. Een coronacrisis bijvoorbeeld kan je in één klap kwetsbaar maken. Omdat je je werk verliest en geen verblijfsstatus hebt. Of omdat je de deur niet uit kan en geen familie of burens hebt die een boodschap voor je doen. Kwetsbaar ben je ook als je in Zimbabwe, Bolivia of Mali of waar dan ook ter wereld zonder arbeidscontract je inkomen bij elkaar sprokkelt. Door bijvoorbeeld bananen of mangoschijfjes te verkopen of te werken in een mijn. Door de coronacrisis is veel werk verloren gegaan en dreigt direct honger voor mensen die eerst wél konden rondkomen.

Nieuwe kwetsbare groepen in binnen- en buitenland

Kwetsbaarheid verandert dus en door de coronacrisis zien we in binnen- en buitenland nieuwe kwetsbare groepen ontstaan. Tegelijkertijd krijgen de mensen die al kwetsbaar waren, het extra zwaar. Ze zijn door hun reserves heen door een ramp, conflict of gebrek aan inkomen en krijgen nu ook te maken met corona. Maar wat de oorzaak ook is, om vast te stellen of iemand kwetsbaar is, kijken we naar de basislevensbehoeften van mensen. Voedsel. Water. Een dak boven je hoofd. Een plek waar je je veilig voelt. De juiste medische en psychologische hulp. De mogelijkheid om te voorzien in je basale persoonlijke hygiëne. Weten waar je naasten zijn en hoe het met ze is. Als deze ontbreken of dreigen te gaan ontbreken, ben je kwetsbaar.

Weten waar de nood dreigt

Om hulp te kunnen bieden, moeten we weten waar de nood is of dreigt en wie er kwetsbaar voor is. En hoe mensen onze hulp het beste kunnen gebruiken. Met de voelsprietten in de samenleving en weten wat er speelt, is daarom enorm belangrijk. Juist wanneer er (nog) geen ramp is. Zo zijn we vijf jaar geleden gestart met het programma Ondersteuning Ongedocumenteerde Migranten. Een enorm kwetsbare groep in de samenleving. Zij hebben slechts zeer beperkt recht op hulp en voorzieningen van de overheid en andere instanties. Hierdoor vallen ze gemakkelijk tussen wal en schip. Met het programma bieden we ze medische hulp, kunnen ze een cursus Life Skills volgen en krijgen ze mentale eerste hulp. De ervaring, het vertrouwen en het netwerk dat we hiermee hebben opgebouwd bleek tijdens de coronacrisis relevanter dan ooit. Veel van hen zijn door de crisis hun werk in bijvoorbeeld de schoonmaak, de bouw of de horeca verloren en hebben dus geen inkomen meer om eten mee te kunnen kopen. Doordat we al met deze doelgroep werkten, konden we snel op deze nood inspringen met voedselhulp. Internationaal werkt dit net zo. Wanneer we met gemeenschappen werken om ze weerbaarder te maken voor toekomstige rampen, kunnen we ook razendsnel analyseren waar de hulp het hardst nodig is wanneer een ramp toeslaat. Zo willen we blijven waarmaken waar we voor staan: in tijden van nood staat niemand alleen.



Rode
Kruis

HOOFDSTUK 3

Hulp voor mensen in nood wereldwijd

Ongekende uitdagingen

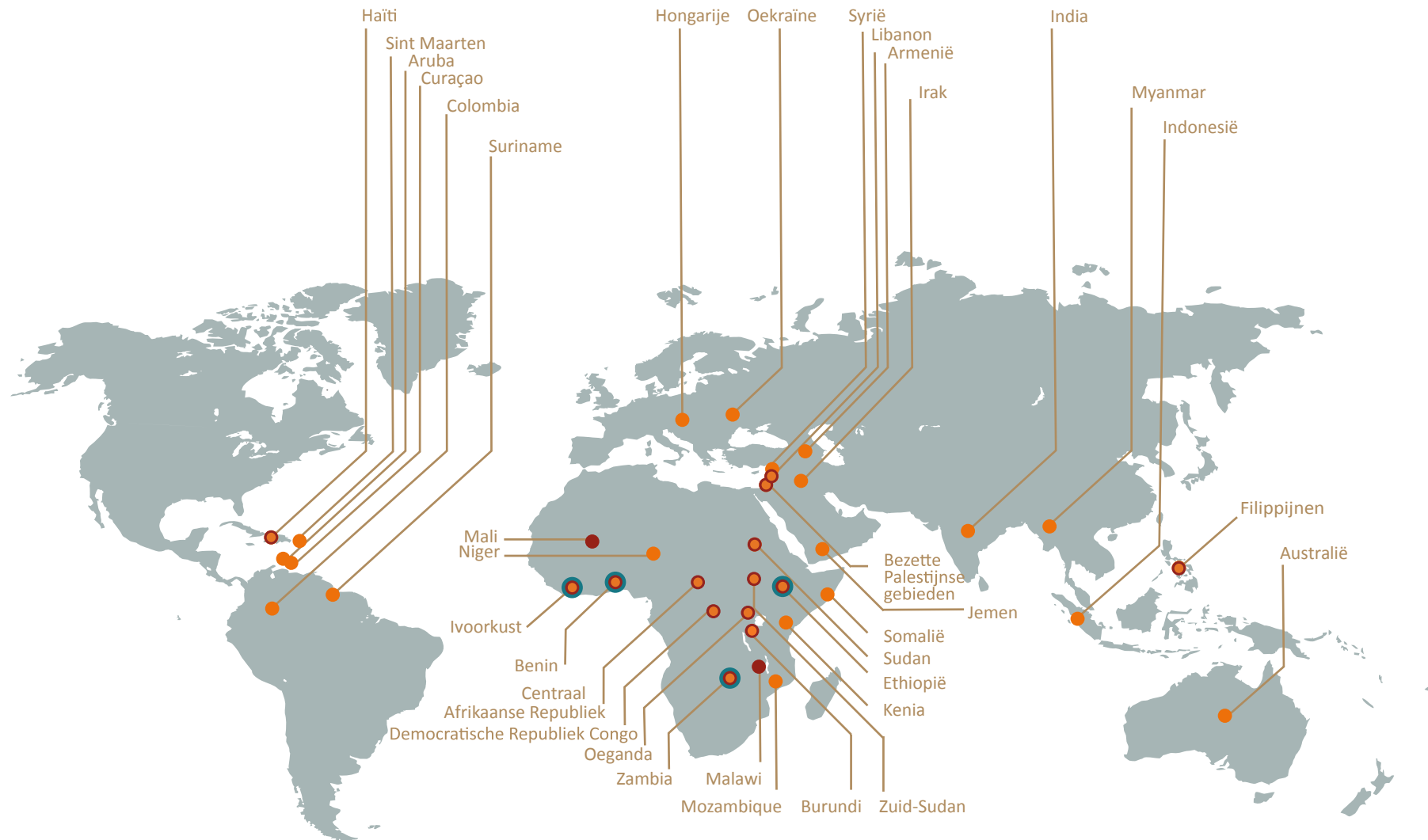


Natuurrampen, conflicten, de uitbraak van de coronapandemie, een sprinkhanenplaag: wereldwijd lijden miljoenen mensen door noodsituaties. Nog nooit eerder in onze moderne geschiedenis was onze wereldwijde hulp zo hard nodig. En nog nooit eerder was hulpverlening zo vol uitdagingen. Voor getroffen mensen van een conflict of natuurgeweld is de coronapandemie een ramp boven op een ramp. Want hoe ga je de strijd aan met een besmettelijk virus als je leven al volledig is ontwricht? Voor de meest kwetsbare groepen is corona een catastrofe. Onze hulpverleners zetten in 2020 alles op alles om hulp aan de meest kwetsbaren te kunnen blijven bieden.

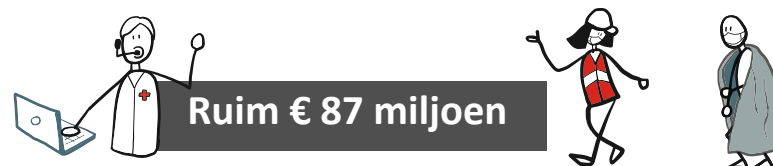
Foto: Pedram Yazdi



ONZE HULP WERELDWIJD



- Noodhulpprogramma's in 33 landen
- Vijftien zusterverenigingen hielpen we met het voorbereiden op en verminderen van de gevolgen van rampen
- Vier zusterverenigingen hielpen we als strategische partners bij het duurzaam versterken van hun eigen organisatie



Ruim € 87 miljoen

In 2020 besteedden we € 57 miljoen aan internationale (nood)hulp en € 31 miljoen aan (COVID-19-)hulpverlening op de Cariben.



ONZE NOODHULP WERELDWIJD

SYRIË

272.683 mensen bereikt met levensonderhoud; in de rurale gebieden onder meer met landbouwproducten en in stedelijke gebieden onder meer met 'business start-up kits'.

556.021 mensen bereikt met gezondheidszorg, waaronder medische consulten, medicijnen, behandelingen en medische noodhulp.



LIBANON

7.883 kwetsbare huishoudens kregen (dankzij de inzet van **50** getrainde vrijwilligers) financiële steun.

32.467 mensen ontvingen medische noodhulp.

16.310 mensen ontvingen psychosociale steun.



AUSTRALIË

313.477 mensen zijn voor de branden geholpen met een 'persoonlijk noodplan' om brandschade te beperken.

49.718 mensen kregen tijdens de branden steun in opvangcentra en via de telefoon.

5.914 mensen kregen na de branden financiële hulp om urgente zaken te regelen, zoals het voldoen van begrafenis- of ziekenhuiskosten of het huren van een veilige woonplek.

21.563 kregen steun bij herstel van de brandschade.



JEMEN

Circa **1.686.000** mensen wonend in conflictgebied kregen toegang tot schoon water, waardoor het risico op ziekten (inclusief COVID-19) afnam.

In **3** gezondheidscentra en **8** ziekenhuizen zijn water- en sanitatiesystemen gerepareerd en aangelegd, waardoor het mogelijk bleef en werd om hulp te verlenen.

251.776 mensen (**35.968** huishoudens) ontvingen voedselhulp en zeep.

102.732 mensen (**14.676** huishoudens) ontvingen hulp om zichzelf beter te beschermen tegen overstromingen en extreme weersomstandigheden.

91 kinderen werden teruggebracht bij hun familie, nadat zij elkaar door het conflict uit het oog verloren waren.



FILIPIJNEN

11.940 mensen die door de tyfoon getroffen waren, kregen 'shelter toolkits' en huishoudelijke artikelen, waardoor hun veiligheid en welzijn werd vergroot.

11.635 mensen ontvingen psychosociale steun.

14.038 mensen kregen trainingen over hygiëne om de verspreiding van ziektes tegen te gaan.

5 watertanks en **1** filtermachine hebben voor **649.500** liter schoon water gezorgd.



DRIE BELANGRIJKE THEMA'S IN 2020

COVID-19

172 Rode Kruis- en Rode Halve Maan-verenigingen hebben coronahulp geboden.

Ruim **650** miljoen mensen zijn bereikt met Rode Kruis-risicocommunicatie en activiteiten ter bevordering van de gezondheid en hygiëne.

903.900 COVID-19-patiënten zijn met Rode Kruis-ambulances vervoerd.

Ruim **79,5** miljoen mensen hebben voedselhulp en andere 'in-kind' hulp gekregen van het Rode Kruis.

IMPACT VAN CORONA OP VLUCHTELIJNEN

"COVID-19 is voor ons allemaal zwaar geweest. Voor migranten was het catastrofaal", Francesco Rocca, President van de IFRC over de impact van corona op vluchtelingen.

Zij werden onevenredig hard geraakt door grenssluitingen en hadden vaak geen toegang tot basis levensbehoeften.

SNELLE NOODHULP

Het Disaster Relief Emergency Fund (DREF) zorgt voor een snelle en efficiënte reactie op rampen en crises, door onmiddellijke financiële steun te leveren aan de nationale Rode Kruis- en Rode Halve Maan-verenigingen. Hiermee kunnen zij de unieke rol van 'first responder' waarmaken en onmiddellijk hulp bieden.

Ruim **80.000** mensen worden bereikt via de activatie van zes 'Early Action Protocols'.

Natuurgeweld is helaas niet te voorkomen, maar met tijdige maatregelen kunnen we de gevolgen ervan wel beperken.

250 'Rapid Response Members' zijn ingezet. Het DREF zet ook in op het verminderen van de negatieve gevolgen van rampen.

De Rode Kruis Rode Halve maan beweging ondersteunt elkaar voor, tijdens en na rampen.

NOODHULP

We verlenen hulp aan de meest kwetsbaren tijdens de coronacrisis in maar liefst 172 landen. Het is daarmee onze grootste wereldwijde hulpoperatie ooit.



Foto: Lebanese Red Cross

Hulp aan deze meest kwetsbaren in maar liefst 172 landen

Iedereen merkt de gevolgen van de coronacrisis, maar sommige kwetsbare groepen worden extra hard geraakt. Zoals vluchtelingen, slachtoffers van natuurrampen of conflicten en dagloners. Voor hen komt de coronacrisis bovenop andere moeilijke omstandigheden. We verlenen daarom hulp aan deze meest kwetsbaren tijdens de coronacrisis in maar liefst 172 landen. Het is daarmee onze grootste wereldwijde hulpoperatie ooit. Natuurrampen laten zich natuurlijk niet door een coronacrisis beïnvloeden. Het was opnieuw jaar van veel weersextremen, met een uitzonderlijk hoog aantal hevige orkanen die elkaar snel opvolgden, in zowel Midden-Amerika als Azië. Ook duurden conflicten onverminderd voort en er ontstond een nieuwe humanitaire crisis in Tigray, Ethiopië.

Het coronavirus maakt geen onderscheid en slaat overal in de wereld toe, maar de effecten worden sterker gevoeld in de meest kwetsbare landen

Wereldwijde hulpverlening coronapandemie

Het coronavirus maakt geen onderscheid en slaat overal in de wereld toe, maar de effecten worden sterker gevoeld in de meest kwetsbare landen. Zoals gebieden met nauwelijks zeep of stromend water, waar mensen noodgedwongen in vluchtelingenkampen bij elkaar wonen en waar afstand houden dus onmogelijk is. Of landen waar dagloners per dag hun eten bij elkaar moeten zien te verdienen. Wereldwijd zijn dat twee miljard mensen, zo'n zestig procent van de beroepsbevolking. Een groot deel van hen ziet hun inkomen van de ene op de andere dag opdrogen. Naast deze nieuwe groepen kwetsbare mensen die hulp nodig hebben, heeft de coronacrisis de armoede, voedselonzekerheid en inkomensongelijkheid in de hele wereld vergroot.

Wereldwijd zetten we ons in voor de strijd tegen het coronavirus en ondersteunden we de meest kwetsbaren in deze moeilijke tijden. Ook zorgden we dat gezondheidszorg zo veel mogelijk voor een ieder toegankelijk bleef. Vanaf het allereerste moment dat het virus opdook zetten we ons ook in op de essentiële voorlichting over hygiëne: van de 'vrijwilligers op wielen' in Noord-Korea die op de fiets naar afgelegen gebieden gingen om de mensen te informeren over de ziekte tot lessen handen wassen. We hielpen mensen die werkloos zijn geworden door de crisis met voedsel- en hygiënepakketten. Verder boden we medische hulp en ondersteunden ziekenhuizen in landen met een verzwakte gezondheidszorg.



Foto: Hugo Nijentap



Bosbranden Australië

In januari openden we giro 5125 voor de getroffen van de verwoesten- de bosbranden in Australië, met een opbrengst € 1.546.647. Meer dan vijf miljoen hectare land werd verwoest. Door het vuur moesten veel mensen vluchten. Ze zijn alles kwijtgeraakt. Zoals hun huis, kleding en dierbare bezittingen. Het Rode Kruis in Australië hielp geëvacueerde mensen en brengt familieleden die elkaar uit het oog zijn verloren door de brand weer met elkaar in contact. Ook gaven de hulpverleners de getroffen psychosociale hulp, deelden water, voedsel en toiletpullen uit en gaven ook voedsel en water aan huisdieren.

,

Het is ondenkbaar wat de bevolking van Jemen te verduren krijgt. De vrees voor hun leven was er altijd al. Iedere dag. Voor veel mensen is de pandemie een ramp op een ramp.

- Juriaan Lahr, hoofd Internationale Hulpverlening

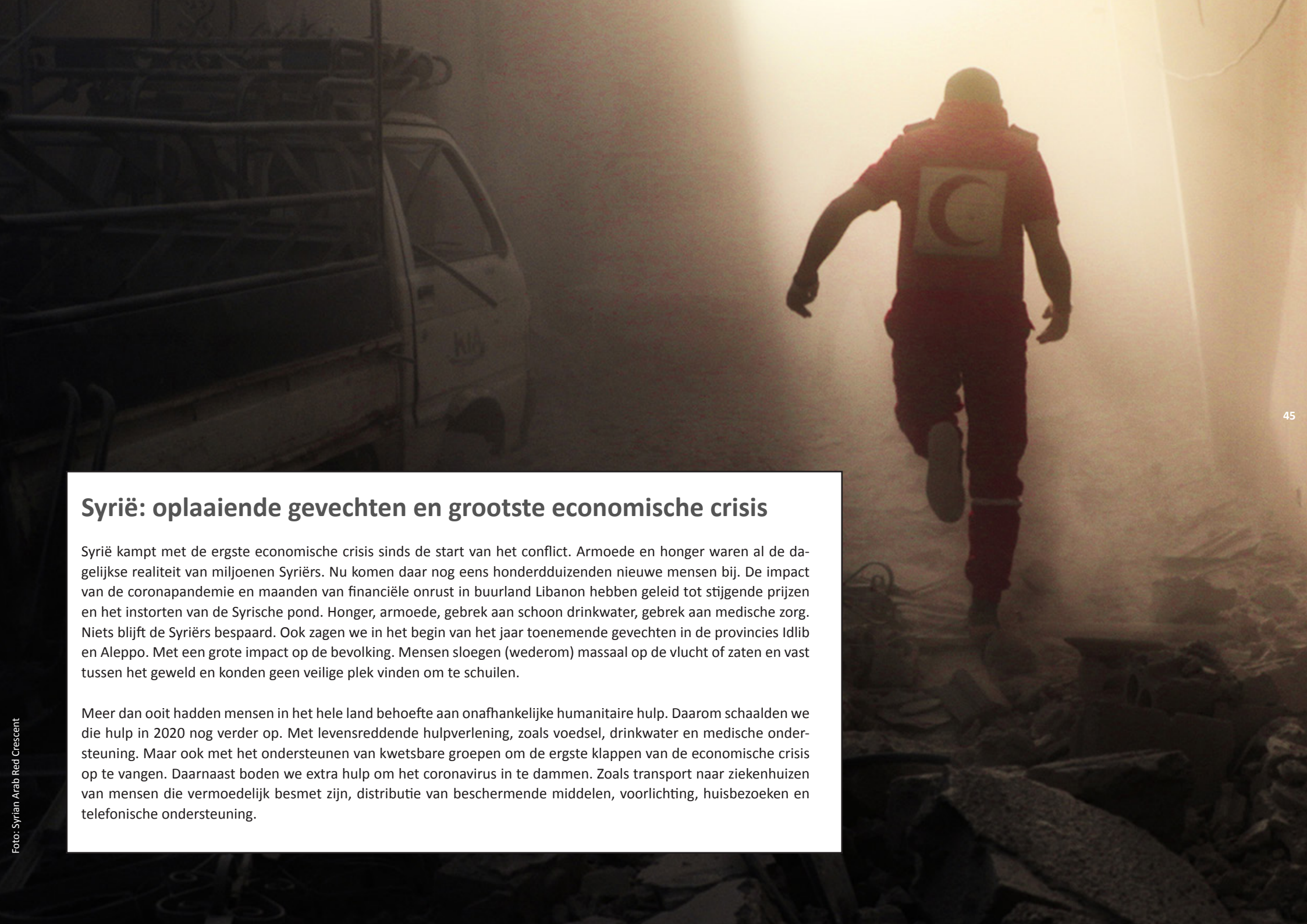
Foto: Norwegian Red Cross



Jemen: een catastrofale situatie

Er lijkt geen einde te komen aan de humanitaire crisis in Jemen. Meer dan 24 miljoen mensen zijn afhankelijk van hulp. Door het conflict, dat in 2015 begon, zijn grote tekorten ontstaan aan voedsel, drinkwater en medicijnen. In 2020 kreeg de bevolking ook de coronacrisis voor de kiezen. Het land dat al vóór de oorlog sterk afhankelijk was van geld, goederen en voedsel uit het buitenland, zag de invoer uit het buitenland opdrogen. Met catastrofale gevolgen. De mensen die al worstelden om te overleven, kregen het nóg zwaarder. Onze teams in Jemen werkten keihard om de bevolking te helpen. Ondanks de beperkte toegankelijkheid voorzagen we zo veel mogelijk slachtoffers van voedsel, schoon drinkwater en medische zorg. Daarnaast gaven we voorlichting over het coronavirus in het land. Ook voorzagen we ziekenhuizen van medische spullen, zoals persoonlijke beschermingsmiddelen. Daarnaast richtten we in september 2020 een speciale coronakliniek op in het zuiden van het land.





Syrië: oploeiende gevechten en grootste economische crisis

Syrië kampt met de ergste economische crisis sinds de start van het conflict. Armoede en honger waren al de dagelijkse realiteit van miljoenen Syriërs. Nu komen daar nog eens honderdduizenden nieuwe mensen bij. De impact van de coronapandemie en maanden van financiële onrust in buurland Libanon hebben geleid tot stijgende prijzen en het instorten van de Syrische pond. Honger, armoede, gebrek aan schoon drinkwater, gebrek aan medische zorg. Niets blijft de Syriërs bespaard. Ook zagen we in het begin van het jaar toenemende gevechten in de provincies Idlib en Aleppo. Met een grote impact op de bevolking. Mensen sloegen (wederom) massaal op de vlucht of zaten en vast tussen het geweld en konden geen veilige plek vinden om te schuilen.

Meer dan ooit hadden mensen in het hele land behoefte aan onafhankelijke humanitaire hulp. Daarom schaalden we die hulp in 2020 nog verder op. Met levensreddende hulpverlening, zoals voedsel, drinkwater en medische ondersteuning. Maar ook met het ondersteunen van kwetsbare groepen om de ergste klappen van de economische crisis op te vangen. Daarnaast boden we extra hulp om het coronavirus in te dammen. Zoals transport naar ziekenhuizen van mensen die vermoedelijk besmet zijn, distributie van beschermende middelen, voorlichting, huisbezoeken en telefonische ondersteuning.

A person wearing a bright orange jacket with the Bangladesh Red Crescent Society (BDRCS) logo on the back is walking away from the camera through a muddy, debris-strewn area. In the background, there are several makeshift shelters with roofs made of corrugated metal and plastic sheeting, some of which appear damaged. The scene suggests a disaster-stricken area, likely a refugee camp or a slum affected by flooding or cyclones.

Cyclonen en overstromingen in Zuid-Azië

Meer dan 9,6 miljoen mensen in Zuid-Azië werden getroffen door overstromingen. Grote delen van India, Bangladesh en Nepal stonden onder water. De overstromingen, het coronavirus en de economische crisis zorgden voor een driedubbele ramp. De driedubbele ramp komt voor een aantal gemeenschappen in Bangladesh als extra klap. Delen van deze landen zijn in mei nog getroffen door cycloon Amphan. Deze cycloon zorgde ervoor dat infrastructuur, oogsten en 260.000 huizen werden verwoest. Hulpverleners deelden voedsel- hygiënepakketten uit, verzorgden onderdak en dekzeilen en installeerden waterpompen om te zorgen voor schoon drinkwater. Bij onze noodhulp houden we rekening met de coronapandemie. Zo zorgen we ook voor zeep en voorlichting over corona.

Explosie Libanon

In augustus openden de Samenwerkende Hulporganisaties Giro555 voor de hulpverlening na de verwoestende explosie in Beiroet. Met een opbrengst van ruim € 15 miljoen gaf Nederland gul. De ontploffing in de haven was in de hele stad te voelen en werd gehoord tot op Cyprus, ruim 240 kilometer verderop. In één klap legde de explosie het leven van honderdduizenden mensen in Beiroet in puin. Het Rode Kruis was direct na de ramp aanwezig om eerste hulp te verlenen en gewonden te evacueren. Sinds de explosie hebben we ruim 10.000 mensen per ambulance vervoerd naar verschillende ziekenhuizen. 7.883 kwetsbare huishoudens kregen (dankzij de inzet van 50 getrainde vrijwilligers) financiële steun. 32.467 mensen ontvingen medische noodhulp. 16.310 mensen ontvingen psychosociale steun.





Orkaan Eta en Iota in Midden-Amerika

De tropische orkanen Eta en Iota lieten een spoor van verwoestingen na in onder andere Honduras, Nicaragua en Guatemala. In Honduras zijn hele gemeenschappen hun huis kwijtgeraakt en zij hebben geen schoon drinkwater. We hebben 98 ton aan hulpgoederen gestuurd. De slachtoffers kregen onder andere dekzeilen, toiletpullen, jerrycans, schoonmaakartikelen, keukengerei en muskietennetten. De hulpoperatie zal minstens anderhalf jaar duren.



Conflict in Ethiopië

Begin november braken in de Ethiopische regio Tigray gevechten uit, waardoor mensen massaal op de vlucht sloegen. Meer dan 40.000 mensen trokken de grens met Soedan over. Soedan kampt echter zelf al met veel problemen en heeft daardoor moeite om de Ethiopiërs op een goede manier op te vangen. Het Rode Kruis stond vluchtelingen bij met medische hulp en psychosociale hulp. Bij complexe medische problemen werden mensen naar klinieken of ziekenhuizen gebracht. Ook zijn er noodhulpgoederen uitgedeeld aan zo'n vijfhonderd gezinnen. Daarnaast is een weg hersteld om vluchtelingen makkelijker naar de opvangkampen te vervoeren en zijn in de kampen opvangtenten, keukens en toiletten gebouwd.



Coronahulpverlening

De coronacrisis bestrijden in kwetsbare gebieden is op zich al een enorme uitdaging. De hulpvraag is immens. Tegelijkertijd is naast de omvang ook de onvoorspelbaarheid van de pandemie on-grijpbaar. Nog nooit was ook de hulpverlening zo lokaal, grenzen gingen dicht, reizen was niet meer mogelijk, dus de lokale Rode Kruis- en Rode Halve-Maanverenigingen stonden centraal in de hulpverleningsoperaties van ongeken- de schaal. Ook het omscha- kelen naar digitale technologieën en efficiënt gebruik was in 2020 belangrijker dan ooit.

Overige hulpverlening

De wereld zit op slot. Dat maakt ook de ‘reguliere’ noodhulpverlening uitdagend. Zijn hulpgoederen beschikbaar? Kunnen we ze vervoeren en hoe? Hoe krijg je hulpverleners ter plaatse? Hoe houd je ze veilig? Hoe kun je goed monitoren wat er gebeurt in een rampgebied? Naast het opschalen van hulp om de verspreiding van het coronavirus te voorkomen, en de secundaire effecten, zoals armoede en honger van deze crises te verzachten, moesten we ook vele van onze lopende projecten op een andere manier gaan inrichten. Ook moesten we zorgen dat vrijwilligers en medewerkers van onze zusterverenigingen en door ons uitgezonden collega's, veilig hun werk konden doen. Belangrijk hierbij is voldoende beschermingsmiddelen, toegang tot medische zorg en zorgen dat onze hulpverleners uitgesloten zijn van beperkende maatregelen, zodat hun levensreddende werk door kan gaan.

Als de bedden op zijn

Er zijn twee doodzieke coronapatiënten en er is één ziekenhuisbed: wie ga je helpen? En hoe vertel je de ander dat je niets meer voor hem kunt doen? Dat zijn de hartverscheurende situaties waarin artsen en verplegers wereldwijd zich dagelijks bevinden tijdens de coronapandemie.

Alejandra uit Honduras doet haar best om niet in te storten. Doorgaan, patiënten helpen, het ziekenhuis draaiende houden: dat is wat er nu moet gebeuren. Maar makkelijk is het niet: “Het lijkt wel oorlog.”

Alejandra is arts en leidt een afdeling voor coronapatiënten in de stad Tegucigalpa. In de ziekenhuizen in het land zijn grote tekorten aan bedden en spullen om patiënten te behandelen. Vaak moeten de artsen kiezen welke patiënten ze helpen en voor wie ze niets kunnen doen. Mensen met een zwakkere gezondheid vallen daarbij meestal af, waardoor deze patiënten nog maar weinig kans hebben om het coronavirus te overleven.

Ook de zorgwerkers zelf lopen het risico om ernstig ziek te worden. Er is een groot tekort aan persoonlijke beschermingsmiddelen in Honduras. Zo moesten de artsen op de afdeling van Alejandra drie dagen lang met hetzelfde mondkapje werken. Ook de hulpverleners werden ziek, waardoor de coronapatiënten nog minder kans hadden op zorg.



Wereldwijd werken aan één doel

Nog nooit eerder hadden we als Rode Kruis-beweging wereldwijd te maken met één en dezelfde crisis. Nog nooit eerder boden we tegelijk met al onze nationale verenigingen dezelfde hulpverlening. En werkten we gezamenlijk aan één doel: het coronavirus en zijn verwoestende gevolgen tegengaan.

Sinds de wereldwijde uitbraak van het coronavirus in maart 2020 zijn miljoenen mensen direct of indirect geraakt. In kwetsbare gebieden, waar conflicten heersen, natuurrampen toeslaan of grote stromen vluchtelingen hun heil zoeken, komt de pandemie nóg harder aan. Maar het virus kent geen grenzen en eist overal slachtoffers. Van Fada in Burkina Faso tot Lima in Peru, van Cox's Bazar in Bangladesh tot Heerhugowaard in Nederland. Overal zetten Rode Kruis-vrijwilligers zich in om hygiënevoorlichting te geven, de gezondheidszorg te ondersteunen, voedselhulp te bieden en psychische steun te geven. Zo hebben we in 2020 als Rode Kruis-beweging wereldwijd 430 miljoen mensen voorgelicht hoe ze het risico op besmetting en verspreiding van het virus kunnen verkleinen. 98 miljoen mensen bereikten we met schoon water, zeep en hygiënevoorlichting. En 7 miljoen mensen kregen psychosociale hulpverlening. Ongelofelijke aantallen, als je bedenkt dat alle Rode Kruis en Rode Halve Maan-verenigingen bij elkaar met al hun activiteiten in 2017 100 miljoen mensen hebben bereikt. Als gevolg van de pandemie heeft de Rode Kruis-beweging zijn totale hulpverlening tot wel zes keer opgeschaald.

WERKEN AAN WEERBAARHEID

 Rode
Kruis



,

We kunnen niet voorkomen dat rampen plaatsvinden,
maar we kunnen wel de gevolgen van die rampen verzachten.
Dit leidt tot minder schade, minder mensen die moeten vluchten en minder lijden.

- Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet der Nederlanden
tijdens haar speech voor de internationale klimaatconferentie van het Rode Kruis.

Alles kwijtraken door een storm of overstroming, je oogst zien mislukken door aanhoudende droogte en dan ook nog eens de coronacrisis voor je kiezen krijgen: voor zeker 51,6 miljoen mensen wereldwijd was dit in 2020 de harde realiteit. Door de opwarming van de aarde neemt het aantal klimaatgerelateerde rampen toe en de meest kwetsbaren worden het hardst getroffen. We bereiden kwetsbare gemeenschappen voor op natuurrampen. Met betere waarschuwingssystemen, weerbare gemeenschappen en hulp kort vóóordat natuurgeweld toeslaat, kunnen ontzettend veel mensenlevens en veel van hun bezittingen gespaard worden.



Weerbare gemeenschappen

De klimaatcrisis gaat niet op pauze tijdens de uitbraak van het coronavirus. Miljoenen mensen lijden onder de combinatie van deze twee crises. Beide crises bestrijden is dan ook nodig om gemeenschappen weerbaar te maken. We hielpen vijftien Rode Kruis-zusterverenigingen met concrete projecten gericht op het versterken van de weerbaarheid van kwetsbare groepen. Met relatief eenvoudige maatregelen zoals evacuatieplannen en betere waarschuwingssystemen worden mensen weerbaarder voor natuurrampen. Drinkwater- en sanitaire voorzieningen, beter bestand tegen bijvoorbeeld overstromingen, dragen bij aan de gezondheid en bieden zo weerstand tegen ziekten, ook juist bij hevige orkanen. Ook biedt dit direct basale bescherming tegen het coronavirus.

Ook richten we ons bij vier zusterverenigingen, in Ethiopië, Ivoorkust, Zambia en Benin, op het duurzaam versterken van hun eigen organisatie. Bijvoorbeeld door het organiseren van EHBO-trainingen aan bedrijven, waar ook inkomsten uit voortkomen en het ontwikkelen van een financiële duurzaamheidsplan.



In 2020 doen 195 tandartsenpraktijken mee met het Gouden Kronen plan van het Rode Kruis. Tandartsen en patiënten die ervoor kiezen om hun gouden kronen naar ons te sturen, steunen daarmee rampenvoorbereidingsprojecten van het Prinses Margriet Fonds op de Filipijnen. De waarde van deze campagne bedroeg in 2020 ruim €185.000.



Prinses Margriet Fonds

Het Rode Kruis Prinses Margriet Fonds maakt mogelijk dat we al vóórdat natuurgeweld toeslaat, in actie kunnen komen. Het Fonds geeft financiële steun aan innovatieve projecten die gericht zijn op het voorkomen van rampen. Dat kan door noodhulpteams te trainen en evacuatiecentra te bouwen, maar de projecten van het Fonds gaan nog een paar stappen verder. Met een heel pakket aan maatregelen worden gemeenschappen op zo veel mogelijk fronten ondersteund om weerbaarder te worden tegen natuurgeweld en zo rampen te voorkomen.

Een voorbeeld is het project in Kayes, Mali. Daar worden vrijwilligers opgeleid en waarschuwingssystemen opgezet, maar er wordt ook gewerkt aan landbouwtechnieken die aangepast zijn op het veranderende klimaat. Bijvoorbeeld het graven van zogeheten half-moons (halve manen). Dit is een beproefde methode waarbij kuilen worden gegraven in de vorm van een halve maan. Waar regenwater normaal wegstroomt, blijft het nu staan in de kuilen. Zo heeft het water meer tijd om in de bodem te zakken. De bodem wordt hierdoor vruchtbaarder en kan een grotere oogst voortbrengen, voor eigen gebruik of voor de verkoop. Inwoners van de gemeenschappen krijgen ook ondersteuning bij het opzetten van andere activiteiten die inkomsten opleveren, en er wordt geïnvesteerd in herbebossing om de bodem te beschermen tegen erosie. Het is deze combinatie van maatregelen op het gebied van crisismanagement, landbouw, natuur en economie die gemeenschappen helpt om écht weerbaarder te worden tegen natuurgeweld en een veranderend klimaat.

“De tyfoon blies het dak van mijn huis”

Molave, Goni en Vamco: in één maand tijd kregen de inwoners van Vietnam maar liefst drie tyfoons voor hun kiezen. Honderdduizenden mensen moesten toekijken hoe een serie natuurrampen hun huis verwoestte. Zo ook Pham Don en Pham Thi Lai.

Pham Don (52) kijkt naar wat er over is van zijn huis in het Vietnamese dorp Dong Hoa. Hij en zijn vrouw woonden hier meer dan tien jaar, totdat tyfoon Molave eind oktober het dak van zijn huis blies en alles verwoestte. De tyfoon veroorzaakte langs de Vietnamese kust een reeks aardverschuivingen, modderstromen en overstromingen. Ook de 86-jarige Pham Thi Lai werd getroffen door een tyfoon. Ze zit op bed in de enige kamer van het huis die werd gespaard. De rest van het huis dat ze deelt met haar dochter en kleindochter is vernield. Ook van de gewassen die zij bij het huis verbouwden, is niets meer over. “Het enige wat ik nu wil, is een klein huisje waar we met z’n drieën kunnen wonen,” vertelt Lai.

Het opstapelende natuurgeweld in Vietnam zorgt voor een van de grootste en dodelijkste rampen in het land in de afgelopen decennia. Nguyen Thi Xuan Thu, het hoofd van het Vietnamese Rode Kruis, vertelt: “De meer dan acht miljoen mensen die in Centraal-Vietnam wonen hebben geen enkele adempauze gehad. Elke keer als ze beginnen om hun leven weer op te bouwen, worden ze weer overvallen door een nieuwe storm. Dit is hartverscheurend, zelfs voor de meest weerbare gemeenschappen.”



BIJZONDERE INITIATIEVEN EN SAMENWERKING



Foto: Dirk-Jan Visser

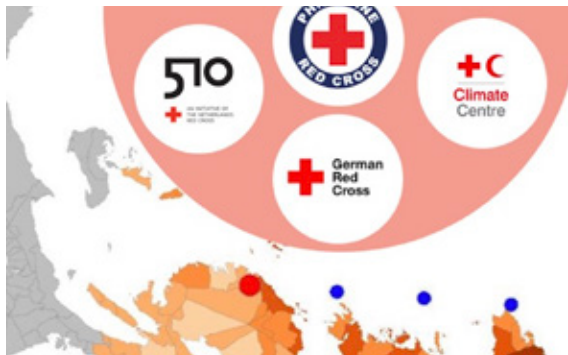


Het Rode Kruis Klimaatcentrum

De wereld warmt op. En een warmere wereld is een wereld met meer extreem weer. Orkanen worden heftiger, hittegolven komen vaker voor en in veel regio's valt er meer of juist minder regen. Niet pas in 2050 of 2100, maar nu al. Het Rode Kruis Klimaatcentrum (Red Cross Red Crescent Climate Centre) in Den Haag ondersteunt de Internationale Rode Kruis-beweging bij de stijgende risico's op rampen in een veranderend klimaat. Het helpt om kennis hierover toegankelijk en bruikbaar te maken voor het Rode Kruis en praktische maatregelen te nemen om steeds groter wordende risico's het hoofd te bieden.



Met steun van IKEA Foundation werken wij aan het vijfjarige Programma Innovative Approaches of Response Preparedness. Het programma heeft als doel mensen beter voor te bereiden op rampen. In het afgelopen drie jaar zijn de Early Warning Early Action protocollen voor overstromingen afgerond, waardoor we nu kunnen gaan testen of we hiermee de impact van een ramp op kwetsbare mensen kunnen verminderen door al voor de verwachte ramp in actie te komen.



510: de kracht van data

In 2016 startten we het data-initiatief 510, waarmee we de humanitaire hulpverlening beter en efficiënter maken door middel van data. Met behulp van satelliet-data kunnen we bijvoorbeeld van tevoren bepalen hoe erg een storm zal zijn. In 2020 heeft team 510 voorspellingen gemaakt over de uitbraak van het coronavirus en de impact daarvan op onze organisatie. Samen met lokale districten heeft team 510 risicoanalyses gemaakt voor het in kaart brengen van de meest kwetsbaren. Ook zijn wereldwijd twintig nationale verenigingen op afstand actief gesteund bij het verzamelen, analyseren en visualiseren van data over de uitbraak en hoe het Rode Kruis daarop reageert.



Voor het tweede jaar op rij heeft Philips Foundation heeft het project 510 gesteund met de ontwikkeling van de 121 systeem. Naast een financiële bijdrage hebben verschillende medewerkers hun expertise ingezet om het systeem verder te ontwikkelen. Ook hebben ze bijgedragen aan het ontwikkelen van de Wegwijzer. Een platform om toegang tot hulp te verbeteren voor ongedocumenteerde migranten.



121: veerkracht en waardigheid met eigen geld

We weten uit ervaring dat het geven van geld in plaats van hulpgoederen in bepaalde gevallen beter werkt. Door geld beschikbaar te stellen wordt ook de lokale economie gestimuleerd en de veerkracht van de getroffen gemeenschappen vergroot. Bovendien hebben steeds meer mensen beter toegang tot internet en mobiele telefonie, waardoor we ze rechtstreeks kunnen benaderen en geld kunnen overmaken. Na een uitvoerige testfase in 2019 is het systeem in 2020 geïmplementeerd in Isiolo in Kenia.



Partners for Resilience

Binnen de Partners for Resilience alliantie werken we samen met het Internationale Rode Kruis Klimaatcentrum, CARE Nederland, Cordaid en Wetlands International. Dit is een strategisch partnerschap gesteund door het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het doel is om mensen in Afrika, Azië en Midden-Amerika weerbaarder te maken tegen rampen door breed naar de oorzaken te kijken, waaronder de gevolgen van klimaatverandering en de achteruitgang van ecosystemen.

Door COVID-19 verliep het laatste jaar van Partners for Resilience anders dan gepland. In overleg met het ministerie is een deel van het budget ingezet om ondersteuning te geven aan lokale partners die getroffen zijn door de coronacrisis. Dit betrof vooral noodhulp. Een ander deel van het budget is ingezet om de weerbaarheid van kwetsbare groepen te vergroten.

In november werd het vijfjarige programma afgerond met een online conferentie. Na vijf jaar capaciteitsversterking van meer dan vijftig organisaties op het gebied van rampenpreventie, klimaatadaptatie en het managen en herstellen van ecosystemen, zetten lokale partners het werk voort. De resultaten zijn samengevat in het rapport Local Action, Global Ambition. Daarnaast blijven ook de Nederlandse alliantiepartners samen optrekken: brede samenwerking blijft nodig om de klimaatcrisis en de milieucrisis het hoofd te bieden en lokale gemeenschappen in de meest kwetsbare gebieden weerbaarder te maken tegen rampen.



Laat ze niet stikken (2016)

In 8 landen voorkomen we en behandelen we longsteking bij kinderen onder vijf jaar. We ondersteunen vaccinatiecampagnes, zorgen voor veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen en verbeteren de gezondheidszorg.

Hiermee hebben we 232.676 mensen bereikt in Ethiopië, Ivoorkust, Mali, Soedan en Zambia.

Breng ze weer samen (2017)

Voor families die elkaar uit het oog zijn verloren door oorlog of natuurgeweld bieden we opsporing, contactherstel, familiehereniging, het verzenden van Rode Kruis berichten en starters- en voedselpakketten voor herenigde families.

Hiermee hebben we 128.829 mensen bereikt in Nigeria, Democratische Republiek Congo, Zuid-Soedan, Ivoorkust en Nederland.

3FM Serious Request: The Lifeline (2018)

De opbrengsten van de eerste editie van 3FM Serious Request: The Lifeline gaan naar drie doelen: bescherming tegen natuurgeweld in de Filipijnen, Reanimatie en AED's in Nederland, noodhulp in oorlog in Zuid-Soedan.

Hiermee bereikten we 56.709 mensen in Filipijnen, Nederland en Zuid-Soedan.

3FM Serious Request: The Lifeline (2019)

De opbrengst van de 2019 editie van 3FM Serious Request: The Lifeline gaat naar psychologische hulp voor de slachtoffers en voorlichting met als doel mensenhandel te voorkomen en te herkennen.

Nadat in begin 2020 de eerste voorbereidende werkzaamheden startten, heeft de COVID-19 pandemie voor vertraging of tijdelijk stopzetten van niet-corona gerelateerde hulp gezorgd.



HELP DE HELPER'S





Rode
Kruis

HOOFDSTUK 4

Communicatie en fondsenwerving

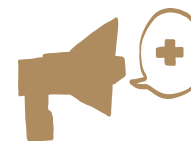
Een drie-eenheid van hulpverlening,
communicatie en fondsenwerving



In het jaar dat voor altijd gekenmerkt zal zijn door de coronapandemie speelde onze communicatie en fondsenwerving een grotere rol dan ooit. Communicatie vanuit het Rode Kruis wordt meer en meer één met hulpverlening. Want met onze communicatie bereiken we grote groepen mensen met tips om zelfredzamer en behulpzamer te zijn. En met adviezen hoe je jezelf en je naasten kunt beschermen tegen het coronavirus. Tegelijkertijd willen we een zo groot mogelijk publiek inspireren met onze hulpverlening, zodat zij ons steunen met hun tijd of geld. Hiermee bleek het jaar 2020 niet alleen een rampjaar te zijn, maar ook een hartverwarmend jaar, waarin veel mensen, bedrijven en organisaties ons werk ondersteunden en zich aansloten bij onze vereniging.



COMMUNICATIE IN TIJDEN VAN CORONA



Het Rode Kruis bereikt heel Nederland

Corona Publieksvoorlichting

flyers met corona-informatie **60.918** keer gedownload.



Telefoontjes door Hulplijn **25.551** berichten met de WhatsApp-Hulplijnen-113



De website www.rodekruis.nl had **273.313** unieke paginaviews.

Interne nieuwsbrieven en online magazine Henry+: **14.275** abonnees.

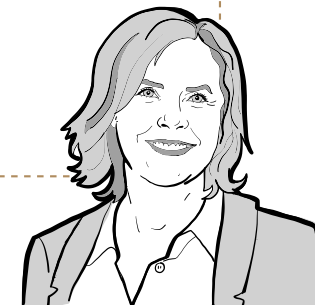
Het Rode Kruis werd in online en print media **28.951** keer genoemd.

7 ambassadeurs en 32 influencers

Deelden op hun sociale media-kanalen de tips, adviezen, campagnes en informatie van het Rode Kruis.

Officiële ambassadeurs:

Helga van Leur
Humberto Tan
Shelly Sterk
Floortje Dessing
Thomas van der Vlugt
Yfke Sturm
Irene Moors



Online hulpverlening op sociale media

Voorlichting gegeven over voorbereiden op extreem weer en het voorkomen van verspreiding van het coronavirus.



In totaal hebben we **163** berichten over online hulpverlening gedeeld op de tijdlijn van onze social media kanalen. De content over deze onderwerpen op alle kanalen in totaal **5.807.486** keer gezien.



24.581 volgers.



170.935 vind-ik-leuks.



18.881 volgers.



20.139 volgers.



62.054 volgers.



4.167 volgers.

Impactmoment

De meest succesvolle content in 2020 zijn de Facebook-video waarin we met een KNVB betaald voetbal scheidsrechter Kevin Blom aandacht vragen voor de 1,5 meter afstand houden van elkaar. (bereik van 839.982 op Facebook), de YouTube-video waarin collega scheidsrechter Jeroen Manschot aandacht vraagt voor de 1,5 meter (29.810 weergaven) en de TikTok-video met hygiënetips tegen verspreiding van het coronavirus (bereik van 781.186).



EXTERNE COMMUNICATIE

Toonaangevend,
inspirerend

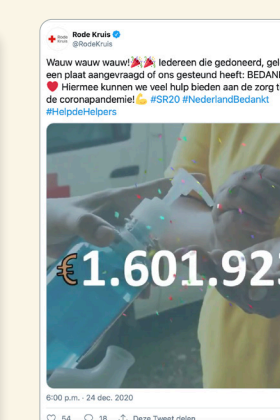
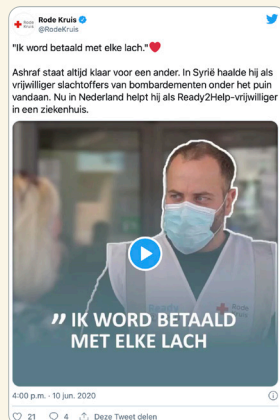


De vraag naar voedselhulp neemt toe, we ondersteunen de gezondheidszorg en bieden mensen een luisterend oor. Zonder jouw hulp, zijn we nergens. Steun het Rode Kruis in de strijd tegen corona. Zodat we kunnen blijven helpen, zolang dat nodig is.

rodekruis.nl

Geef op
GIRO 7244

IBAN: NL19 INGB 0000 0072 44



2020 in 12 tweets

Landelijke media

‘Rode Kruis opent gironummer voor voedselhulp.’ ‘Rode Kruis schaaft hulp in Nederland op.’ ‘Dubbel zoveel zorginstellingen vragen hulp Rode Kruis.’ Nederland is in een crisissituatie en de landelijke media volgen op de voet wat het Rode Kruis doet. Als dé noodhulporganisatie kunnen we rekenen op veel media aandacht voor de manier hoe we omgaan met de almaar toenemende hulpvraag.

Ook weten de media ons in dit jaar nog meer dan anders te vinden voor onze expertiserol. Wat vindt het Rode Kruis? Zo werden we 28.951 genoemd in online media, kranten, televisie en radio, waarmee we potentieel 17.492 miljoen mensen hebben bereikt.

Eigen media



Ook onze eigen media weten een aldoor groeiend publiek te bereiken. Onze online kanalen zijn onze voelsprietten in de samenleving en een prachtig instrument om te bouwen aan een hulpbereide en hulpbekwame samenleving. Via onze sociale media-kanalen laten we zien hoe we in binnen- en buitenland alles op alles zetten om het coronavirus en de gevolgen het hoofd te bieden. Ook verspreiden we, naast EHBO-tips, coronagerelateerde adviezen en tips.

In 2020 hebben we via sociale media voorlichting gegeven over voorbereiden op extreem weer en het voorkomen van verspreiding van het coronavirus op Facebook, Instagram, TikTok, YouTube, LinkedIn en Twitter. In totaal hebben we 163 berichten over online hulp-verlening gedeeld op de tijdlijn van onze sociale media-kanalen. De content over deze onderwerpen op alle kanalen in totaal 5.807.486 keer gezien.

De meest succesvolle content in 2020 zijn: de Facebook-video waarin we met een KNVB betaald voetbal scheidsrechter Kevin Blom aandacht vragen voor de 1,5 meter afstand houden van elkaar (bereik van 839.982 op Facebook), de YouTube-video waarin collega scheidsrechter Jeroen Manschot aandacht vraagt voor de 1,5 meter (29.810 weergaven) en de TikTok-video met hygiënetips tegen verspreiding van het coronavirus (bereik van 781.186).

Humanitaire diplomatie

Humanitaire diplomatie is een kern van ons werk. Hierbij vragen we beslissers en beleidsmakers om te allen tijde te handelen in het belang van kwetsbare groepen mensen en met volledig respect voor humanitaire grondbeginselen.

Coronacrisis

De gezondheidscrisis en belangenbehartiging voor personen die als gevolg van de coronacrisis in de knel kwamen had in 2020 onze prioriteit. De coronacrisis heeft ons laten zien dat ook binnen het Nederlandse Koninkrijk veel kwetsbaarheden kunnen ontstaan. Mensen werden als gevolg van het virus extra kwetsbaar vanwege hun gezondheid, maar ook de secundaire gevolgen waren groot. Zo werden isolatie, eenzaamheid en psychische problemen groter en zijn grote groepen mensen getroffen in hun levensonderhoud. We hebben gepleit voor toegang tot basislevensbehoeften voor de meest kwetsbaren en een zorgvuldige vaccinatiestrategie.

Humanitaire crises, preventie en rampenvoorbereiding

In de schaduw van de pandemie gingen tegelijkertijd miljoenen mensen wereldwijd gebukt onder vele andere rampen. Blijvend ging onze aandacht in 2020 dan ook uit naar de wereldwijde humanitaire crises zoals in Jemen, de vluchtelingencrisis in Griekenland en toenemende honger wereldwijd. Daarbij hebben we aandacht gevraagd voor meer preventie en rampenvoorbereiding, vooral voor de meest kwetsbaren.

Politisering van noodhulp

Helaas zijn er ook blijvende zorgen over de politisering van noodhulp en de krimpende humanitaire ruimte van humanitaire actie, onder meer door beleid gericht op contraterrorisme. Ook hier hebben we in 2020 structureel aandacht voor gevraagd.

EHBO

Verder hebben we opnieuw een oproep gedaan aan politieke partijen om alle kinderen in het voortgezet onderwijs levensreddende vaardigheden te laten leren en dit vrij beschikbaar te maken voor scholen. Dit zodat toekomstige generaties allemaal een leven kunnen redden dankzij een EHBO-training en we de hulpbereidheid blijvend stimuleren. Een plenair debat over ons voorstel moest worden uitgesteld en zal in 2021 met de Tweede Kamer worden besproken.

De stilte na de storm...

Laat jij van je horen?

Een orkaan in Midden-Amerika, overstromingen in Soedan en Vietnam en zware tyfoons bij de Filipijnen. Het Rode Kruis luidt de noodklok na maanden van heftig natuurgeweld tijdens de coronapandemie. Wereldwijd zijn enorme hulpoperaties gaande voor de slachtoffers van deze natuurrampen. Het Rode Kruis helpt met voedsel, drinkwater en onderdak. Laat de stilte na de storm niet oorverdovend zijn.

Geef op giro 6868
IBAN NL83 INGB 0000 0068 68



rodekruis.nl



Humanitair Oorlogsrecht

Respect voor de menselijke waardigheid in de meest onmenselijke omstandigheden. Dat is de kern van zowel het Humanitair Oorlogsrecht als het Rode Kruis. Als hoeder van het Humanitair Oorlogsrecht, laten we van ons horen wanneer strijdende partijen burgers aanvallen, hulpverleners geen toegang geven, of biologische wapens of landmijnen gebruiken. En waar geen oorlog is, zoals in Nederland, brengen we het Humanitair Oorlogsrecht onder de aandacht bij soldaten, politici, studenten en journalisten.

In 2020 is het grootste gedeelte van de voorlichting en onderwijsactiviteiten stil komen te liggen door de coronamaatregelen. In februari vond de 13e editie van de Frits Kalshoven Competitie met dertig deelnemers plaats.

In 2020 is het Nationaal Platform voor Humanitair Oorlogsrecht ingesteld. De voornaamste taak van het Platform is de bevordering van de samenwerking tussen relevante partijen op het gebied van de implementatie, naleving en bevordering van de kennis over het Humanitair Oorlogsrecht in Nederland. In 2020 zijn er drie bijeenkomsten gehouden.

Blijven informeren en vragen hoe het gaat

De coronacrisis zet onze vereniging op scherp. Om aan de overweldigende hulpvraag te voldoen, moeten we alles op alles zetten, met elkaar. Dit betekent voor veel vrijwilligers een verandering van werkzaamheden. Evenementen stopten, cursussen en workshops werden afgezegd. En er ontstond een nieuwe grote vraag naar mensen die beschikbaar waren voor corona-inzetten. Een nieuw, gevaarlijk virus, waarvan niemand een idee had hoe het verloop zou zijn. Natuurlijk zijn Rode Kruisers getraind op noodsituaties. Maar in een veilig land als Nederland komt dit toch erg onverwacht, hoe goed je ook bent voorbereid. Je staat ineens in de frontlinie. Je kunt direct te maken krijgen met menselijk lijden, angst en misschien wel agressie. Interne communicatie is hierbij van belang. Elkaar blijven informeren over wat er speelt, wat de nood is en hoe we hier op kunnen spelen met onze bestaande netwerken, kennis en expertise. En ook vragen hoe het gaat met al die mensen die zich met hart en ziel inzetten voor het werk van het Rode Kruis.

73

In 2020 introduceerden we wekelijkse webinars voor beroepskrachten en vrijwilligers. Tijdens deze webinars, live te volgen of later terug te kijken en lezen, gaven directeur Marieke van Schaik en directeur Nationale Hulp en Verenigingsmanagement Joke van Lonkhuijzen – Hoekstra updates over onze hulpverlening en over de richtlijnen en maatregelen voor werknemers. Daarnaast was er gelegenheid om vragen te stellen aan de directie. De reacties waren enthousiast en al snel werd besloten dit middel in te blijven zetten om continue updates te geven vanuit de directie en MT.

Ook hebben we op intranet een speciale coronasite ingericht, waarbij alle nieuwtjes, mededelingen, richtlijnen, handleidingen en documenten met betrekking tot onze coronahulpverlening werden geplaatst.

Hartverwarmend Nederland

Nederland is in een crisissituatie en Nederland geeft. Op onze oproep om steun voor onze hulp in binnen- en buitenland geven mensen, bedrijven, stichtingen en vermogensfondsen gul. Natuurlijk brengt de coronacrisis ook uitdagingen met zich mee in de fondsenwerving. Zo konden onze straatwerkers niet altijd hun werk doen en moest de collecteweek digitaal uitgevoerd worden. Alle bijdragen die we krijgen zijn van onschatbare waarde, want ze redden mensenlevens, verlichten zorgen en maken mensen weerbaarder en zelfredzamer. We zijn iedereen die ons werk steunt dan ook enorm dankbaar.

Nationale Postcode Loterij

“De coronahulp van het Rode Kruis, voor juist ook de meest kwetsbaren in onze samenleving, vervulde ons met gevoelens van trots. Wat geweldig dat we in Nederland kunnen bouwen op zo’n indrukwekkend netwerk van vrijwilligers en Ready2Helpers die in tijden van nood de handen uit de mouwen steken. Die vrijwilligers zijn niet alleen cruciaal voor de noodhulp, maar hebben ook een essentiële rol bij de terugkeer naar het normaal, bijvoorbeeld door de ondersteuning in de vaccinatiecampagne. Het Rode Kruis heeft sinds 1996 van de Nationale Postcode Loterij € 118 miljoen ontvangen. Wij spreken onze waardering uit voor de vele vrijwilligers en hulpverleners die dit jaar dichtbij en ver weg klaar stonden om de meest kwetsbare mensen in nood bij te staan. Wat mooi dat onze loterijdeelnemers dit belangrijke werk mogelijk kunnen maken.”

75

- Jonne Arnoldussen, Hoofd Goede Doelen Nationale Postcode Loterij

Mogelijk gemaakt door





Extra bijdrage voor coronahulpverlening

Naast onze reguliere bijdrage hebben we in 2020 een prachtige extra bijdrage van € 4 miljoen van de Nationale Postcode Loterij mogen ontvangen voor onze coronahulpverlening in Nederland en in het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden. Door het coronavirus hebben velen onze hulp nu extra hard nodig. Vooral de meest kwetsbaren, waaronder ongedocumenteerden in Nederland en op de eilanden, zijn hard geraakt door de pandemie. Wij ondersteunen de gezondheidszorg met vrijwilligers die de professionals kunnen ontlasten en met vervoer van patiënten en staf. We delen boodschappenkaarten uit, helpen bij onderdak aan dak- en thuislozen en voorzien ook andere kwetsbaren in basisbehoeften tijdens de coronacrisis. Daarnaast investeren we met deze extra bijdrage in onze hulpverlening om deze op het juiste niveau te houden en waar mogelijk te verbeteren.



Dit jaar trokken zes dj's van NPO 3FM alles uit de kast om geld op te halen voor onze medische zorg tijdens de coronapandemie. Om 3FM Serious Request: The Lifeline veilig te laten verlopen, werd de actie aangepast: drie dj-duo's van 18 tot en met 24 december in lockdown op Vliegveld Twente en maakten daar 24 uur per dag radio en online content. Er kwamen veel emotionele reacties binnen via sociale media. Nooit eerder werd tijdens de jaarlijkse radio-actie in december aandacht besteed aan een ramp die ook het leven van miljoenen Nederlanders op zijn kop zet. Veel luisteraars deelden met 3FM hoe de coronapandemie hen persoonlijk heeft geraakt. Ook werden zorgmedewerkers in het zonnetje gezet die al maandenlang uiterste krachtinspanningen leveren om zoveel mogelijk coronapatiënten te helpen. Tijdens 3FM Serious Request – The Lifeline 2020 is maar liefst €1.601.923 opgehaald. Met deze opbrengsten ondersteunen we zorgpersoneel in binnen- en buitenland tijdens de coronapandemie.

3FM Serious Request: The Lifeline

Laatste editie:
ontelbaar veel geweldige momenten en miljoenen mensen geholpen

Van kleine Tijn tot een plein vol uitzinnige mensen. Al bijna 16 jaar is 3FM Serious Request een begrip. In 2020 was de laatste editie van deze mooie kersttraditie met het Rode Kruis. Directeur Marieke van Schaik: "We zijn dankbaar voor deze mooie samenwerking, de miljoenen mensen die we daarmee wereldwijd hebben kunnen helpen en alle rampen en crisissituaties die we samen met NPO 3FM op de kaart hebben gezet. We hebben veel moois om op terug te kijken."

Steun voor aidswezen, terugdringen van malaria, hulp aan slachtoffers van seksueel oorlogsgeweld, herenigen van verscheurde families, voorkomen van babysterfte. Het zijn maar een paar voorbeelden van wat we allemaal hebben kunnen doen in bijna achttien edities 3FM Serious Request. Met meer dan € 100 miljoen aan inkomsten hebben we vele miljoenen mensen kunnen helpen.

Never walk alone

Waar 3FM Serious Request tijdens achttien eerdere edities in actie kwam voor het Rode Kruis rond kersttijd, besloot het radiostation een extra actie te starten in april 2020. De opbrengsten waren bestemd om hulp te verlenen tijdens de coronapandemie. Van maandag 13 tot en met zaterdag 18 april zetten 3FM-dj's zich 24 uur per dag in, onder andere door tegen betaling verzoekplaten van luisteraars te draaien. Dit alles met één doel: geld inzamelen voor de hulp van het Rode Kruis tijdens de coronapandemie. Met deze actie werd € 307.392 opgehaald voor onze coronahulpverlening.



Paperclip steunt al tien jaar lang het Rode Kruis via 3FM Serious Request. In 2020 kwamen ze ook in actie voor medische zorg voor moeders in crisisgebieden. Ze doneerden van iedere verkochte moederdagkaart €0,25 aan het Rode Kruis. Dit leverde €17.693 op.

OVERWELDIGENDE STEUN TEN BEHOEVE VAN DE CORONAHULPVERLENING

De steun van de vele particulieren, bedrijven, stichtingen en vermogensfondsen voor de strijd tegen het coronavirus was overweldigend. Daar zijn we erg dankbaar voor. Dankzij hun steun aan het Rode Kruis konden wij nog meer mensen helpen in deze moeilijke tijd. Hieronder lichten we een aantal acties uit.

PARTICULIEREN

We zouden ons werk niet kunnen doen zonder de steun van particuliere donateurs. In 2020 hebben we het geweldige bedrag van € 60,2 miljoen van particulieren ontvangen, waarvan € 23,2 miljoen uit nalatenschappen. Ondanks de uitdagingen die de coronamaatregelen ook met zich mee hebben gebracht, zijn de resultaten van nagenoeg alle fondsenwervende campagnes en kanalen positief te noemen.

Door de lockdown in het voorjaar heeft onze huis-aan-huiswerving een aantal maanden verplicht stilgelegen. De gedolven inkomsten zijn in deze periode gecompenseerd door een zeer succesvolle telemarketingcampagne. Daarnaast hebben onze direct mailings het boven verwachting goed gedaan met bijna € 2,3 miljoen boven de begroting.

Met strikte richtlijnen en protocollen zijn we in juli weer gestart met de huis-aan-huiswerving van voornamelijk structurele donateurs. Hierbij hebben we periodiek het consumenten sentiment rondom dit kanaal gemonitord. Doordat dit positief was en bleef, hebben we de werving stap voor stap weer opgeschaald. Uiteindelijk hebben we het aantal vooraf gebudgetteerde nieuwe donateurs toch kunnen realiseren. En voor het eerst in een paar jaar lag de instroom van structurele donateurs hoger dan de uitstroom.

Het aantal leden en donateurs is met bijna 145.000 gegroeid tot 642.900. Dit komt naast de groei vanuit de traditionele fondsenwervende kanalen ook vooral dankzij onze succesvolle noodhulpcampagnes, zoals voor corona en natuurrampen. Tijdens de campagnes zien we dat mensen steeds makkelijker en sneller hun donaties doen via onze website of direct via Ideal in hun bankomgeving. We faciliteren dit door steeds vaker op uitingen en op direct mailings een QR-code plaatsen.

Periodieke schenkingen

Periodiek schenken is een vorm van doneren aan het Rode Kruis met belastingvoordeel. Met een periodieke schenkingsovereenkomst kan een donateur het volledige giftbedrag als aftrekpost opvoeren bij de belastingaangifte. De donateur kan dit belastingvoordeel ook gebruiken om de gift te verhogen. We hebben veel aandacht besteed aan de optimalisatie van het proces, met als belangrijkste stap het volledig online kunnen aanvragen en afronden van een overeenkomst. In 2020 is het aantal periodieke schenkingsovereenkomsten met 12% gestegen tot 4.683.

Major donors en familiestichtingen

De coronacrisis geeft extra aanleiding voor bestaande en nieuwe major donateurs om ruimhartig te schenken voor hulpverlening aan mensen die hard zijn geraakt in Nederland, de Cariben en kwetsbare gebieden wereldwijd. We hebben bij familiefondsen een aantal aanvragen gedaan voor specifieke interventies voor onze coronahulpverlening. Veel fondsen hebben hier gehoor aan gegeven en prachtige donaties gedaan om mensen in nood te steunen, in Nederland en wereldwijd.

Tiffany Circle

Tiffany Circle Nederland is onderdeel van een internationaal netwerk van het Rode Kruis, van vrouwen die het verschil maken in filantropie. De missie is duurzame verandering te realiseren in het leven van vrouwen in kansarme posities in Nederland en wereldwijd. Hiertoe investeren de leden hun Time, Talent & Treasure en zijn zij actief betrokken bij de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van de projecten. Het aantal leden van de Nederlandse Tiffany Circle is gegroeid naar 15. In 2020 werden twee projecten gesteund. Het project Heldin in Nederland en een project in Zambia voor toegang tot gezondheidszorg en armoedebestrijding.

Collecte

De collecte (van 21 tot 27 juni) was dit jaar anders dan anders te noemen; door Covid-19 niet huis-aan-huis maar grotendeels digitaal. Deze aanpassing heeft een enorme inzet en flexibiliteit van alle betrokkenen gevraagd. De totaalopbrengst is uitgekomen op € 146.514. Een veel lager bedrag dan voorgaande jaren, maar gezien de omstandigheden zijn we niet ontevreden.

Nalatenschappen

In ons nalatenschappen programma hanteren we een doelgroepgerichte aanpak wat erg succesvol is. Steeds meer mensen weten ons te vinden als ze erover nadenken om het Rode Kruis in hun testament op te nemen. Onze relatiemanagers helpen graag bij vragen en de verdere invulling van hun testament. Als mensen dat fijn vinden, treden wij, mochten wij tot enig erfgenaam zijn benoemd, op als executeur. Naast het persoonlijke contact versturen we ieder jaar de nieuwsbrief 'In goede handen' over nalaten en het Rode Kruis naar ruim 30.000 mensen die ons werkboek 'in 5 stappen uw testament goed geregeld' hebben aangevraagd. Verder houden we onze relaties op de hoogte van onze projecten middels ons jaarverslag, jaaroverzicht en donateursmagazine.

In 2020 hebben we vanuit onze relaties ook een aantal substantiële donaties bij leven ontvangen.

Mede door een bijzonder legaat van € 10 miljoen, zijn de totale inkomsten in 2020 uit nalatenschappen uitgekomen op € 23,2 miljoen.

Het Rode Kruis kon in 2020 rekenen op veel zakelijke donaties. Niet alleen in geld, maar ook in goederen en diensten. Denk daarbij aan persoonlijke beschermingsmiddelen en hygiëneartikelen. Een deel hier van hebben we als bijdrage voor de hulpverlening ter beschikking gesteld aan partnerorganisaties. Het aantal bedrijven dat zich aansloot bij het ondernemersnetwerk 'Vrienden van het Rode Kruis' steeg eveneens fors: van twintig naar 30. Bedrijven geven aan dat ze doneren en samen willen werken vanwege de grote maatschappelijke relevantie van het Rode Kruis, juist tijdens de coronacrisis. De meesten kennen onze hulpverlening in het buitenland. Maar afgelopen jaar zagen ze van dichtbij hoe het Rode Kruis in crisistijd óók hulp verleent aan de meest kwetsbaren in Nederland. In totaal hebben meer dan vierhonderd bedrijven geld gedoneerd. Wij zijn deze bedrijven erg dankbaar voor hun steun.

Een aantal voorbeelden:

Albert Heijn

Albert Heijn is vaste partner van het Rode Kruis en steunt de voedselhulp in Nederland. Naast structurele hulp het jaar rond, organiseerde Albert Heijn in 2020 verschillende aanvullende acties. De grootste actie was afgelopen december, de stollenactie, waardoor Albert Heijn het Rode Kruis kon ondersteunen met een aanzienlijk aantal boodschappenkaarten. Daarnaast was er nog een Air Miles actie, waarbij klanten hun Air Miles konden doneren. Ook hier is de opbrengst omgezet in boodschappenkaarten. Met de jaarlijkse tulpenactie, waarbij per drie verkochte bossen tulpen 1 euro naar het Rode Kruis ging, werd in het voorjaar € 53.437 gedoneerd. Albert Heijn heeft afgelopen jaar ter waarde van € 1.089 miljoen aan boodschappenkaarten gedoneerd, waarvan een deel in 2020 is uitgegeven en ook een deel wordt uitgegeven in 2021. Deze boodschappenkaarten worden uitgegeven aan mensen die door de coronacrisis plotseling extra kwetsbaar zijn.

Marit van Egmond, CEO Albert Heijn: “Wij willen beter eten voor iedereen bereikbaar maken. In eerste instantie betekent dit natuurlijk een voedzame maaltijd op tafel kunnen zetten. Dat is helaas niet voor iedereen in Nederland vanzelfsprekend. Daarom werken we al jarenlang samen met drie maatschappelijke partners, waaronder het Rode Kruis. Begin 2020 hebben we deze samenwerking versterkt om zo een bijdrage te kunnen leveren aan de opzet van het Voedselhulpprogramma van het Rode Kruis in Nederland. Zo kunnen wij mensen die het hard nodig hebben, extra ondersteunen met boodschappen waar zij zelf dringend behoefte aan hebben. En daar gaan we ook in 2021 zeker mee door.”

VOMAR Voordeelmarkt

In 2020 zijn er diverse inzamelingsacties geweest bij de Vomar Voordeelmarkt voor het Rode Kruis om geld in te zamelen ten behoeve van nationale COVID-noodhulp. In totaal is er € 54.954 opgehaald. Klanten konden 20 weken lang hun statiegeld doneren aan het Rode Kruis, waarmee een groot bedrag is opgehaald. Daarnaast is er bijvoorbeeld een tulpen-actie geweest, waarbij er € 1 per drie bossen door Vomar werd gedoneerd aan het Rode Kruis en kort daarna is er ook een soortgelijke actie op zuivel geweest. Naast een geldbedrag is er door middel van een inzamelingsactie ook een groot aantal producten ingezameld voor voedselpakketten, die zijn verstrekt aan mensen die door de coronacrisis niet meer in hun basisbehoeften konden voorzien.

Dokkumer Vlaggen Centrale

De Dokkumer Vlaggen Centrale heeft een vlag ontworpen uit waardering voor de mensen die onze samenleving draaiende houden in tijden van het coronavirus: ‘Met elkaar, voor elkaar’. De opbrengst van de verkochte vlaggen gaat naar het Rode Kruis. Dit heeft € 37.500 opgeleverd.

Dat een schenking aan het Rode Kruis goed is voor het imago, is slechts bijzaak vindt Marc de Jager, directeur van Dokkumer Vlaggen Centrale. “Al vanaf het begin van de pandemie wilden we bijdragen aan de strijd tegen corona. Samen met initiatiefneemster Anniek van Aert ontwikkelden we een speciale corona-vlag. Met deze vlaggen staken we de mensen aan de frontlinie een hart onder de riem. Tegelijk steunden we de coronahulpverlening van het Rode Kruis, doordat we per vlag een vast bedrag doneerden. ‘Met elkaar, voor elkaar’ staat voor saamhorigheid, en dat is typisch voor onze organisatie. Ja, de campagne heeft onze reputatie denk ik goed gedaan, maar waar het ons steeds om is gegaan is de steun aan de hulpverleners en het Rode Kruis. Het was letterlijk hartverwarmend om te zien hoe de straten langzaam rood kleurden. Dat was het hele idee: elkaar laten zien dat we hier samen voor staan en dat we meeleven met elkaar in deze moeilijke tijden.”

INSPIRERENDE SAMENWERKINGEN MET HET BEDRIJFSLEVEN

Certis Europe

Certis Europe heeft een donatie gedaan voor de Covid-19 hulpverlening van het Rode Kruis in Afrika.

Nestlé

Met de winkelvloeractie 'Boodschappen voor jou, boodschappen voor hen' van Nestlé steunden zij het voedselprogramma van het Rode Kruis. Bij aankoop van elk tweede actieproduct doneerde Nestlé mede namens de klant aan het Rode Kruis. Dit leverde een prachtige donatie van €113.740 op, voor de hulpverlening in 2021.

HUGO BOSS

HUGO BOSS heeft een bijdrage geleverd aan de hulpverlening van het NRK voor de wereldwijde Corona crisis. De HUGO BOSS klanten in de winkels kregen na het afrekenen van hun aankoop via de pin-terminal de vraag om een donatie.

Mitsubishi Corporation

Mitsubishi Corporation heeft onze coronahulpverlening gesteund met een donatie van € 200.000.

Procter & Gamble

Procter & Gamble heeft door middel van een video van Ronald Koeman een oproep gedaan aan alle Nederlanders om zich te houden aan de richtlijnen van het RIVM om met elkaar als één team het virus te bestrijden. Per share van het filmpje werd een donatie van €1,- gedaan aan het Rode Kruis. Dit leverde in totaal het geweldige bedrag van €50.000,- op.

Rumag

Rumag heeft aan het begin van de Corona periode via een t-shirt actie een donatie van €105.000 kunnen doen voor onze corona hulpverlening.

Human Factor Television Productions

Zondag met Lubach, het TV programma van producent Human Factor BV en omroep VPRO heeft veel aandacht gekregen voor hun t-shirt actie en daarmee €284.000 kunnen bijdragen aan de corona hulpverlening van het Rode Kruis.

YourgiftCards

YourgiftCards heeft een actie opgezet ten behoeve van het Rode Kruis. Dit heeft een bedrag opgeleverd van € 15.540. Het bedrag is bijeengebracht door bedrijven die digitale cadeaukaarten hebben afgenomen en wordt gebruikt voor het voedselprogramma van het Rode Kruis in Nederland.

Harvest House

Met de consumentencampagne 'snacken voor elkaar' verkocht Harvest House snoeptomaatjes waarbij de opbrengst van €15.000,- ten gunste van het Rode Kruis kwam. Deze actie is opgezet door Terra Natura International samen met de telers van Harvest House en een aantal retailers.

Houwenplant

Bij de verkoop van een anthurium plant van Houwenplant in de winkels van Coop werd een afdracht gedaan aan het Rode Kruis. Dit leverde € 10.560 op.

Profuomo

Van elke online order van Profuomo werd 10% gedoneerd aan het Rode Kruis, goed voor een donatie van € 16.815.

Heineken

Heineken heeft met een donatie van € 15 miljoen de wereldwijde corona hulpverlening van de Internationale Federatie van Rode Kruis-verenigingen gesteund.

Amazon Europe Core

Amazon Europe Core heeft de coronahulpverlening van het Nederlandse Rode kruis gesteund met een donatie van € 500.000.

Nedco

Nedco BV produceert diverse kunststof producten. Bij aanvang van de Covid-19 epidemie is Nedco overgeschakeld op het produceren van maatwerk (preventie) toonbankschermen. Bij de verkoop daarvan is er een actie aan gekoppeld ten behoeve van het Rode Kruis. Dit leverde €16.000,- op.

CORPORATE FOUNDATIONS

Coca-Cola/Coca-Cola Foundation

The Coca-Cola Foundation, de filantropische tak van The Coca-Cola Company, heeft met een donatie van \$400.000 (omgerekend € 372.382) onze COVID-19 hulpverlening in Nederland gesteund. Deze bijdrage is gebruikt voor de aanschaf van materialen zoals persoonlijke beschermingsmiddelen, brancards en medische tenten. Het resterende deel van de donatie is ingezet om de Rode Kruis Hulplijn te continueren. Naast de financiële steun van The Coca-Cola Foundation heeft Coca-Cola in Nederland ook eind van het jaar € 50.000 gedoneerd ten behoeve van ons voedselprogramma. In aanvulling daarop doneerden ze ook dinervouchers die werden uitgedeeld aan 750 gezinnen die hier een heerlijke maaltijd voor konden bestellen bij een van hun horecapartners.

PepsiCo Nederland/Pepsico Foundation

We zijn trots op de nieuwe samenwerking die is ontstaan met PepsiCo. De Pepsico Foundation heeft onze coronahulpverlening met een mooi bedrag ondersteund, waaronder het 'Let op elkaar Netwerk' waar vrijwilligers aan mensen worden gekoppeld die praktische hulp nodig hebben zoals het doen van boodschappen.

PVH Foundation/Tommy Hilfiger

PVH Foundation (filantropische tak van moederbedrijf van Tommy Hilfiger en Calvin Klein) doneerde een bedrag van € 283.000, te verdelen over acht Europese nationale Rode Kruis-verenigingen, waaronder Nederland, om onze coronahulpverlening te steunen. Daarnaast heeft Tommy Hilfiger via verschillende online campagnes geld ingezameld voor onze coronahulpverlening. De opbrengsten zijn verdeeld over Europese nationale Rode Kruis-verenigingen. Ook doneerden zij tienduizend mondkapjes en bijna duizend T-shirts aan onze vrijwilligers.

VodafoneZiggo/Vodafone Foundation

Ruim 550 medewerkers deden mee aan de Connect Run door in hun woonplaats te gaan hardlopen, fietsen of skaten en daarmee geld op te halen voor het Rode Kruis. Vodafone Foundation verdubbelde het bedrag en doneerde in totaal € 47.000. Dit bedrag is besteed aan voedselhulp voor de meest kwetsbaren.

Novartis Foundation

De Nederlandse vestiging van dit farmaceutische bedrijf steunde het Rode Kruis met een bedrag van € 115.000 waarmee zij bijna 15.000 inzetten van vrijwilligers voor onze coronahulpverlening mogelijk hebben gemaakt.

Verizon Foundation

De filantropische tak van het communicatie- en technologiebedrijf steunde onze coronahulpverlening met het fantastische bedrag van € 155.000.

Biogen Foundation

De Biogen Foundation steunde onze medische hulpverlening met de aanschaf van materialen met een donatie van € 21.000.

Prologis Foundation

De Prologis Foundation steunde met een donatie van bijna € 290.000 negen Europese nationale Rode Kruis-verenigingen, waaronder Nederland, in hun coronahulpverlening.

Eastman Foundation

De Eastman Foundation steunde met een donatie van € 18.000 de aankoop van persoonlijke beschermingsmiddelen ter ondersteuning van onze vrijwilligers.

IKEA Foundation

Zie pagina 60.

Philips Foundation

Zie pagina 60.

Stichting Zorg en Zekerheid

Zie pagina 29.

STICHTINGEN EN VERMOGENSFONDSEN

Wij willen de vele stichtingen en vermogensfondsen en christelijke organisaties die ons in 2020 financieel hebben ondersteund ten behoeve van onze hulpverlening rondom de corona crisis heel hartelijk bedanken voor de hartverwarmende steun. Iedere donatie was meer dan welkom. Daarnaast konden we ook rekenen op steun voor niet coronagerelateerde projecten. Een paar voorbeelden:

W.M. de Hoop Stichting

Mede door een waardevolle gift van W.M. de Hoop Stichting kon het Rode Kruis een bijdrage leveren aan het project 'Schone en veilige scholen in Libanon'.

Stichting Sonbross

Mede dankzij de donatie van Stichting Sonbross kon het Rode Kruis Prinses Margriet Fonds de gemeenschappen in de Filipijnen beter beschermen tegen de gevolgen van natuurgeweld.

De Johanna Donk-Grote Stichting

Mede door een waardevolle gift van De Johanna Donk-Grote Stichting kon het Rode Kruis een waardevolle bijdrage leveren aan het project 'Schone en veilige scholen in Libanon'.

Diaconie Protestantse Gemeente Schagen

Dankzij de waardevolle steun van de Diaconie Protestantse Gemeente Schagen is het mogelijk gemaakt om een ambulance aan te kopen voor het Oegandese Rode Kruis.

Stichting Vrienden Medische Missiezusters

Dankzij de waardevolle steun van de Stichting Vrienden Medische Missiezusters is het mogelijk gemaakt om een ambulance aan te kopen voor het Oegandese Rode Kruis.

Stichting FortUna

Mede door een waardevolle gift van Stichting FortUna kon het Rode Kruis een waardevolle bijdrage leveren aan het project 'Schone en veilige scholen in Libanon'.

Ondersteuningsfonds Zorg, Welzijn en Sport

Door de meerjarige steun van het Ondersteuningsfonds kunnen de Caribische afdelingen van het Rode Kruis, specifiek Rode Kruis Aruba, Rode Kruis Curaçao en Rode Kruis Bonaire hun capaciteit versterken, hun activiteiten op het gebied van hulp op de eilanden vergroten en zo meer kwetsbare mensen bereiken die de hulp het hardst nodig hebben. Door de betrokkenheid van het Ondersteuningsfonds is het onder andere mogelijk geworden om het sociale isolement waarin ouderen verkeren te doorbreken doordat ze geregeld meedoen aan sociale activiteiten. Er wordt een veiligere leefomgeving gecreëerd door het opknappen van hun woningen. Ook werden er twee ambulances aangeschaft en wordt er palliatieve zorg aangeboden aan mensen in hun laatste levensfase. Het afgelopen jaar heeft de COVID-19 pandemie er helaas voor gezorgd dat een aantal projecten ernstige vertraging hebben opgelopen.

Stichting de Nationale Rode Kruis Bloesemtocht

Ondanks het feit dat de Nationale Rode Kruis Bloesemtocht door de coronamaatregelen dit jaar niet kon worden georganiseerd, heeft de stichting dankzij haar wandelaars en sponsors alsnog geld ingezameld waarmee een waardevolle bijdrage geleverd werd aan de aanschaf van een nieuwe ambulance voor de Medische dienst van het Rode Kruis. We zien dat er gedurende de coronacrisis erg veel vraag is naar liggend vervoer. Na deze crisis zal de ambulance volwaardig ingezet gaan worden bij grote evenementen en als mobiele (medische) hulppost bij kleine en middelgrote evenementen.

Adessium Foundation

Ook in 2020 ontving het Rode Kruis ondersteuning van Adessium Foundation voor het project 'Verbeteren van de zorgcontinuïteit voor ongedocumenteerde migranten'. Daarnaast steunde Adessium Foundation het Rode Kruis met zijn hulpverlening naar aanleiding van de explosie in Beiroet en met een prachtige bijdrage voor voedselhulpverlening voor kwetsbaren in Nederland.

DOB Emergency

Van DOB Emergency mocht het Rode Kruis dit jaar substantiële bijdragen ontvangen voor de hulpverlening in Syrië, coronahulpverlening in Nederland en overstromingen in Soedan.

Stichting FlexiPlan

Van Stichting FlexiPlan ontving het Rode Kruis in 2020 een substantiële bijdrage voor onze internationale coronahulpverlening. Daarnaast ontving het Rode Kruis wederom een waardevolle bijdrage voor een door ons zelf te bepalen doel.

Stichting de Lichtboei

Van Stichting de Lichtboei ontvingen wij een prachtige bijdrage van € 250.000 voor onze coronahulpverlening in het Caribisch deel van het Nederlands Koninkrijk om zo de meest kwetsbaren te kunnen bereiken met hulp.

Stichting Vivace

Van Stichting Vivace ontvingen wij een bijdrage voor onze coronahulpverlening. Daarnaast mochten wij een mooie bijdrage ontvangen voor ons Cool Schools project in Libanon.

Noodhulp Molukken

Wij willen de gemeenten, stichtingen en de Molukse gemeenschap die ons in 2020 financieel hebben gesteund ten behoeve van de noodhulpverlening op de Molukken hartelijk bedanken voor hun steun. De bijdragen uit Nederland zijn van groot belang voor de aanleg van drinkwatervoorzieningen en de aanschaf van COVID-19 kits en handwasstations voor de aardbevingsslachtoffers.

VRIENDEN VAN HET RODE KRUIS

Het aantal bedrijven die zich aansloten bij het ondernemersnetwerk 'Vrienden van het Rode Kruis' steeg in 2020 van twintig naar 30. Wij zijn ontzettend blij met de steun van deze betrokken ondernemers. Hartelijk dank aan:

AllesGeven (voorheen The Quicker Fish)
Arval
Asha International
Bed Stay B.V.
Brightcare Solutions
Bureau Kellerman
Company2Wear
Elfa Elementenfabriek B.V.
ESH Media
Fair & Co
Fortune Coffee

Fuga Media
Hoogwout Berging B.V.
Incomme B.V.
Jac. De Vries Electrotechniek
KBenP
Kool Transport
Media Reverse
Microfashion B.V. / Mirco Verkoop B.V. /
Prufuomo
Mirage Holdings B.V.
Nazca IT Solutions

Notariskantoor Bellaar c.s.
Notariskantoor ten Brinke B.V.
Oaktree Group B.V. / Apply B.V.
Parcls
Plat4mation / 4Mation Group
Rijsterborgh Makelaars B.V.
Syncasso
The Makers B.V.
Wintershall Noordzee B.V.



Rode
Kruis

HOOFDSTUK 5

De organisatie

Dichtbij op afstand

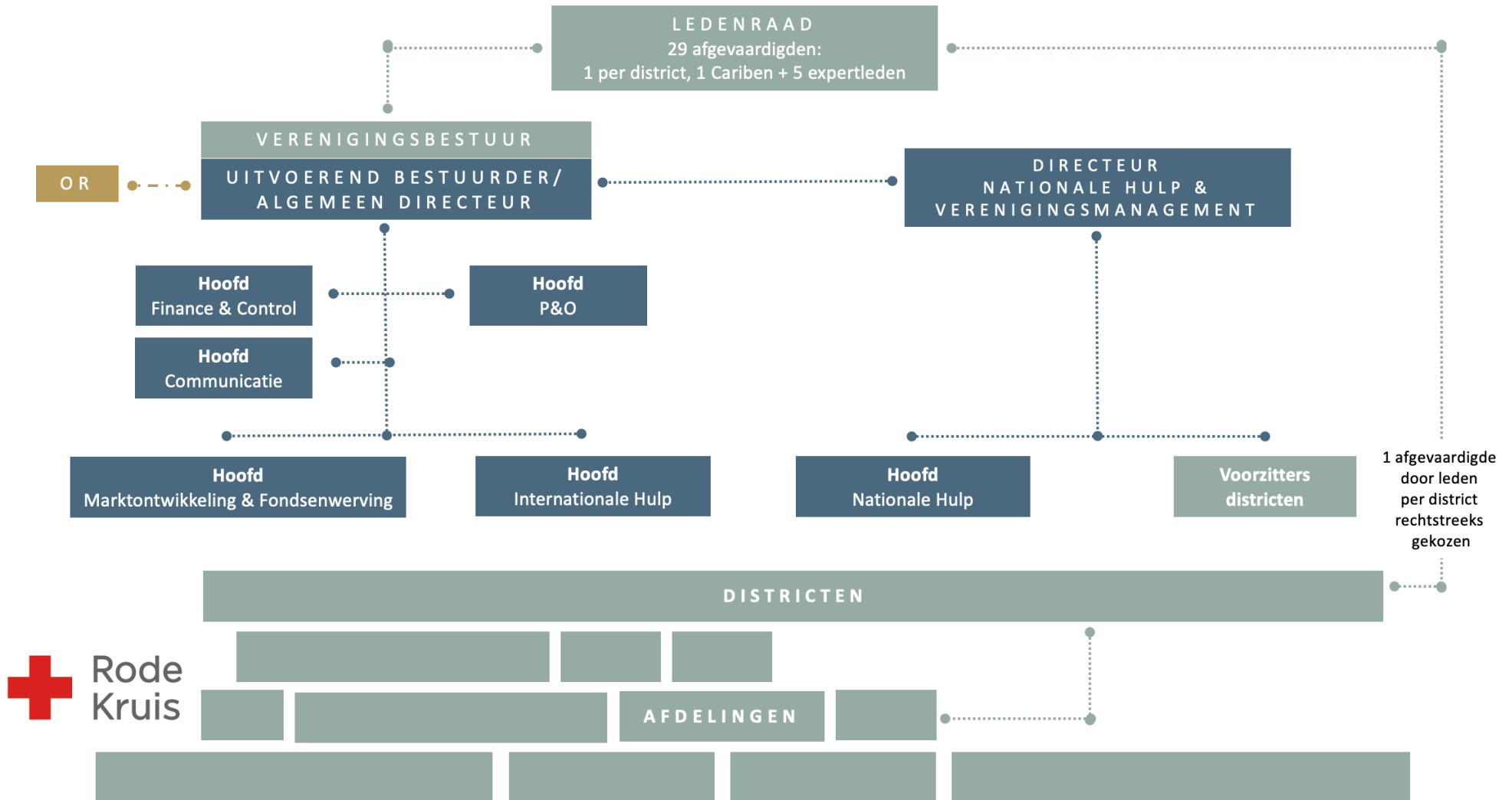


In het jaar waarin afstand houden de regel werd, waren we als organisatie nog altijd dichtbij. Dichtbij de mensen die onze hulp het hardst nodig hadden. Vrijwilligers en medewerkers in binnen- en buitenland zetten alles op alles om in te spelen op de noden die ontstonden als gevolg van de coronacrisis. Een stevige uitdaging, die een enorm beroep deed op de organisatie.

Organogram

● Management team

● Vrijwilligers



DE ORGANISATIE





Continu
beoordelen
we of de inzet
van onze
vrijwilligers
voldoende
veilig is

Gevolgen coronacrisis voor het Rode Kruis

92

De gevolgen van het coronavirus en de maatregelen zijn ook binnen de organisatie groot. Het vraagt veel van onze hulpverlening, en het laat tegelijkertijd zien waar we als organisatie goed in zijn: mensen en middelen mobiliseren om direct in te spelen op noodsituaties. De crisis vergt ook aandacht voor de veiligheid van personeel en vrijwilligers. Op alle locaties nemen we de door het RIVM en de overheid afgegeven richtlijnen in acht. Het verenigingskantoor in Den Haag is de lockdown en tussenliggende periodes zo goed als leeg. Nagenoeg alle beroepskrachten werken vanuit huis. Al voor 2020 hadden we onze digitalisering al op orde. Iedereen werkt met laptops en werkt vanuit Microsoft Teams. Zodat de overgang van kantoor naar thuis werken soepel verliep. Continu beoordelen we of de inzet van onze vrijwilligers voldoende veilig is, zodat zij niet aan extra gevaren en risico's worden blootgesteld.



Bevoegdheden en verantwoording

- Het bestuur van het Nederlandse Rode Kruis is in handen van het verenigingsbestuur.
- De dagelijkse leiding is in handen van de directie/uitvoerend bestuurder.
- De uitvoerend bestuurder legt verantwoording af aan de toezichthoudende bestuurders.
- Op districts- en afdelingsniveau ligt de verantwoordelijkheid bij de lokale besturen.
- De districtsbesturen leggen, via de directie, verantwoording af aan het verenigingsbestuur.
- Het verenigingsbestuur legt verantwoording af aan de ledenraad.

Voor de samenstelling van het verenigingsbestuur, het verslag van het bestuur, de nevenfuncties van de bestuursleden en de samenstelling en functie van de ledenraad, zie bijlage III.

Bezoldigingsbeleid

In 2020 is het jaarsalaris van de algemeen directeur en statutair bestuurder van het Nederlandse Rode Kruis Marieke van Schaik vastgesteld op € 142.300 inclusief vakantiegeld. De sociale lasten en pensioenpremie bedragen € 27.800. Zij ontvangt geen eindejaarsuitkering.

De directeur nationale hulp en verenigingsmanagement Joke van Lonkhuijzen ontvangt een jaarsalaris van € 130.600 inclusief vakantiegeld en eindejaarsuitkering.

Het genoemde salaris voldoet ruimschoots aan alle normen die er vanuit de overheid en de branche gesteld worden, zoals de Wet Normering Topinkomen (de Balkenende-norm), de DG-norm vanuit het ministerie van Buitenlandse zaken en de norm van Goede Doelen Nederland. Meer informatie over beloningen en/of vergoedingen van bestuur en werknemers is te lezen op de website.

GEDRAG EN INTERGRITEIT

Vertrouwen is ons
belangrijkste en meest
kwetsbare bezit





In tijden van nood
staat niemand alleen-
wat betekent dat voor
ongedocumenteerden?

Integriteit en ethisch handelen

Het belangrijkste en meest kwetsbare bezit van het Rode Kruis is vertrouwen. Het vertrouwen van de overheid, van donateurs, van vrijwilligers en medewerkers, en niet op de laatste plaats: dat van de hulpvragers. Dat vertrouwen is gebaseerd op het feit dat het Rode Kruis in Nederland en daarbuiten al meer dan 150 jaar hulp verleent op basis van zeven grondbeginselen. Onze missie schept in het verlengde hiervan een grote verantwoordelijkheid. In tijden van nood staat niemand alleen - wat betekent dat voor ongedocumenteerden? IS-kinderen in Koerdische kampen? Eenzame Marokkaanse ouderen? Hoe zetten we altijd beperkte capaciteit en middelen optimaal in?

In 2020 ontwikkelden we een stappenplan voor integer en ethisch handelen. Hiermee willen we integriteit en ethisch besef borgen in onze organisatie, op grond van onze missie, grondbeginselen en humanitair mandaat. Integriteit moet een vanzelfsprekend onderdeel zijn van wie we zijn en van ons handelen, een integraal onderdeel van onze cultuur. Vragen die ons daarbij stellen zijn: maken we de juiste keuzes en doen we wat we kunnen doen voor de juiste groepen? Werken we samen in een open cultuur, waarin dingen die niet goed gaan wel bespreekbaar zijn? Durven we elkaar daarop aan te spreken, pakken we signalen als organisatie goed op? Het plan loopt van 2020 tot 2022.



Veiligheid, klachten en meldingen

De ondersteuning van de coronacrisis heeft extra risico's voor onze vrijwilligers en medewerkers gebracht. Om die risico's te verlagen hebben we een aantal praktische maatregelen genomen: zorgen voor persoonlijke beschermingsmiddelen, een coronaproof interieur van de personenbussen, duidelijke grenzen voor kwetsbare groepen vrijwilligers aan deelname coronainzetten.

Samen met het proces Veilig Incident Melden heeft ook het melden van bedrijfsongevallen een nieuw jasje gekregen. Als lerende organisatie moeten we nog beter gebruik maken van de leerpunten die uit de diverse meldingen volgen.

In de afgelopen twee jaar zijn er negen meldingen geweest met betrekking tot een arbeidsongeval, onveilige situatie of bijna-ongeval en incidenten rondom agressie, geweld, (seksuele)intimidatie of discriminatie.

Van de negen meldingen hebben er zeven betrekking op een ongeval, er is één bijna-ongeval gemeld en er was één melding met betrekking tot agressie. De meldingen zijn geanalyseerd en we hebben enkele kleinere verbeteracties uitgevoerd.

Veilig Incidenten melden

In 2020 zijn er 31 meldingen gedaan in het kader van Veilig Incidenten Melden. Geen van de meldingen bleken na analyse doorgegeven te moeten worden bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. Twintig van de 31 meldingen betrof het een inzet voor de coronahulpverlening. De meeste meldingen gingen over kapot of ontbrekend materiaal of protocollen van hulpverlening. De verbetermaatregelen hadden betrekking op aanpassen van werkinstructies of protocollen, implementatie en (heldere) communicatie.



Respectvol samenwerken en hulpverleners

We hechten grote waarde aan een respectvolle omgang tussen medewerkers en vrijwilligers onderling en met de mensen aan wie we hulpverleners. Door ons bijzondere humanitaire mandaat moet het Rode Kruis boven alle twijfel verheven zijn - en blijven. De rol van medewerkers en vrijwilligers daarbij is cruciaal. Ongewenst gedrag wordt niet getolereerd en proberen we te allen tijde te voorkomen. Zo ondertekenen medewerkers onze gedragscode, de code of conduct. Ook iedere vrijwilliger die zich structureel aan het Rode Kruis verbindt, ondertekent onze gedragscode. De gedragscode beschrijft wat er van je verwacht wordt en hoe je je gedraagt wanneer je het Rode Kruis vertegenwoordigt. De code bestaat uit vijf pijlers die het werk van het Rode Kruis kenmerken: onze grondbeginselen, respect, integriteit, daadkracht en toegankelijkheid.

97

GEDRAGSCODE

We staan daadkrachtig in de samenleving. We stellen ons open, integer en toegankelijk op naar onze medemens. Zo vormt ons dagelijkse doen en laten het visitekaartje van het Rode Kruis. Daar nemen we verantwoordelijkheid voor. En we verwachten van iedere medewerker en vrijwilliger hetzelfde. Daarom hebben we onze gedragscode opgesteld. Deze is in lijn met het gedachtengoed van Henry Dunant en de grondbeginselen van het Rode Kruis.

DIVERSITEIT

Het Rode Kruis is er voor iedereen. Ongeacht ras, gender, geloof, afkomst, seksuele geaardheid of leeftijd





Foto: Rode Kruis Aruba

Hulpverlenen in een diverse maatschappij

Het Rode Kruis is er voor iedereen. Ongeacht ras, gender, geloof, afkomst, seksuele geaardheid of leeftijd. Dat is onze overtuiging. Op 1 september 2020 woonden er 4,2 miljoen personen met een migratieachtergrond in Nederland.* In de vier grote steden heeft gemiddeld meer dan 50% van de inwoners een niet-westerse culturele of biculturele achtergrond. Dit zien we ook terug in onze hulpverlening. Bij evenementen bijvoorbeeld, maar ook in hulpverlening aan migranten en vluchtelingen. Een beter begrip van iemands culturele achtergrond is nodig om te weten of en hoe we in (individuele) noodsituaties passende hulp kunnen bieden. We willen de vereniging bewuster maken van de urgentie van diversiteit en inclusie.

99

Diversiteit in 2020

Een aantal plannen voor 2020 ging niet door vanwege de coronacrisis. Tegelijkertijd hebben we juist door de crisis meer aandacht en draagvlak voor diversiteit weten te creëren. Om in onze hulpverlening écht iedereen te kunnen bereiken, juist in deze tijden van nood, is diversiteit in ons denken en handelen essentieel. Zo hebben we WhatsApphulplijnen voor anderstaligen opgezet om kwetsbare groepen te bereiken in hun eigen taal. We maakten videoboodschappen in het Turks, Arabisch en Tamazight met adviezen om verspreiding van corona te voorkomen. Ook kunnen bezoekers van onze website voorlichtingsmaterialen over het coronavirus downloaden in het Engels, Arabisch, Turks en Portugees. Onze jongeren informeerden via de Studentendesks buitenlandse studenten over de coronapandemie en de bijbehorende maatregelen. Ook deelden zij bij studentenhuizen flyers uit met doorverwijzingen voor mentale hulp.

* Dit blijkt uit een bevolkingsonderzoek dat het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI) en het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben uitgevoerd.

VRIJWILLIGERS- BELEID





Het hart van onze organisatie

Het Rode Kruis is er voor iedereen in nood. Dat kunnen we alleen waarmaken dankzij onze vrijwilligers en Ready2Helpers. En wat konden we op ze rekenen in 2020. Zij ondersteunen de zorg en helpen mensen die ziek zijn, niet genoeg te eten hebben of geen dak boven hun hoofd hebben. De vrijwilligers van het Rode Kruis in Nederland en de Cariben zetten zich vol overgave in tijdens de coronacrisis.

In de frontlinie

Er veranderde veel voor vrijwilligers in 2020. Evenementen stopten, cursussen en workshops werden afgezegd. En er ontstond een nieuwe grote vraag naar mensen die beschikbaar waren voor corona-inzetten. Een nieuw, gevaarlijk virus, waarvan niemand een idee had hoe het verloop zou zijn. Sommige vrijwilligers kwamen vanwege kwetsbaarheid thuis te zitten. Anderen die zich aanmeldde voor corona-inzetten kregen ze te maken met ziekte, verlies, verdriet en gevaar voor besmetting. Natuurlijk zijn vrijwilligers getraind op noodsituaties. Maar toch kwam deze crisis onverwacht, hoe goed je ook bent voorbereid. Je staat ineens in de frontlinie.

Ondersteuning en erkenning

Die enorme inspanning van onze vrijwilligers lieten we niet zomaar onopgemerkt voorbijgaan. Daarom werden in december herinneringsmedailles aangeboden aan iedereen die heeft bijgedragen aan de coronahulpverlening van het Rode Kruis. Op maandag 7 december, de Nationale Vrijwilligersdag, vond een medailleceremonie plaats. Erevoorzitter H.K.H. Prinses Margriet en de kanselier van de Rode Kruis-onderscheidingen, mevrouw Lenie Dwarshuis-van de Beek, reikten de medailles symbolisch uit aan een klein aantal vrijwilligers. Om onze vrijwilligers bij te staan in deze heftige tijd, konden ze gebruik maken van professionele psychische ondersteuning. Voor advies of om even stoom af te blazen.

DUURZAAMHEID

We willen onze activiteiten uitvoeren met respect voor mens en milieu.



We willen onze activiteiten uitvoeren met respect voor mens en milieu, zeker omdat veel noodsituaties een direct gevolg zijn van klimaatverandering. De afgelopen jaren is het Rode Kruis bewust bezig met het verduurzamen van de organisatie. Voorbeelden zijn een nieuw verenigingskantoor met een aanzienlijk lager energiegebruik, het gebruik van groene energie en het verhogen van kennis en bewustwording van medewerkers middels de duurzaamheidsweek. In 2020 hebben we een visie bepaald met concrete doelstellingen voor de periode 2020-2025.

Onze visie op duurzaamheid is:

- Het Nederlandse Rode Kruis houdt bij zijn activiteiten rekening met de gevolgen voor de mens, het klimaat en de natuur.
- We vergroten de positieve impact en minimaliseren de negatieve impact en rapporteren hierover.
- Dit verwachten we ook van onze leveranciers en dienstverleners.

Deze visie is uitgewerkt in vijf strategieën:

- Verbeteren van de milieu-impact door minder te vliegen.
- Verbeteren milieu- en gezondheids-impact door verminderen autokilometers door beroepskrachten.
- Duurzame keuzes bij financiële zaken en inkoop.
- Verminderen gebruik van grijze stroom en verminderen gebruik van gas.
- Integreren duurzame keuzes in de hulpverleningsprocessen.

Duurzame keuzes in de hulpverleningsprocessen

1. Ontwerpen van klimaat-slimme en duurzame programmering

Het Rode Kruis richt zich binnen de cyclus van voorbereiding op rampen, noodhulp en herstel op klimaat-slimme aanpakken waarbij het versterken van de weerbaarheid van gemeenschappen voorop staat.

2. Investeren in lokale capaciteiten

Het Rode Kruis zet zich in om lokale rurale gemeenschappen mee te laten denken en beslissen in de discussie over het versterken van de ecologische duurzaamheid van humanitaire acties.

3. Verminderen van onze CO2-voetafdruk

We leren met en van andere nationale Rode Kruis-verenigingen om als sector gezamenlijk onze voetdruk te verminderen. Zo reizen we minder, we investeren in methoden om op afstand samen te werken en doen aanpassingen binnen onze logistiek- en bevoorradingsketens. Uit de berekening van onze CO2-uitstoot blijkt dat er in 2020 ten opzichte van 2019 een duidelijke verbetering op het gebied van vliegen en autoreizen is gerealiseerd. De doelstelling van een reductie van 10% ten opzichte van 2019 is ruim behaald, mede door de ingestelde coronamaatregelen.

4. Bijdragen aan een gemeenschappelijke benadering van ecologische duurzaamheid in de hele humanitaire sector

We dragen bij aan een gemeenschappelijke benadering van ecologische duurzaamheid in de hele humanitaire sector. Hiervoor zetten we humanitaire diplomatie in om donoren te overtuigen van de noodzaak om consistentie te hanteren binnen de duurzaamheidsrichtlijnen.

Met onze humanitaire hulpverlening leveren we een bijdrage aan de volgende Sustainable Development Goals (SDG's):



SELECTIE, MONITORING EN EVALUATIE





Foto: Rode Kruis Sint Maarten

Nood voorkomen of de gevolgen ervan beperken

In Nederland

Nood voorkomen of de gevolgen ervan beperken. Dat is de leidraad voor de selectie van projecten in Nederland. We bekijken of het probleem betrekking heeft op een van de basislevensbehoeften. En is de hulpverlening die we in gedachten hebben haalbaar? Hoe sluiten we aan bij het werk van andere organisaties? Antwoord op deze vragen vindt plaats op verschillende niveaus in de organisatie: het districtsbestuur, het clusteroverleg en het managementteam. Vooraf bepalen we de doelstellingen van de hulpverlening, met daarin ook monitoringsmomenten. Hierbij kijken we naar efficiëntie en effectiviteit. Om ook de klanttevredenheid te meten, zetten we ook steeds meer gesprekken met de hulpvragers die we hebben ondersteund centraal. Om te zien hoe en of de hulpverlening hun situatie heeft verbeterd. Daar waar nodig sturen we ook gedurende de looptijd van het project bij. Wanneer een hulpverlening geen natuurlijk einde heeft maar een doorlopend proces is, vindt er elke paar jaar een evaluatie plaats.

105

Wereldwijd

Onze noodhulpoperaties worden meestal gecoördineerd door de ICRC of IFRC en wij selecteren waar we aan bijdragen op basis van hun Emergency Appeals. De ICRC en IFRC dragen zelf de zorg voor het monitoren en evalueren van de noodhulpoperaties. Daarnaast ondersteunen we 15 zusterverenigingen direct voor de langere termijn op bijvoorbeeld rampenparaatheid en rampenpreventie. Wij geven de programma's vorm met behulp van een nodenonderzoek. Gedurende een programma blijven we continu monitoren, evalueren en bijsturen waar nodig. Dit doen we aan de hand van onder andere een nulmeting, halfjaarlijkse voortgangsrapportages, een midterm review en een eindevaluatie. Wij zetten sterk in op leren gedurende de implementatie van projecten. Een belangrijk moment hiervoor is de midterm review. Dan staan we samen stil bij wat er goed gaat en wat er beter kan. De eindevaluatie van een project laten we bijna altijd door een externe partij doen, om de onafhankelijkheid te garanderen.

AMBITIES 2021 EN VERDER



De toekomst

De wereld verandert, sneller en sneller. De gevolgen van de coronacrisis zullen nog lang nadreunen. We zien een toename van de vraag naar voedselhulp in Nederland. En in de meest fragiele gebieden heeft de crisis de meest kwetsbaren op nog meer achterstand gezet. Ook zien we steeds vaker extreem weer in Nederland en elders in de wereld; waterschaarste neemt op veel plaatsen toe en kan een bron voor conflicten zijn. Geopolitieke verhoudingen zijn onzeker, veel mensen trekken naar de steden, meer mensen dan ooit zijn op de vlucht. Die uitdagingen hebben grote invloed op welke hulp we moeten bieden, aan wie, maar ook hoe we die hulp bieden. Als er iets is wat de coronacrisis ons heeft laten zien, is dat kwetsbaarheid in onverwachte hoek kan zitten, maar dat we als Rode Kruis veel betekenen voor mensen in nood. Niet alleen wanneer de nood daadwerkelijk toeslaat, maar juist ook door te daarvóór al te investeren. In 2021 zetten we onze nieuwe strategie in, met als belangrijkste focus het waarborgen van de basislevensbehoeften van de meest kwetsbaren. In Nederland en wereldwijd. Een grote ambitie, maar wel een nodige. Want het gat tussen noden in de samenleving en beschikbare middelen groeit nog steeds. Iedereen in nood heeft recht op hulp. Onze rol is en blijft dan ook concrete hulp verlenen aan de meest kwetsbaren en aandacht blijven vragen aan de politiek voor de situatie van de meest kwetsbaren.



Rode
Kruis

HOOFDSTUK 6

Verslag van het bestuur



In 2020 kwam het bestuur twaalf keer bij elkaar voor vergaderingen. De frequentie van de vergadering lag in dit jaar hoger vanwege de ontwikkelingen rondom de coronacrisis. Terugkerende onderwerpen op de agenda waren eveneens de situatie op de Cariben en de strategie 2021- 2025.



Foto: Elne Geurts

Onderwerpen van de bestuursvergadering

Het zwaartepunt van de bestuursvergaderingen lag bij de ontwikkelingen van de corona-crisis en de gevolgen hiervan op de organisatie. In de eerste maanden na de uitbraak van Covid-19 heeft een commissie continuïteit vanuit het toezichthoudende bestuur reguliere overlegmomenten gehad met de dagelijks bestuurder, bestuurssecretaris en afwisselend enkele MT-leden. Onderwerp van gesprek waren de langere termijn gevolgen van de crisis, ter voorbereiding op discussie en besluitvorming in het bestuur. Gesproken werd over het voorkomen van en aanpassen aan ongewenste gevolgen.

Op financieel gebied stelde het bestuur het jaarverslag, de jaarrekening en de resultaatsbestemming vast. Ook het strategisch beleidsplan en meerjarenplan werd vastgesteld. Een terugkoppeling van de auditcommissie maakt standaard onderdeel uit van de bestuursvergaderingen. Onderwerpen die ook aan bod kwamen, waren het plan Diversiteit & Integriteit, de herinrichting van de Nationale Hulp, de overdracht van de Joodse Raad Cartotheek en een nieuwe profielschets van de districtsbesturen.

110

Lerende organisatie

Als lerende organisatie blijven we altijd kritisch naar onszelf kijken. Zo heeft het bestuur in oktober een zelfevaluatie uitgevoerd onder begeleiding van een externe bestuursadviseur om het functioneren te beoordelen en te bekijken waar vakinhoudelijke of gedragsmatige verbeteringen mogelijk zijn. Een paar conclusies:

Het bestuur van het Rode Kruis functioneert qua governance in een complexe context. Het krachtenveld kent veel geledingen en brengt bestuurlijke drukte met zich mee (leden, vrijwilligers, donateurs, districten, nationaal/internationaal);

Het bestuur acteert binnen dit krachtenveld en geholpen door de komst van de nieuwe bestuursvoorzitter in het algemeen goed, maar het kan nog optimaler;

De niet uitvoerende bestuurders zijn betrokken en kritisch;

De informatievoorziening aan het bestuur is verbeterd. De directie is graag bereid de niet uitvoerende bestuurders adequaat te informeren.

Rode Kruis-voorzitter van het bestuur Heleen Kersten blikt terug op een bewogen eerste jaar

Rode Kruis-voorzitter Heleen Kersten is nog maar net benoemd begin 2020, wanneer het coronavirus wereldwijd om zich heen grijpt. Eén van haar speerpunten neemt direct een grote vlucht: de unieke rol van het Rode Kruis in de Nederlandse samenleving krachtiger en meer zichtbaar inzetten. Ze blikt terug op een bewogen eerste jaar.

“Een jaar na mijn start bij het Rode Kruis ziet de wereld er totaal anders uit. Ook de wereld van het Rode Kruis is inmiddels heel anders dan waar ik me op voorbereid had. Ik bekijk het graag positief. De coronacrisis en alle inzet die daar bij komt kijken, was voor mij een fantastische kans om het Rode Kruis in een korte tijd goed te leren kennen. Het is een bijzondere manier om aan de klus te beginnen. Flexibiliteit, wendbaarheid en innovatie bleken meer dan geschreven woorden in de strategie. Medewerkers en vrijwilligers hebben laten zien dat we dit ook waar maken. Dankzij hun enorme betrokkenheid en intrinsieke motivatie hebben we binnen no-time kunnen opschalen en omschakelen en waren we dáár waar het nodig was. Dit heeft echt enorme indruk op mij gemaakt.”

Zichtbaar, krachtig en van grote waarde

“Een belangrijk speerpunt bij mijn aantreden was de unieke rol van het Rode Kruis in Nederland zichtbaarder maken. Want als je zichtbaar bent, ben je ook vindbaar en toegankelijk. Voor de coronacrisis kende iedereen het Rode Kruis, maar we deden zo veel meer dan mensen realiseren. Daar hebben we nu ongelooflijk grote stappen in gezet. We waren daar waar mensen ons het hardst nodig hadden. Zichtbaar, krachtig en van grote waarde.”



,

Wat dit jaar ook bijzonder maakte, was dat terwijl de crisishulpverlening op poten werd gezet en uitgevoerd, we ook verder zijn gegaan met onze toekomstplannen en verdere professionalisering van de organisatie. Je zou denken dat dit stil heeft gelegen, maar niets is minder waar.

,

Ik zie het als een persoonlijke verrijking om dit van dichtbij mee te maken en hier onderdeel van te zijn.

Lessen uit crisissituaties wereldwijd

“De scheiding tussen hulp in Nederland en onze wereldwijde hulpverlening is met de coronacrisis veel diffuser geworden. In de eerste plaats natuurlijk omdat de pandemie grenzeloos is en overal ter wereld de meest kwetsbaren hard raakt. Daarnaast konden we putten uit de kennis en ervaring van onze internationale inzetten bij crisissituaties.”

Toekomstplannen en professionalisering

“Wat dit jaar ook bijzonder maakte, was dat terwijl de crisishulpverlening op poten werd gezet en uitgevoerd, we ook verder zijn gegaan met onze toekomstplannen en verdere professionalisering van de organisatie. Je zou denken dat dit stil heeft gelegen, maar niets is minder waar. Zo zijn we veel bezig geweest met diversiteit, want juist in de hulpverlening is het zo belangrijk om een afspiegeling te zijn van de maatschappij, zodat we alle doelgroepen bereiken. In de grote groep nieuwe Ready2Helpers zien we kansen om jonge mensen te binden en boeien. En we kijken over de pandemie heen: welke hulp blijven we doen, wat kunnen andere instanties misschien beter, hoe houden we voldoende middelen om hulp te kunnen blijven bieden in binnen- en buitenland?”

Persoonlijke verrijking

“Aan het eind van het jaar hebben we speciale coronamedailles uitgereikt aan zesduizend vrijwilligers uit Nederland en de Caribische eilanden voor hun onuitputtelijke inzet. Ik ben er trots op en dankbaar voor dat wij als Rode Kruis zo veel mensen hebben kunnen helpen in deze ongelofelijke zware periode. En ik zie het als een persoonlijke verrijking om dit van dichtbij mee te maken en hier onderdeel van te zijn.”



Rode
Kruis

HOOFDSTUK 7

Risico's, onzekerheden en maatregelen



Ons uitgangspunt is om de nadelige effecten van risico's te voorkomen

Hulpverlenen is niet zonder gevaar. Wanneer je werkt in een ramp- of risicogebied, moet je je bewust zijn van de risico's die dat met zich meebrengt en maatregelen nemen waar je kunt. Ook met risico's die niet direct gerelateerd zijn aan de hulpverlening, houden we rekening.

Ons uitgangspunt is altijd risico's te voorkomen. Mocht zich toch een ongewenste situatie voordoen, dan is het belangrijk dat de situatie voldoende wordt beheerst en negatieve effecten zoveel mogelijk worden voorkomen. Belangrijke risico's nemen we op in onze risicomanagementcyclus. Als onderdeel van deze risicoanalyse zijn risico's geïdentificeerd en worden mitigerende maatregelen gepland, uitgevoerd en achteraf beoordeeld. De risicomanagementcyclus is ingebed in de planning- en control cyclus en wordt elk jaar geactualiseerd.

Nieuw plan van aanpak

In 2020 hebben we een plan van aanpak voor het risicomanagement opgesteld om nog meer gestructureerd aan de slag te gaan en steeds de goede afweging te maken tussen kansen en risico's. Op het gebied van governance heeft het Rode Kruis de afgelopen jaren stappen gezet door de organisatie te stroomlijnen en het aantal districten in lijn te brengen met de veiligheidsregio's. De samenwerking tussen ledenraad, verenigingsbestuur en directie/managementteam hebben we het afgelopen jaar verder geoptimaliseerd. De benoeming van een directeur Nationale Hulp heeft ook gezorgd voor de noodzakelijke versnelling in de interne samenwerking binnen de vereniging.

Drie risicogroepen

Het Rode Kruis onderscheidt drie risicogroepen:

- strategische risico's
- operationele risico's
- financiële, wet-/regelgeving risico's

Reputatieschade

Een heel belangrijk strategisch risico voor het Rode Kruis is en blijft reputatieschade. Als één van de grootste goededoelenorganisaties van Nederland zijn donaties van leden/donateurs en giften van bedrijven en particulieren belangrijke pijlers van de financiële duurzaamheid van de organisatie. Negatieve publiciteit kan leiden tot lagere inkomsten. Daarom is het van belang om als organisatie bij het starten van (nieuwe) activiteiten, het aannemen van mensen en het aangaan van relaties met nieuwe samenwerkingspartners de kansen te benutten, maar tegelijkertijd ook eventuele risico's te beperken. Uiteraard blijft het belangrijk om tijdens de uitvoering alert te blijven en de vooraf uitgewerkte beheersmaatregelen op werking te toetsen en te rapporteren over de uitkomsten hiervan, zodat kan worden bijgestuurd indien nodig. Mocht de reputatie door omstandigheden toch negatief worden beïnvloed, dan kan de schade beheerst worden door open en eerlijk te communiceren over de oorzaak en de genomen maatregelen.

115

Onvoldoende inzicht in de nood

Om te weten waar nood is of dreigt en wie kwetsbaar is, willen we goed inzicht hebben in de omvang van de nood en welke hulp nodig is. Als we dit niet voldoende in kaart hebben gebracht, lopen we het risico ons doel niet te kunnen realiseren. In 2020 hebben we een grote slag weten te maken in het op basis van data in kaart brengen van daar waar de nood is of dreigt.

Keuzes moeten maken in de hulpverlening

Gegeven is dat we nooit voldoende middelen hebben om iedereen in nood wereldwijd te helpen. Daar moeten we keuzes in maken. Om die keuze zo breed mogelijk te houden en dus zo veel mogelijk mensen te kunnen helpen, moeten we zorgen dat we over voldoende middelen beschikken. We richten ons naast de reguliere bronnen zoals subsidies, nalatenschappen en giften op nieuwe bronnen van financiering. Met een innovatief en verfrissend programma gaan we de komende jaren aan de slag om met het beschikbare geld mensen in nood te helpen. Voor nieuwe activiteiten wordt een inschatting gemaakt van de beschikbare inkomsten en de kosten, alsmede scenario's voor de gewenste flexibiliteit.

Maatregelen

- We hebben een merkenpaspoort en zijn zeer alert op het juiste gebruik van ons logo. Het Rode Kruis-logo mag in principe niet door derden gebruikt worden, pas na uitgebreide screening, goede afstemming en uitdrukkelijke voorwaarden mag een derde partij ons logo gebruiken. Ook voor intern gebruik zijn er strikte richtlijnen. Het embleem mag nooit verkeerd gebruikt worden, en hier zien we streng op toe.
- We maken heldere publieksverantwoordingen, zoals rapportages over onze coronahulpverlening of activiteiten in het buitenland.
- In onze uitingen zijn we eerlijk en open. We geven het aan als iets niet helemaal goed is gegaan of een project moeilijk verloopt of vertraagd is.
- We hebben een continue planning-, monitoring- en evaluatieprogramma lopen, waarbij programma's en projecten worden gemeten en daar waar nodig worden bijgesteld.
- Het imago van het Rode Kruis wordt jaarlijks op verschillende manieren in markt-onderzoeken getest.
- We starten activiteiten pas na de juiste besluitvorming, waarbij ook gekeken wordt naar de financiële haalbaarheid van activiteiten en de dekking van deze activiteiten op langere termijn.
- We hebben een diversiteitsbeleid en nemen maatregelen om als organisatie een afspiegeling zijn van de samenleving.

Onvoldoende borging kwaliteit hulpverlening

De impact van operationele risico's is hoog wanneer de kwaliteit van de uitgevoerde hulp onvoldoende is gewaarborgd.

Onvoldoende kwaliteit en veiligheid beroepskrachten en vrijwilligers

Het is van belang dat we de juiste vrijwilligers en medewerkers weten aan te trekken en in te zetten op taken die moeten worden uitgevoerd. Daar horen goede opleidingen bij en goede materialen. Uiteraard is het van groot belang dat voor onze medewerkers en vrijwilligers de persoonlijke veiligheid voldoende is gewaarborgd.

Extra risico

Het werken in kwetsbare regio's in het buitenland onder vaak moeilijke omstandigheden brengt risico's met zich mee.

Maatregelen

- We zijn zorgvuldig in het werven van nieuwe vrijwilligers en hebben procedures en werkwijzen voor het aanstellen, beheren en behouden van vrijwilligers.
- We zijn goed voorbereid op crisissituaties. We hebben een crisismanagement plan voorbereid, inclusief crisiscommunicatie. Hierdoor kon in 2020 de hele organisatie soepel in de crisismodus komen toen de coronacrisis startte.
- In 2020 waren de algemene coronamaatregelen ook van toepassing op onze activiteiten, medewerkers, vrijwilligers en hulpverlening. In alle gebouwen was duidelijk aangegeven aan welke regels men zich diende te houden en waren voldoende middelen aanwezig om op een veilige manier de werkzaamheden te verrichten. Een groep vrijwilligers moest helaas uitgesloten worden van inzetten, omdat deze vrijwilligers tot een risicogroep behoorden.

- Onze medewerkers werkten zoveel mogelijk vanuit huis of op afstand. Onze digitale voorzieningen waren gelukkig ruim voor de coronapandemie georganiseerd, dus de overgang van kantoor naar huis was niet al te groot. Wel was het nodig om voor een aantal medewerkers extra kantoor-meubilair beschikbaar te stellen, zodat er op een goede manier kon worden gewerkt.
- Om de veiligheid van onze medewerkers in gevaarlijke hulpverleningsgebieden in het buitenland zo veel mogelijk te waarborgen, hebben al onze partnerlanden een veiligheidsplan opgesteld.
- Onder normale omstandigheden worden door onze medewerkers en financial controllers bezoeken gebracht aan onze hulpverleningsactiviteiten in het buitenland. Door de restricties in het reizen was dat in 2020 niet mogelijk. Hiervoor in de plaats werden controles op afstand uitgevoerd en zijn er specifieke overlegstructuren in het leven geroepen om regelmatig en bewust over de mogelijke risico's en de aanwezige beheersmaatregelen te spreken en daar waar nodig bij te stellen.

Onevenredige kosten en inkomsten

De impact van het risico dat de kosten en inkomsten van de organisatie langdurig niet met elkaar in evenwicht zouden zijn, is hoog. Hierdoor zou immers de continuïteit van de organisatie in gevaar komen.

Fraude

De impact van eventuele fraudegevallen zou kunnen zijn dat dit leidt tot reputatieschade en/of terugbetalingsverplichtingen aan donoren.

Wet- en regelgeving

Uiteraard is het van groot belang dat het Rode Kruis zich continu conformeert aan alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Maatregelen

- We hebben een uitgebreide planning & control cyclus waarbij we continu monitoren wat de realisatie is ten opzichte van begrote bedragen. We stellen bij waar dat nodig is.
- Het internationale fraudebeleid met risicoanalyse is van toepassing. We toetsen de opzet en uitvoering van onze beheersmaatregelen.
- Onze medewerkers en vrijwilligers worden voortdurend geïnformeerd over de verantwoordelijkheden die zij hebben in het kader van informatiebeveiliging en privacy. Systemen zijn technisch goed ingericht en processen en procedures worden daar waar mogelijk geautomatiseerd om het risico op foutief handelen te voorkomen.

In 2020 hebben zich binnen de drie risicogroepen geen incidenten voorgedaan waar wij weet van hebben. Er is geen sprake geweest van risico's en onzekerheden die impact hadden op onze organisatie.



Rode
Kruis

HOOFDSTUK 8

Samenvatting van de financiële resultaten



In veel opzichten was 2020 een bijzonder jaar. Een groot deel van het jaar stond in het teken van de coronahulpverlening. Na de presentatie van ons Nationaal Actieplan en onze oproep het Rode Kruis te steunen in deze moeilijke periode, konden we rekenen op gulle bijdragen, zowel van particulieren, bedrijven, stichtingen en vermogensfondsen, van de Nationale Postcode Loterij en diverse ministeries. Hierdoor konden we veel middelen beschikbaar stellen voor onze hulpverlening.

Door de vele gulle giften voor onze coronahulpverlening laat de begroting dit bijzondere jaar afwijkingen zien, die we bij het opstellen niet hadden voorzien. Daar komt nog bij dat we de begroting altijd voorzichtig opstellen, omdat inkomsten uit wervingsacties voor rampen, zoals de coronacrisis in 2020, moeilijk te voorspellen zijn. Ook stelden we in november 2020 het Nationaal Actieplan COVID-19 bij, omdat we toen nog beter inzichtelijk hadden welke hulp het hardst nodig was en hoe de crisis zich op iets langere termijn zou ontwikkelen.

De middelen die we hebben ontvangen voor de coronahulpverlening registreren we in aparte fondsen en projecten, zoals wij dat bij rampen en specifieke activiteiten gewend zijn. De gelden die we in 2020 hebben ontvangen maar die we nog niet besteed hebben, worden per eindejaar in een bestemmingsreserve gepresenteerd. Deze gelden zetten we in 2021 in voor de nationale en internationale coronahulpverlening.

Giftgevers en donateurs hebben in 2020 opnieuw een groot bedrag bijeengebracht voor onze hulpverlening. Mede door onze grote zichtbaarheid in 2020 zijn deze bedragen hoger dan begroot. Inkomsten uit nalatenschappen kunnen we natuurlijk moeilijk begroten. Bij het opstellen van de begroting kijken we naar het vijfjarig gemiddelde en nemen daarvan een percentage op. In december ontvingen wij grote bedragen uit afgehandelde nalatenschappen, waaronder een heel bijzonder legaat van € 10 miljoen, dat we naar inzicht mogen besteden waar het hard nodig is.

Ontwikkeling in de baten

De totale baten bedragen in 2020 ruim € 156 miljoen. Ten opzichte van de begroting is dat een stijging van € 74,6 miljoen. Ten opzichte van de realisatie over 2019 is dat € 67,6 miljoen meer. De grote afwijking wordt verklaard door enerzijds de niet begrote inkomsten voor onze coronahulpverlening en anderzijds het bijzondere legaat van € 10 miljoen. Deze toelichting beschrijft de belangrijkste aandachtspunten en afwijkingen.

Hieronder volgt een korte toelichting op de belangrijkste elementen.

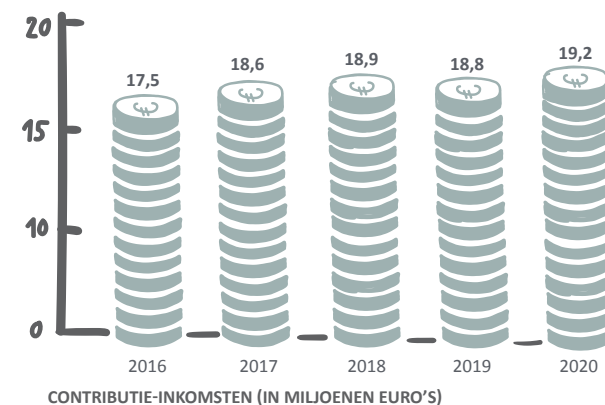
DE SAMENSTELLING VAN DE BATEN OVER 2020 (IN MILJOENEN EURO'S)	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2020	WERKELIJK 2019
Baten van particulieren	60,2	37,2	43,0
Baten van bedrijven	5,8	5,8	4,7
Baten van loterij-organisaties	11,9	5,7	5,7
Baten van subsidies van overheden	60,1	28,8	30,4
Baten van andere organisaties zonder winststreven	14,7	4,0	4,7
Som van de geworven baten	152,7	81,5	88,5
Overige baten	3,3	-	-
Som van de baten	156,0	81,5	88,5

Baten particulieren

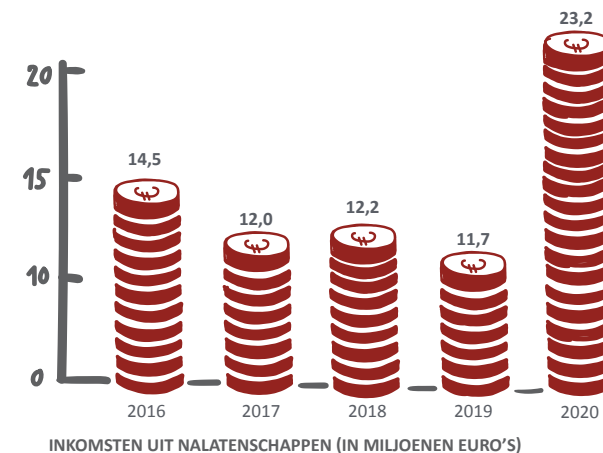
In 2020 ontvangen we € 60,2 miljoen uit baten van particulieren ten opzichte van een begroting van € 37,2 miljoen.

Een groot deel van de baten van particulieren ontvangen wij vanuit contributie-inkomsten en de inkomsten uit nalatenschappen. De contributie-inkomsten zijn met € 19,2 miljoen hoger dan de inkomsten uit 2019. De inkomsten uit nalatenschappen bedragen € 23,2 miljoen. In 2020 ontvingen we een bijzonder legaat van € 10 miljoen waarvan de erflater de besteding aan het Rode Kruis overlaat.

Daarnaast ontving het Rode Kruis € 17,7 miljoen van particulieren voor de (hulpverlenings)activiteiten van het Rode Kruis. De buscollecte kon niet doorgaan in de vorm die we gewend waren. Hiervoor in de plaats werd € 0,2 miljoen via online kanalen ingezameld.



De inkomsten uit nalatenschappen begroten we behoudend op 87,5% van het vijfjarig gemiddelde. In de jaren 2017-2019 waren de inkomsten op het 'normale' niveau.



Baten van bedrijven

Het grootste deel van de baten van bedrijven heeft betrekking op geoormerkte giften voor (inter)nationale hulpverlening. Bedrijven doneerden in het kader van de coronahulpverlening, zowel nationaal als internationaal. Ook ontving het Rode Kruis in 2020 een groot aantal goederen en diensten in natura. Deze hebben we ingezet voor de coronahulpverlening. Ook werd een deel van deze goederen en diensten doorgegeven aan andere organisaties.

Baten van loterijorganisaties

Ook in 2020 ontvingen we een jaarbijdrage van € 5,4 miljoen van de Nationale Postcode Loterij. Van de Vriendenloterij ontvingen we € 0,2 miljoen, ongeveer gelijk aan de begroting en realisatie van 2019. In 2020 ontvingen we van de Nationale Postcode Loterij een extra bijdrage van € 4,0 miljoen voor de coronahulpverlening en een projectbijdrage van € 2,0 miljoen voor ons project in Ivoorkust.

Baten van subsidies van overheden

De baten van subsidies van overheden begroten we voor reeds lopende programma's en hebben voor het grootste deel betrekking op internationale hulpverleningsprojecten. Voor aanvragen voor financiering van projecten en programma's is het lastig om de te verwachten inkomsten tijdig in de begroting op te nemen. Door het opstarten van een aantal grote programma's wordt veelal in het eerste jaar een hoge post aan uitgaven gerapporteerd vanwege meerjarige verplichtingen die worden aangegaan met onze zusterorganisaties. Het opnemen van de verplichtingen betekent in het kader van de regels voor de jaarverslaggeving dat baten van subsidies worden opgenomen die deze verplichtingen financieren.

In 2020 ontvingen we bijzondere subsidiebedragen van totaal € 26,1 miljoen van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor de coronahulpverlening op de Cariben en in Nederland. Deze bedragen waren op het moment van het opstellen van de begroting niet bekend. De laatste tranche voor het Partners for Resilience programma was in 2019 door het Rode Kruis aan de medepartners in de alliantie reeds overgemaakt. In 2020 was de bijdrage van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor onze internationale hulpverlening bijzonder hoog.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Net zoals bij de baten van bedrijven hebben de baten van andere organisaties zonder winststreven voornamelijk betrekking op geoormerkte giften voor (inter)nationale hulpverlening. In 2020 ontving het Rode Kruis een bijdrage van € 2,9 miljoen van de Stichting Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) voor de hulpverlening na de ontploffing in Beiroet, Libanon.

Overige baten

De overige baten in 2020 bestaan uit de boekwinsten op de verkoop van panden van afdelingen en districten.

Ontwikkeling in de lasten

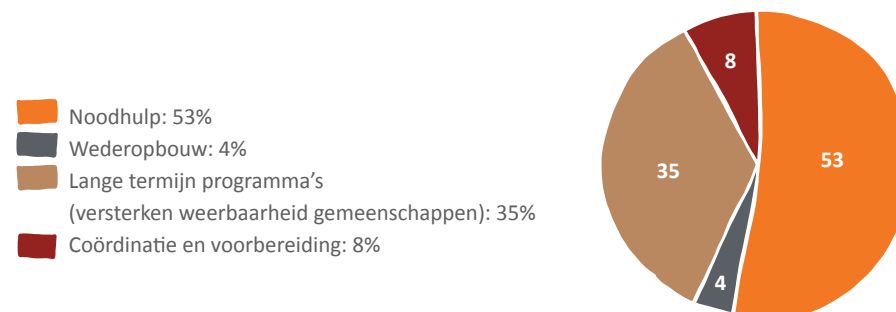
De totale lasten over 2020 bedragen ruim € 133 miljoen. Dat is € 40 miljoen meer dan begroot en € 33 miljoen meer dan vorig jaar. De hoge lasten worden verklaard door de coronahulpverlening in binnen- en buitenland.

De verhouding van de lasten besteed aan de doelstelling versus de totale lasten in 2020 was 91%. Door de hoge ontvangen baten in 2020 (onder andere vanwege coronahulpverlening, maar ook vanwege de ontvangst van een bijzonder legaat) en het feit dat niet alle gelden gelijk in 2020 ingezet konden worden, was de verhouding van de lasten besteed aan de doelstelling versus de in 2020 ontvangen baten 78%.

DE SAMENSTELLING VAN DE LASTEN OVER 2020 (IN MILJOENEN EURO'S)	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2020	WERKELIJK 2019
Voorlichting en bewustmaking	4,8	6,8	5,6
Internationale hulpverlening	57,9	45,0	53,2
Nationale hulpverlening	58,8	27,6	29,1
Werving baten	8,1	10,5	8,7
Beheer en administratie	3,9	3,5	4,0
	133,4	93,4	100,6

Internationale hulpverlening

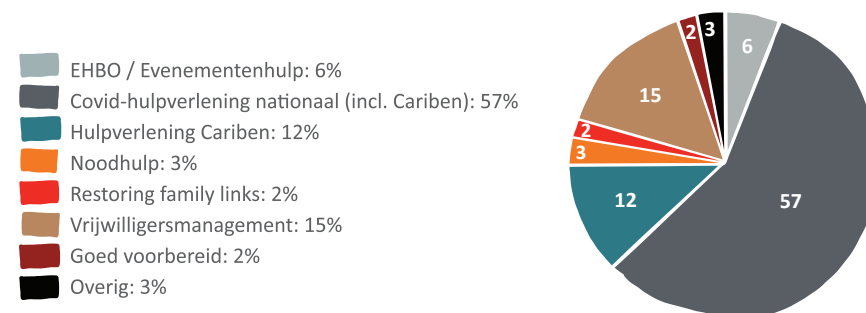
De lasten voor internationale hulpverlening worden voornamelijk gefinancierd uit zogenaamde geoormerkte inkomsten. Donoren geven specifieke baten voor het doel waaraan het besteed moet worden (bijvoorbeeld noodhulpcampagnes of specifieke fondsenwervingscampagnes). Een ander groot deel wordt verkregen uit baten van subsidies van overheden. De gelden worden in het jaar dat ze worden geworven aan bestemmingsfondsen gedoteerd. In het jaar dat de gelden worden besteed, worden ze aan de bestemmingsfondsen onttrokken. Het streven is om de gelden binnen een periode van drie jaar in te zetten. Omdat hulpverlening na rampen zich moeilijk laat begroten, net als met subsidies van overheden, hebben we bijna € 13 miljoen meer besteed dan begroot.



Nationale hulp

Aan nationale hulpverlening besteden we in 2020 ruim € 57 miljoen. In 2020 werd bijna € 31 miljoen besteed aan hulpverleningsprojecten op de Cariben.

In 2020 werd bijna 18 miljoen besteed aan coronahulpverlening in Nederland. Aan afnemers van onze diensten en producten werd een bedrag van 15 miljoen in rekening gebracht. De tegemoetkoming in de kosten was in 2020 uitzonderlijk hoog vanwege de inzetten t.b.v. de GGD'en. In onderstaande tabel zijn deze tegemoetkomingen gesaldeerd met de uitgaven. Door de covid-pandemie kwamen onze evenementenhulpverleningsactiviteiten stil te liggen en waren we erg beperkt in het verzorgen van onze EHBO-opleidingen.



Voorlichting en bewustmaking

In de begroting 2020 was een bedrag opgenomen van € 6,8 miljoen. In 2020 besteedden we aan voorlichting en bewustmaking € 4,8 miljoen (2019: € 5,6 miljoen).

Wervingskosten

Het percentage werving baten bedraagt over 2020 5,3% tegenover de begroting 2020 van 12,9%. Het aan wervingskosten bestede bedrag is € 2,4 miljoen lager dan het bedrag in de begroting 2020. Oorzaak hiervan is dat veel van onze werving gericht was op coronahulpverlening en een aantal wervingsactiviteiten door de beperkende maatregelen niet kon worden uitgevoerd.

Kosten beheer & administratie

Over 2020 bedragen de kosten beheer en administratie € 3,8 miljoen. Uitgedrukt in een percentage van de totale bestedingen is dit 2,9% (vanwege het hoge saldo lasten) en is daarmee lager dan begroting 2020 en realisatie 2019.

Financiële baten en lasten

Onder deze post verantwoorden we inkomsten uit rente op spaarrekeningen en deposito's, evenals de bankkosten. Op de banksaldi wordt negatieve rente betaald. Het Rode Kruis houdt slechts in beperkte mate aandelen en obligaties aan. In 2020 werd een negatief koersresultaat geboekt op de aandelenbeleggingen.

Financiële positie

Vaste activa

Het grootste deel van de materiële vaste activa bestaat uit panden en vervoermiddelen. Deze zijn in gebruik voor de doelstelling en worden ingezet ten behoeve van de afdelingen en districten. De daling van de boekwaarde wordt veroorzaakt door verkoop en afschrijvingslasten, die hoger liggen dan de nieuwe aanschaf.

Beleggingen

In 2020 hebben we ons beleggingsbeleid herzien. Centraal in het nieuwe beleggingsstatuut staat het bestedingskrachtbehoud van de continuïteitsreserve (per einde jaar 2019 een bedrag van € 20 miljoen). Ten behoeve van dit beleid zijn doelstellingen en richtlijnen benoemd en is een en ander gebaseerd op beleggingsovertuigingen. We willen op een maatschappelijk verantwoorde wijze beleggen onder andere rekening houdend met de zeven grondbeginselen van het Rode Kruis en de richtlijn voor financieel beheer voor fondsenwervende instellingen van Goede Doelen Nederland. Wij veronderstellen dat verantwoord beleggen positief bijdraagt aan de verduurzaming van de kapitaalmarkt en de samenleving en geen negatief effect heeft op het rendements- en risicoprofiel op de langere termijn. Hierbij wordt minimaal uitgegaan van wereldwijd erkende normen en verdragen, zoals vastgelegd in de Global Compact principes van de Verenigde Naties (VN), de Principles for Responsible Investment (PRI), de sanctielijsten van de VN Veiligheidsraad en/of de Europese Unie en de geldende wet- en regelgeving. De erkende normen en verdragen vertegenwoordigen de actuele en objectieve visie op het verantwoord handelen door bedrijven en overheden (landen). Door verantwoord te beleggen wordt de uitvoering van de maatschappelijke doelen van het Rode Kruis versterkt. De overtuiging is dat beleggingen moeten voldoen aan duurzaamheidscriteria door bepaalde beleggingen uit en/of in te sluiten.

Het beheer van het vermogen is uitbesteed aan a.s.r. vermogensbeheer, die eind 2020 de eerste tranches van de portefeuille aan heeft kunnen kopen. De reeds in 2019 bestaande portefeuilles worden in 2021 geliquideerd en ondergebracht in het vermogensbeheer.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN (BEDRAGEN X € 1.000,-)	2020	2019	2018	2017	2016
Rentebaten uit spaarrekeningen en deposito's	-504	-238	-224	-153	284
Rentebaten uit obligaties	36	48	58	83	79
Overige rentelasten	0	0	0	0	0
Subtotaal rentebaten en – lasten	-468	-190	-166	-70	363
Dividend	28	56	53	55	57
Gerealiseerde koersresultaten	-2	1	-	-10	-
Ongerealiseerde koersresultaten	-379	87	-225	66	154
Subtotaal gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten	-381	88	-225	56	154
Netto-inkomsten uit verhuur	-	-	-	-	2
Totaal financiële baten en lasten	-821	-46	-338	41	576
Af: kosten van beleggingen	-11	-12	-17	-16	-21
Netto beleggingsresultaat	-832	-58	-355	25	555
Gemiddeld belegd vermogen in jaar	99.099	87.499	97.020	88.479	81.337
Rendement uit beleggingen	-0,01%	0,00%	-0,04%	0,03%	0,68%
Gemiddeld jaarlijks rendement in vijf jaar (%)	0,13%				

Het Rode Kruis onderschrijft en handelt in lijn met de Uitgangspunten ‘Reserves en Beleggingsbeleid’, zoals opgenomen in het CBF-reglement en de richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland.

Reserves en fondsen

Het Rode Kruis besteedt gelden zoveel mogelijk aan de doelstelling. Wel zijn reserves nodig om de continuïteit van de hulpverlening en de bedrijfsvoering voor enige tijd te garanderen. Bovendien kunnen we op die manier steeds snel inspelen op rampen en noodsituaties.

Bestemmingsreserves

Het bestuur heeft de mogelijkheid om reserves in te richten voor specifieke bestedingen en/of projectuitgaven in de toekomst. In de jaarrekening worden de diverse bestemmingsreserves nader toegelicht, evenals de toevoegingen en onttrekkingen in 2020. Het totaal aan bestemmingsreserves bedraagt per jaareinde 2020 € 59,1 miljoen. Hierin is ook de bestemmingsreserve opgenomen die per einde jaar is gevormd vanuit het bijzondere ontvangen legaat van € 10 miljoen. De gelden zullen in 2021 en 2022 worden besteed aan hulpverleningsactiviteiten.

Continuïteitsreserve

Het Rode Kruis heeft een continuïteitsreserve om de kosten van de werkorganisatie te kunnen financieren. Dat kan nodig zijn, bijvoorbeeld wanneer een deel van de inkomsten onverwachts wegvalt of sterk terugloopt. Daarnaast moeten we de continuïteit van onze hulpverlening kunnen garanderen. Deze reserve mag volgens de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie zijn. Het Rode Kruis hanteert zelf een lager maximum van eenmaal de jaarlijkse kosten, dat wil zeggen € 48,6 miljoen. De reserve bedraagt per eind 2020 € 20,7 miljoen.

Het Rode Kruis heeft op basis van een uitgebreide risicoanalyse ook een minimum- en gewenst niveau van de continuïteitsreserve vastgesteld. Hierbij wordt een substantiële en structurele daling van de baten als voornaamste risico voor de continuïteit gezien. Als gevolg daarvan moeten de lasten aangepast worden. Voor een deel kan dit op korte termijn, maar voor een ander deel gaat hier langere tijd overheen of moeten we investeringen doen om de lasten structureel te laten dalen. De continuïteitsreserve dient een voldoende niveau te hebben om enerzijds de aanpassingsperiode te kunnen overbruggen en anderzijds investeringen te kunnen doen om de benodigde lastendaling te bereiken. Op basis van deze analyse heeft het Rode Kruis het minimumniveau van de continuïteitsreserve vastgesteld op € 13 miljoen. Voor de gewenste omvang hebben we een bereik vastgesteld van € 15 tot € 25 miljoen. Per saldo nam de reserve in 2020 toe met € 0,7 miljoen.

Fondsen

Het Rode Kruis brengt de inkomsten van derden met een specifiek doel – de geoormerkte middelen – onder in bestemmingsfondsen. Fondsensaldi bestaan uit het verschil tussen ontvangen middelen en bestedingen en dienen dus ter financiering van activiteiten in de toekomst. We streven ernaar deze middelen binnen drie jaar te besteden aan het doel waarvoor ze zijn ontvangen.

Het totaal aan bestemmingsfondsen bedraagt per jaareinde ruim € 43 miljoen, een stijging van ruim € 4 miljoen ten opzichte van 2019. In het saldo fondsen per einde jaar is een bedrag opgenomen van bijna € 8 miljoen ten behoeve van coronahulpverlening in binnen- en buitenland. Van het eindsaldo in 2020 betreft bijna € 19 miljoen (44%) internationale hulp, waarvan € 2,9 miljoen fondsen voor 3FM Serious Request. Met een besteding van € 79 miljoen ten opzichte van een stand van € 43 miljoen betekent dit dat fondsen gemiddeld in zes maanden worden besteed.

DE SAMENSTELLING VAN HET VERMOGEN OVER 2020 (IN MILJOENEN EURO'S)	2020	2019
Continuïteitsreserve	20,7	20,0
Bestemmingsreserves	59,1	43,2
Bestemmingsfondsen	43,7	39,1
	123,5	102,3

Solvabiliteit, liquiditeit, kasstromen en financieringsbehoefte

Zoals de meest goede doelen is ook het Rode Kruis conservatief gefinancierd. Een enkele uitzondering daargelaten zijn activa met eigen vermogen gefinancierd. Vreemd vermogen betreft reguliere verplichtingen zoals voorzieningen en verplichtingen aan leveranciers en de Belastingdienst.

Bijzondere posten in het vermogen zijn de projectverplichtingen en vooruit ontvangen bedragen. Voor beide posten geldt dat de verplichting verbonden is aan een toezegging tot betaling vanuit de donor (doorgaans het ministerie van Buitenlandse Zaken). Daardoor is er 'onderliggend' voor de organisatie nauwelijks sprake van een impact op de solvabiliteit.

Voor elke verplichting bestaat namelijk ook een toezegging dat fondsen worden ontvangen. Hooguit is sprake van een liquiditeitsimpact. Als afgezien wordt van de projectverplichtingen en vooruit ontvangen bedragen, is er nauwelijks vreemd vermogen en dus een solvabiliteit van meer dan 80%. Dit is een direct gevolg van de inrichting en financiering van de organisatie.

Hetzelfde geldt voor de liquiditeit. Er is in bescheiden mate sprake van verplichtingen, die op korte termijn betaald moeten worden. Anderzijds is de omvang van de liquide middelen aanzienlijk (jaareinde 2020: € 114 miljoen), onder andere als gevolg van bijdragen coronahulpverlening die in 2021 worden ingezet en fondsen die in eerdere jaren zijn ontvangen en nog niet zijn besteed. Zo besteden we de baten van de jaarlijkse 3FM Serious Request acties over drie jaren en bevatten de bijbehorende fondsen dus gemiddeld een saldo aan liquide middelen van één à twee jaar. Eind 2020 hebben we de bijdrage van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor 2021 vooruit ontvangen. Ook de gelden van het bijzondere legaat zijn per balansdatum nog maar zeer beperkt besteed.

Over 2020 genereert het Rode Kruis een inkomende kasstroom van ruim € 39 miljoen (2019: € -/- 18 miljoen).

Uit het bovenstaande volgt dat bij het Rode Kruis normaal gesproken, en ook op dit moment, geen behoefte is aan externe financiering. Ook dit is gebruikelijk bij goede doelen.

Controle en evaluatie

De externe accountant PricewaterhouseCoopers Accountants NV (PwC) toetst de opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie en interne controle, binnen het kader van de controle van de jaarrekening.

Begroting 2021

De begroting van het Rode Kruis voor het volgende jaar wordt jaarlijks in december goedgekeurd door de ledenraad. Daarbij wordt uitgegaan van een evenwichtige exploitatie, dat wil zeggen met een mutatie van de continuïteitsreserve van nul. Doorgaans bevat de begroting wel saldi op bestemmingsreserves en –fondsen. Dit zijn feitelijk balansmutaties, die voortkomen uit verschillen in timing van baten en lasten. Het meest gebruikelijk is dat het Rode Kruis eerst de baten ontvangt en daarna pas de middelen besteedt, c.q. verplichtingen aangaat, denk bijvoorbeeld aan 3FM Serious Request. In de begroting 2021 zijn de bestedingen van de coronagelden opgenomen die per einde jaar in de bestemmingsfondsen geprognosticeerd waren bij het opstellen van de begroting. Dat saldo was lager dan de werkelijke bestemmingsfondsen per eindejaar 2020.

In de begrotingen worden de baten altijd conservatief begroot. In het bijzonder geldt dat voor speciale campagnes zeer voorzichtig of zelfs helemaal niet wordt begroot. Belangrijkste voorbeeld hiervan zijn baten uit acties van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO). Baten van deze acties worden altijd heel specifiek besteed voor het doel waarvoor ze zijn geworven en de bedragen kunnen sterk variëren. Voor een effectieve bedrijfsvoering heeft het geen zin om hiervoor jaarlijks een bedrag te begroten. Verder geldt voor baten uit nalatenschappen, dat deze lastig op korte termijn te beïnvloeden zijn. Deze worden conservatief begroot. Realisatie en begroting wijken als regel dus substantieel af, waarbij hogere baten steeds leiden tot hogere lasten in hetzelfde jaar of het jaar erop.

De begroting dient daardoor vooral te worden gezien als een kader voor met name de lasten ten behoeve van de ‘basishulpverlening’.

In de begroting van 2021 herhaalt zich dat patroon. De baten voor 2021 zijn conservatief begroot, € 64 miljoen lager dan de realisatie in 2020. De lasten zijn eveneens € 30 miljoen lager begroot. In de begroting 2021 is een onttrekking opgenomen van € 12 miljoen aan fondsen en reserves en betreft uitgaven die feitelijk gefinancierd worden uit inkomsten uit voorgaande jaren (besteding van gelden uit bestemmingsfondsen/-reserves).

In de begroting van 2021 is de personeelsformatie hoger dan die per einde jaar 2020.

BEGROTING 2021 (IN MILJOENEN EURO'S)	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020	AFWIJKING
Baten:			
Baten van particulieren	37,5	60,2	-22,7
Baten van bedrijven	4,9	5,8	-0,9
Baten van loterijorganisaties	8,7	11,9	-3,2
Baten van subsidies van overheden	36,3	60,1	-23,8
Baten van andere organisaties zonder winststreven	3,5	14,7	-11,2
Som van de geworven baten	90,9	152,7	-61,8
Overige baten	0,3	3,3	-3,0
Som van de baten	91,2	156,0	-64,8
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting en bewustmaking	6,8	4,8	-2,0
Internationale hulpverlening	37,4	57,9	20,5
Nationale hulpverlening	44,5	58,8	14,3
Totaal besteed aan doelstelling	88,7	121,5	32,8
Werving baten	9,7	8,1	-1,6
Beheer en administratie	4,0	3,8	-0,2
Som van de lasten	102,4	133,4	31,0
Saldo voor financiële baten en lasten	-11,2	22,6	-33,8
Saldo financiële baten en lasten	-0,5	-0,8	0,3
Saldo	-11,7	21,8	-33,5
Verwerking saldo:			
Bestemmingsreserves	-6,0	17,0	-23,0
Continuïteitsreserve	-	0,2	-0,2
Bestemmingsfondsen	-5,7	4,6	-10,3
	-11,7	21,8	-33,5



Rode
Kruis

HOOFDSTUK 9
Jaarrekening



ACTIVA	31-12-2020	31-12-2019
Materiële vaste activa (1)		
- panden	14.514	15.815
- vervoermiddelen	1.439	1.419
- ICT-kosten	819	1.319
- overige activa	2.482	2.537
	19.254	21.090
Vorraden (2)	1.115	1.208
Vorderingen en overlopende activa (3)	40.717	36.208
Effecten (4)	5.466	3.302
Liquide middelen (5)	114.409	75.020
	161.707	115.738
Totaal	180.961	136.828
PASSIVA	31-12-2020	31-12-2019
Reserves en fondsen		
Reserves		
- continuïteitsreserve (6)	20.696	19.974
- bestemmingsreserves (7)	59.121	43.153
	79.817	63.127
Fondsen		
- bestemmingsfondsen (8)	43.664	39.054
Totaal reserves en fondsen	123.481	102.181
Voorzieningen (9)	874	1.123
Schulden op lange termijn (10)	2.498	3.143
Schulden op korte termijn (11)	54.108	30.381
Totaal	180.961	136.828

BATEN EN LASTEN	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2020	WERKELIJK 2019
BATEN:			
Geworven baten (12)			
Baten van particulieren	60.236	37.154	42.993
Baten van bedrijven	5.803	5.782	4.658
Baten van loterijorganisaties	11.908	5.667	5.707
Baten van subsidies van overheden	60.131	28.839	30.364
Baten van andere organisaties zonder winststreven	14.679	4.037	4.691
Som van de geworven baten	152.757	81.479	88.413
Overige baten (13)	3.333	15	36
Som van de baten	156.090	81.494	88.449
LASTEN:			
Besteed aan doelstellingen (14):			
Voorlichting en bewustmaking	4.830	6.818	5.553
Internationale hulpverlening	57.851	45.018	53.252
Nationale hulpverlening	58.816	27.554	29.074
Totaal besteed aan doelstelling	121.497	79.390	87.879
Werving baten (14.1):	8.105	10.495	8.699
Beheer en administratie (14.2)	3.849	3.529	3.982
Som van de lasten	133.451	93.414	100.560
Saldo voor financiële baten en lasten	22.639	-11.920	-12.111
Saldo financiële baten en lasten (15)	-832	-184	-58
Totaal	21.807	-12.104	-12.169
Verwerking saldo			
- Mutatie bestemmingsfondsen	4.610	-7.860	-9.137
- Mutatie bestemmingsreserves	16.973	-4.244	-2.436
- Mutatie continuïteitsreserve	224	-	-596
	21.807	-12.104	-12.169
Het bestedingspercentage is: (Totaal besteed aan doelstelling als percentage van Som van de baten)	77,8%	97,4%	99,4%
Het bestedingspercentage lasten is: (Totaal besteed aan doelstelling als percentage van Som van de lasten)	91,0%	85,0%	87,4%
Het percentage werving baten is: (Totaal besteed aan werving baten als percentage van Som van de geworven baten)	5,3%	12,9%	9,8%

	2020		2019	
Saldo van baten en lasten		21.807		-12.169
Aanpassing voor:				
- afschrijvingen (zie Materiële vaste activa (1))	2.777		3.086	
- mutaties voorzieningen (zie Voorzieningen (9))	-249		-449	
- deconsolidatie Stichting Rode Kruis Bungalow (zie Continuïteitsreserve (6))	-507		-	
		2.021		2.637
Veranderingen in het werkkapitaal:				
- mutaties voorraden (zie Voorraden (2))	94		-114	
- mutaties vorderingen (zie Vorderingen (3))	-4.509		-5.144	
- mutaties effecten (zie Effecten (4))	-2.164		339	
- mutaties schulden op korte termijn (zie Schulden op korte termijn (11))	23.726		1.836	
		17.147		-3.083
Netto kasstroom uit operationele activiteiten		40.975		-12.615
Investering in materiële vaste activa (zie Materiële vaste activa (1))	-2.274		-2.147	
Desinvestering in materiële vaste activa (zie Materiële vaste activa (1))	1.333		423	
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-941		-1.724
Mutatie schulden op lange termijn (zie Schulden op lange termijn (10))	-645		-3.226	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-645		-3.226
Mutatie liquide middelen		39.389		-17.565
Liquide middelen (zie Liquide middelen (5))				
- stand per 1 januari		75.020		92.585
- stand per 31 december		114.409		75.020
Mutatie liquide middelen		39.389		-17.565

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening 2020 is opgesteld overeenkomstig Titel 9, Boek 2 BW en in het bijzonder de voorschriften van de Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties (RJ650). Het doel van deze jaarrekening is het verschaffen van inzicht in de inkomsten en bestedingen, en in de financiële positie van het Nederlandse Rode Kruis en de rechtspersonen die tot zijn economische eenheid behoren.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening van het Nederlandse Rode Kruis is opgesteld op basis van continuïteit van de organisatie.

Geconsolideerde jaarrekening

In de geconsolideerde jaarrekening worden de financiële gegevens opgenomen van het Nederlandse Rode Kruis en de zelfstandige rechtspersonen die onder één naam in de publiciteit treden en ook als zodanig een beroep doen op de publieke offervaardigheid en verder van de entiteiten waarover zij een overheersende zeggenschap kunnen uitoefenen. De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de districten en afdelingen (inclusief afdelingen in het Caribisch gebied) die integraal onderdeel zijn van het Nederlandse Rode Kruis. Ultimo 2020 zijn twee onderdelen nog een separate juridische entiteit, die zijn verwerkt in deze geconsolideerde jaarrekening. In 2019 maakte ook de Stichting Rode Kruis Bungalow te Someren onderdeel uit van de geconsolideerde jaarrekening. Begin 2020 is deze stichting buiten de consolidatiekring terecht gekomen, omdat deze onder een aparte naam verder is gegaan. Gezien de omvang van deze aparte juridische entiteiten is geen separate enkelvoudige jaarrekening voor het Nederlandse Rode Kruis opgesteld. Voor de duidelijkheid is ervoor gekozen het geheel aan te duiden als geconsolideerde jaarrekening Nederlandse Rode Kruis. Waar van toepassing zijn interne verhoudingen geëlimineerd.

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van (bedragen x € 1.000,-):

	BALANS-TOTAAL	RESERVES EN FONDSEN	RESULTAAT
Het Nederlandse Rode Kruis te Den Haag	180.358	122.879	22.194
Stichting Dorgelo Energierampenfonds te Den Haag	599	599	-390
Stichting Nationale Rode Kruis Tourally te Den Haag	4	3	3
	180.961	123.481	21.807

Samen met de districten en afdelingen van het Nederlandse Rode Kruis worden bovengenoemde stichtingen aangeduid als de 'Overige onderdelen NRK'.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Tenzij anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. De balansposten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De hierdoor ontstane koersresultaten worden in de staat van baten en lasten verantwoord onder de post resultaat beleggingen. Tenzij anders vermeld luiden alle bedragen in duizenden euro's.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van het Nederlandse Rode Kruis zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van verworven materiële vaste activa is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, evenals desinvesteringen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder het aangaan van een financiële leaseovereenkomst, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Balans

Materiële vaste activa

De onder materiële vaste activa opgenomen activa voor eigen gebruik worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. De activa voor de bedrijfsvoering en de activa direct in gebruik voor de doelstelling worden afgeschreven volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Ontvangen giften in verband met de aanschaf van vaste activa worden in mindering gebracht op de aanschafwaarde of gebruikt om toekomstige afschrijvingen te financieren.

Gezien het huidige economische klimaat is het van belang na te gaan of de boekwaarde van de activa niet hoger is dan de marktwaarde. Jaarlijks wordt per balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode (first in, first out) of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de waarde wordt rekening gehouden met een voorziening voor incurante artikelen.

Vorderingen

Debiteuren en overige vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen

Geldzendingen

Voor projecten in het kader van internationale hulpverlening worden op basis van een cashplanning bedragen afgeroepen door de projectverantwoordelijken. Deze geldzendingen worden onder de vorderingen verantwoord totdat terugrapportage over de bestedingen is ontvangen.

Kapitalen in blote eigendom

De uit nalatenschappen verworven kapitalen waarop derden een vruchtgebruik hebben, worden in de jaarrekening verwerkt. De waarderingsmethodiek die door het Nederlandse Rode Kruis wordt gehanteerd is gestoeld op de berekening die de belastingdienst hanteert voor de berekening van erf- en schenkbelasting. De vorderingen uit hoofde van deze waardering zijn opgenomen op de balans. De baten worden via de staat van baten en lasten verwerkt, waarna de baten tot het moment van vrijval in een bestemmingsfonds zijn opgenomen.

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. De aandelen, obligaties en beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen beurskoers. Alle gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden in de staat van baten en lasten verantwoord onder resultaat beleggingen. Transactiekosten voor aan- of verkopen worden via de staat van baten en lasten verantwoord. De effecten zijn volledig eigendom van het Rode Kruis en staan ter vrije beschikking.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. De uitgaven voor groot onderhoud worden geactiveerd.

Overige financiële verplichtingen

Leningen, crediteuren en overige schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Projectverplichtingen

Contractueel vastgelegde bijdragen aan zusterorganisaties worden verantwoord als projectverplichtingen, gesplitst in langlopende en kortlopende verplichtingen. Dit betreft vastgestelde verplichtingen, die derhalve als lasten verantwoord zijn, maar die nog niet uitgevoerd zijn of waarover nog geen rapportage is ontvangen.

Staat van baten en lasten

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten worden verantwoord voor de ontvangen dan wel toegezegde bedragen zonder dat de door de eigen organisatie gemaakte kosten in mindering zijn gebracht. Baten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn ontvangen en ten laatste als ze zijn ontvangen.

Verwerking baten

In de administratie van het Nederlandse Rode Kruis wordt met de verwerking van ontvangen gelden de donateur of gever geregistreerd. Deze registratie bepaalt onder welke rubriek de giften in de jaarrekening worden verantwoord. Uitgangspunt is dat giften van particulieren worden ontvangen, tenzij nadrukkelijk

blijkt dat het gaat om een van de andere groepen van gevers. Indien een bedrijf of instantie duidelijk als functie heeft om gelden van particulieren in te zamelen en door te storten aan het Nederlandse Rode Kruis worden deze giften als baten van particulieren verantwoord.

Giften in natura

Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft. De niet financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt conform de richtlijn niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden als baten verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar van ontvangst als baten uit nalatenschappen verantwoord in geval eerder geen betrouwbare schatting mogelijk was. In geval door de erflater is bepaald dat de nalatenschap in stand moet worden gehouden, wordt na 10 jaar beoordeeld of het juist is om de nalatenschap aan te houden of (gelijkmatic) vrij te laten vallen.

Subsidies van overheden

Subsidies die door de verstrekker afhankelijk zijn gesteld van projectkosten worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar dat de gesubsidieerde bestedingen hebben plaatsgevonden, danwel contractueel zijn vastgelegd. De overige subsidies worden verwerkt als bate in het jaar waarvoor de subsidiegever deze bestemd heeft.

Voor zover het Nederlandse Rode Kruis risico loopt als het gaat om subsidies ontvangen voor internationale hulpverleningsactiviteiten die door derden worden uitgevoerd, worden deze bestedingen en de bijbehorende subsidiebaten ook in de staat van baten en lasten verantwoord.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Lasten

Internationale projecten worden doorgaans samen met zusterorganisaties uit de Rode Kruis-beweging uitgevoerd. Toegezegde bijdragen in het kader van internationale hulpverleningsprojecten komen ten laste van het jaar waarin de bijdrage onvoorwaardelijk contractueel is vastgelegd. De eigen bijdragen van partners, afnemers of facturatie voor de betreffende activiteit worden in mindering gebracht op de kosten van de betreffende activiteit.

De overige lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Operationele leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij de organisatie ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De pensioenregeling is volledig extern ondergebracht. Onder de personele lasten opgenomen pensioenverplichtingen zijn beperkt tot de jaarlijkse overeengekomen premie.

Overig

Kostentoerekening

Voor de toerekening van de kosten wordt jaarlijks dezelfde systematiek toegepast. Hierbij wordt de aanbeveling 'Kosten toerekening Beheer en Administratie' van Goede Doelen Nederland gevolgd.

Door in de administratie gebruik te maken van kostenplaatsen en projecten, die ingedeeld zijn naar activiteiten doelstelling (Voorlichting en Bewustmaking, Internationale Hulpverlening, Nationale Hulpverlening) en Werving Baten worden kosten zoveel mogelijk rechtstreeks vastgelegd. Daar waar het kosten betreft die aan verschillende activiteiten kunnen worden toegerekend, wordt een verdeling gemaakt naar die activiteiten. In de lastenverdeelstaat worden deze kosten weergegeven als directe kosten.

Kosten voor beheer en administratie (directie en financiën) en niet direct toerekenbare kosten (kosten van ICT, personeelszaken en organisatieontwikkeling, inkoop en facilitaire zaken, projectenbureau en contactcenter) kunnen niet rechtstreeks aan de doelstellingen en/of fondsenwerving worden toegerekend en worden weergegeven als indirecte kosten. De niet direct toerekenbare kosten worden op basis van de personeelsformatie toegerekend aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie.

Voor een aantal activiteiten ontvangt het Nederlandse Rode Kruis vergoedingen van derden voor geleverde prestaties of diensten (tegemoetkoming in de kosten). De tegemoetkoming in de kosten wordt in mindering gebracht op de kosten in het kader van de doelstelling.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Het Nederlandse Rode Kruis is zeer conservatief gefinancierd. Behoudens een enkele uitzondering zijn activa allemaal met eigen vermogen gefinancierd. Vreemd vermogen betreft reguliere verplichtingen, zoals voorzieningen en reguliere verplichtingen aan leveranciers en de Belastingdienst. Bijzondere posten in het vermogen zijn de projectverplichtingen en de vooruit ontvangen baten. Voor beide posten geldt dat de verplichting verbonden is aan een toezegging tot betaling vanuit de donor (doorgaans het ministerie van Buitenlandse Zaken), waardoor er 'netto' voor de organisatie nauwelijks sprake is van impact op de solvabiliteit: voor elke verplichting is er ook een toezegging dat er fondsen zullen worden ontvangen. De toezeggingen vanuit de donor zijn opgesteld in euro's en de projectverplichtingen worden doorgaans eveneens aangegaan in euro's. Van een valutarisico is derhalve geen sprake.

Het beleggingsstatuut van het Rode Kruis is in 2020 herzien en opnieuw door het bestuur vastgesteld. Het uitgangspunt is bestedingskrachtbehoud van de continuïteitsreserve. Eind 2020 heeft het Rode Kruis de keuze gemaakt voor a.s.r. vermogensbeheer en aan het eind van het jaar was een beperkt bedrag uit de € 20,0 miljoen (omvang continuïteitsreserve per 31-12-2019) ondergebracht bij de vermogensbeheerder. Het restant volgt in 2021. De gerapporteerde belegging in aandelen per begin van het boekjaar komt voort uit een legaat, waarvan de erflater heeft aangegeven dat het Rode Kruis deze effecten in stand moet houden. In 2020 werden hierop koersverliezen geleden, omdat de beurs in 2020 op een aantal momenten in het jaar lager stond. Door de omvang van de portefeuille is het Rode Kruis van mening dat het prijsrisico dat hierdoor wordt gelopen dermate gering is dat geen aanvullende maatregelen hoeven te worden genomen.

De liquiditeitsrisico's zijn zeer beperkt, aangezien het Nederlandse Rode Kruis over meer dan voldoende liquide middelen beschikt. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds vooruit ontvangen bedragen, maar anderzijds ook als gevolg van fondsen die in eerdere jaren zijn ontvangen en nog niet zijn besteed. Daarnaast is maar in zeer bescheiden mate sprake van verplichtingen, die op korte termijn betaald moeten worden.

Voor reguliere debiteuren wordt een betaaltermijn gehanteerd van 30 dagen. Vorderingen uit hoofde van nalatenschappen worden ingelost door de betreffende executeur-testamentair als de nalatenschap is afgehandeld. De kredietrisico's zijn derhalve ook zeer beperkt.

Het Rode Kruis heeft de liquide middelen in beheer gegeven bij diverse grootbanken in Nederland (ABN AMRO, ING, Rabobank en ASN). Er zijn beperkte kredietfaciliteiten afgesproken, maar daarvan wordt geen gebruik gemaakt.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Onder de onderhanden nalatenschapsdossiers bevinden zich 2 nalatenschappen met vruchtgebruik, waarvan de waarde niet betrouwbaar is vast te stellen en waarvan niet zeker is wanneer eventuele baten uitgekeerd zullen worden.

Begin 2018 is het Nederlandse Rode Kruis een vijfjarige samenwerking aangegaan met de Ikea Foundation. Dit leidde tot een toegezegde projectbijdrage van € 10,0 miljoen, waarvan reeds € 7,7 miljoen is gerealiseerd.

Het Nederlandse Rode Kruis heeft beschikkingen ontvangen van het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Europese Unie voor programma's die meerdere jaren omvatten, waarbij het tijdvak tot maximaal eind 2022 loopt. Volgens de waarderingsgrondslagen worden lasten en baten voor de internationale activiteiten verantwoord in het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Met (alliantie)partners worden afspraken schriftelijk vastgelegd. Specifieke donorvoorwaarden worden zoveel mogelijk overgenomen. De opgenomen verplichtingen uit hoofde van programma's en projecten zijn onder de schulden verantwoord. Voorzover de met deze programma's samenhangende baten en lasten geen betrekking hebben op 2020, zullen deze in toekomstige jaren worden verantwoord.

Bij de diverse banken (ABN AMRO, ING en Rabobank) bestaan kredietlimieten die optellen tot € 500 duizend. Ten behoeve van derden partijen zijn bankgaranties afgegeven, die optellen tot € 16 duizend.

Voor de overige niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen geldt onderstaande tabel:

	TOT 1 JAAR	1 TOT 5 JAAR	LANGER DAN 5 JAAR
Rechten			
Inkomsten uit verhuur*	385	1.079	-
Verplichtingen			
Erfpacht	5	23	-
Lease (auto's, kopieermachines etc.)	1.355	793	-
Huur / onderhoud	1.037	2.926	1.046

*Voor de door afdelingen verhuurde panden is het zakelijk genotsrecht beperkt voor het Rode Kruis

MATERIËLE VASTE ACTIVA (1)	PANDEN	VERVOER-MIDDELEN	ICT-KOSTEN	OVERIGE ACTIVA	TOTAAL 2020	TOTAAL 2019
Aanschafwaarde per 1 januari	31.107	7.242	4.161	9.571	52.081	51.796
Bij: investeringen	757	571	-	946	2.274	2.147
Af: desinvesteringen	-3.019	-1.199	-1.240	-1.312	-6.770	-1.862
Aanschafwaarde per 31 december	28.845	6.614	2.921	9.205	47.585	52.081
Afschrijvingen t/m vorig boekjaar	15.292	5.823	2.842	7.034	30.991	29.344
Afschrijvingen ten laste van boekjaar	1.157	390	500	730	2.777	3.086
Af: desinvesteringen	-2.118	-1.038	-1.240	-1.041	-5.437	-1.439
Afschrijvingen t/m boekjaar	14.331	5.175	2.102	6.723	28.331	30.991
Boekwaarde per 31 december	14.514	1.439	819	2.482	19.253	21.090
Specificatie:						
Bedrijfsmiddelen	1.285	-	727	323	2.335	3.129
Direct in gebruik voor doelstelling	13.229	1.439	92	2.159	16.919	17.961
Boekwaarde per 31 december	14.514	1.439	819	2.482	19.254	21.090
<i>Boekwaarde per 31 december 2019</i>	<i>15.815</i>	<i>1.419</i>	<i>1.319</i>	<i>2.537</i>	<i>21.090</i>	
Afschrijvingsgrondslagen (in percentage van de verkrijgingsprijs):						
Panden			2-4%			
Verbouwingen			10%			
Vervoermiddelen			10-20%			
ICT-kosten (hard- en software)			14-33%			
Inventaris			12,5-20%			
Overige activa			20%			
Machines en installaties			10%			

Een deel van de panden wordt (deels) verhuurd. Onder Niet in de balans opgenomen rechten wordt de toekomstige huur aangegeven.

De materiële vaste activa 'direct in gebruik voor de doelstelling' bestaan voornamelijk uit de panden van de Overige onderdelen NRK groep. De totale verzekerde waarde van de materiële vaste activa bedraagt € 59,8 miljoen.

In 2020 werd een aantal afdelingsgebouwen verkocht. Door de wijziging in strategische activiteiten werd een aantal vervoermiddelen verkocht en vanwege overgang naar een nieuw boekhoudpakket vonden er desinvesteringen plaats op de ICT-kosten. De investeringen betreffen reguliere investeringen en jaarlijks wordt op de activa afgeschreven.

VOORRADEN (2)	31-12-2020	31-12-2019
Bedrijfsmiddelen	50	50
Direct beschikbaar voor doelstelling	1.065	1.158
Totaal	1.115	1.208

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA (3)	31-12-2020	31-12-2019
Vorderingen in verband met internationale hulpverlening	3.699	5.229
Geldzendingen internationale hulpverlening	9.377	6.152
Nationale Postcode Loterij	5.400	5.400
Nog te ontvangen 3FM The Lifeline	77	243
Te vorderen nalatenschappen	9.909	12.012
Debiteuren	4.251	1.773
Belastingen en sociale lasten	1.588	1.288
Verstrekke leningen	704	674
Overige vorderingen en overlopende activa	5.712	3.437
Totaal	40.717	36.208

Met uitzondering van een deel van de vorderingen uit hoofde van nalatenschappen hebben alle vorderingen een resterende looptijd van korter dan 1 jaar. De balanspost Geldzendingen internationale hulpverlening per 31-12-2020 bevat uitsluitend geldzendingen uit 2020. De balanspost per 31-12-2019 is in het boekjaar 2020 nagenoeg geheel verantwoord door middel van rapportages over bestedingen.

EFFECTEN (4)	AANDELEN	OBLIGATIES	TOTAAL 2020	TOTAAL 2019
Boekwaarde per 1 januari	877	2.425	3.302	3.641
Aankopen	999	2.000	2.999	-
Verkopen	-	-455	-455	-425
Subtotaal	1.876	3.970	5.846	3.216
Koersresultaten	-385	5	-380	86
Boekwaarde per 31 december	1.491	3.975	5.466	3.302

Het Nederlandse Rode Kruis onderschrijft en handelt in lijn met de Uitgangspunten 'Reserves en Beleggingsbeleid', zoals opgenomen in het CBF-reglement en de richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland. De reële waarde van de ter beurze genoteerde effecten benadert de boekwaarde.

LIQUIDE MIDDELEN (5)	31-12-2020	31-12-2019
Deposito's	44	145
Spaarrekeningen	23.260	44.078
Rekeningen-courant	91.061	30.750
Kassen	44	47
Totaal	114.409	75.020

De liquide middelen zijn met uitzondering van de deposito's direct opeisbaar. De deposito's hebben een gemiddelde resterende looptijd tussen de 6 maanden en 1 jaar.

Reserves en fondsen

Het vermogen van het Nederlandse Rode Kruis moet op grond van de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen worden onderverdeeld in reserves en fondsen. Onder de reserves worden verantwoord de continuïteitsreserve en een gedeelte van reserves dat door het verenigingsbestuur nader bestemd is voor bijzondere bestedingsdoeleinden (zogenaamde bestemmingsreserves). Onder fondsen worden die gelden opgenomen waaraan door een derde een specifieke bestemming is gegeven (waardoor het Nederlandse Rode Kruis deze gelden alleen aan deze specifieke bestemming kan besteden).

CONTINUÏTEITSRESERVE (6)	2020	2019
Stand per 1 januari	19.974	19.719
Correctie ivm deconsolidatie Stichting Rode Kruis Bungalow	-507	-
Gecorrigeerde stand per 1 januari	19.467	19.719
Mutatie solidariteitsreserve	-183	-121
Mutatie reserve financiering activa	1.188	972
Verwerking saldo boekjaar	224	-596
Stand per 31 december	20.696	19.974

De continuïteitsreserve is bedoeld als buffer bij tegenvallende inkomsten of onverwachte uitgaven. Met deze reserve kan het Nederlandse Rode Kruis ook in minder goede tijden zijn activiteiten voortzetten.

Als CBF-keurmerkhouders is het Nederlandse Rode Kruis gehouden aan de regels voor het aanhouden of opbouwen van reserves door fondsenwervende instellingen, en ook aan de aanwijzingen voor de wijze waarop het vermogensbeleid in de jaarverslaggeving dient te worden verantwoord. Aansluitend op de richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland heeft het verenigingsbestuur van het Nederlandse Rode Kruis besloten om de norm voor de continuïteitsreserve voor het Nederlandse Rode Kruis als geheel op maximaal 1 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie te stellen (op basis van de jaarrekening 2020 is dat € 48,6 miljoen). Op basis van de eigen norm is het minimumniveau van de continuïteitsreserve vastgesteld op € 13,0 miljoen. Voor de gewenste omvang is de range vastgesteld van € 15,0 tot € 25,0 miljoen. De continuïteitsreserve is per jaareinde 2020 groot € 20,7 miljoen en voldoet daarmee aan zowel de CBF-richtlijn als de eigen normering.

BESTEMMINGS- RESERVES (7)									
	SOLIDARITEITS- RESERVE	INNOVATIE EN VERBETERING HULPVERLENING	INTERNATIONALE HULPVERLENING	NOODHULP 2021	OVERIG VERENIGINGS- KANTOOR	OVERIGE ONDERDELEN NRK-GROEP	RESERVE FINANCIERING ACTIVA	TOTAAL 2020	TOTAAL 2019
Stand per 1 januari	4.914	3.467	1.796	-	116	10.883	21.977	43.153	46.440
Overboeking continuïteitsreserve	183	-	-	-	-	-	-1.188	-1.005	-851
Toevoeging	-	7.000	168	10.000	24	4.872	-	22.064	2.537
Onttrekking	-1.944	-1.022	-100	-	-49	-1.976	-	-5.091	-4.973
Stand per 31 december	3.153	9.445	1.864	10.000	91	13.779	20.789	59.121	43.153

De Solidariteitsreserve is gevormd door middel van jaarlijkse afdrachten (2020: € 0,2 miljoen) van de Overige onderdelen NRK-groep, waarvan de vrije reserves hoger zijn dan de maximumnorm (1,5 maal de kosten van de werkorganisatie, gelijk aan de CBF-norm). Deze reserve is bestemd voor de ondersteuning van lokale activiteiten van de Overige onderdelen NRK-groep of voor internationale noodhulp. Aan de Solidariteitsreserve is in 2020 € 1,9 miljoen onttrokken ter ondersteuning van lokale activiteiten en Covid-hulpverlening.

In 2020 ontving het Nederlandse Rode Kruis een bijzonder legaat van € 10,0 miljoen. De gever heeft geen specifieke bestemming meegegeven en het bedrag staat ter vrije beschikking aan de organisatie. In 2021 en verder zal het bedrag ingezet worden voor diverse hulpverleningsprojecten en op beperkte schaal voor projecten in het kader van organisatieverbetering. € 5,0 miljoen is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Innovatie en verbetering hulpverlening. De overige € 5,0 miljoen is toegevoegd aan de reserve Noodhulp 2021.

De bestemmingsreserve Innovatie en verbetering hulpverlening dient ter financiering van activiteiten en/of eenmalige projecten. De toevoeging van € 7 miljoen heeft betrekking op geplande projecten 2021, al dan niet gestart in 2020. In 2020 is € 1 miljoen onttrokken voor financiering van projecten. Dit is inclusief de toevoeging en onttrekkingen vanuit het bijzonder legaat.

De bestemmingsreserve Internationale hulpverlening heeft ten doel de kosten van internationale hulpverlening te financieren, zoals de kosten voor infrastructuur in het buitenland en door donoren vereiste cofinanciering. In 2020 is een bedrag van € 0,1 miljoen aan de reserve onttrokken.

In 2020 is een bedrag van € 10,0 miljoen gedoteerd voor (Covid-)noodhulpactiviteiten in 2021. Dit betreft voor € 6,0 miljoen internationale noodhulp, € 1,0 miljoen noodhulp op de Caribische eilanden en € 3,0 miljoen noodhulp in Nederland. Dit is inclusief de toevoeging van € 5,0 miljoen van het bijzonder legaat.

In 2020 is € 24 duizend toegevoegd aan de Overige bestemmingsreserves verenigingskantoor. De onttrekking van € 49 duizend heeft betrekking op het verbeteren van decentrale locaties en gelden welke ingezet zijn voor onze hulpverlening op de Cariben.

De bestemmingsreserve Overige onderdelen NRK-groep is door de besturen van de Overige onderdelen gevormd. De overgrote meerderheid van deze reserves is gevormd met als doel om toekomstige kosten van onderhoud van bestaande activa te dekken of is bestemd voor de aanschaf van nieuwe (vervangende) activa. In 2020 is een bedrag van € 4,9 miljoen toegevoegd aan deze bestemmingsreserve en een bedrag van € 2 miljoen onttrokken.

Vanwege het feit dat eigen middelen zijn aangewend ten behoeve van financiering van activa wordt een bestemmingsreserve aangehouden. Aangezien het Rode Kruis niet direct kan beschikken over de waarde van deze activa, maar pas na verkoop, is deze als bestemmingsreserve verantwoord. De omvang van de bestemmingsreserve is gelijk aan de waarde van de materiële vaste activa (excl. beleggingspanden) vermeerderd met de voorraden, eventuele verstrekte leningen en verminderd met financiering door derden. De mutaties in de materiële vaste activa vanwege (des)investeringen hebben tot gevolg dat de bestemmingsreserve moest worden verlaagd met € 1,2 miljoen.

Op bovenstaande bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het verenigingsbestuur.

BESTEMMINGSFONDSEN (8)	PRINSES MARGRIET FONDS	NEDERLAND HELPT ST. MAARTEN	COVID HULPVERLENING NATIONAAL	OVERIGE NATIONALE HULPVERLENING	INTERNATIONALE HULPVERLENING	TOTAAL 2020	TOTAAL 2019
Stand per 1 januari	557	5.436	-	15.597	17.464	39.054	48.191
Totaal toevoegingen	1.471	-	15.755	5.534	60.744	83.504	62.456
Totaal bestedingen	-1.454	-1.948	-8.469	-7.914	-59.109	-78.894	-71.593
Stand per 31 december	574	3.488	7.286	13.217	19.099	43.664	39.054

Onder de bestemmingsfondsen is dat deel van de reserves en fondsen opgenomen, dat een beperkte bestemmingsmogelijkheid heeft doordat a) een derde (de gever) deze beperking heeft aangegeven of b) dat het geld is ingezameld voor een specifiek doel. De toevoegingen aan de bestemmingsfondsen vloeien voort uit het feit dat giften en (overheids)bijdragen met een specifieke bestemming zijn ontvangen.

Het beleid van het Nederlandse Rode Kruis is erop gericht om bestemmingsfondsen binnen drie jaar te besteden aan het doel waarvoor de gelden zijn ontvangen.

Het Prinses Margriet Fonds richt zich op rampenvoorbereiding, zodat omvang en schade van rampen beperkt wordt en groter leed wordt voorkomen. Het wordt beheerd door het bestuur van het Nederlandse Rode Kruis. De inkomsten in 2020 bestaan uit donaties van particulieren en bedrijven. De uitgaven in 2020 hebben betrekking op activiteiten in het kader van de doelstelling van het fonds.

Het bestemmingsfonds Nederland helpt St. Maarten is in 2017 ontstaan door de baten uit de fondsenwervingscampagne. Voor de vanuit deze campagne gefinancierde uitgaven is in 2020 een bedrag van € 1,9 miljoen onttrokken. Vanwege de Covid-hulpverlening in 2020 kon minder dan gepland besteed worden.

In 2020 ontving het Nederlandse Rode Kruis giften/donaties en bijdragen voor de hulpverleningsactiviteiten naar aanleiding van de Covid-pandemie. Voor de nationale hulpverlening is per eind 2020 een bedrag van € 7,3 miljoen beschikbaar voor inzet in 2021.

De bestemmingsfondsen Overige nationale hulpverlening zijn gegroepeerd naar thema's in het kader van de doelstellingen en worden waar mogelijk ingezet om de kosten van de hulpverleningsactiviteiten te dekken. Van de fondsen wordt € 5,8 miljoen door de Overige onderdelen NRK-groep beheerd en dient ter financiering van lokale hulpactiviteiten. Tevens is hieronder een bedrag van € 38 duizend opgenomen onder de naam Reddingsboei Fonds, dat dient ter ondersteuning van activiteiten die worden gefinancierd door het Stille Rampen Fonds.

Van deze fondsen heeft € 1 miljoen per 31-12-2020 (2019: € 0,9 miljoen) betrekking op in stand te houden nalatenschappen. Op deze gelden rust een beperkende voorwaarde voor besteding of worden in de toekomst specifieke plannen ontwikkeld voor de besteding ervan. Tevens heeft een bedrag van € 0,5 miljoen betrekking op waarderingen van nalatenschappen in vruchtgebruik.

SAMENSTELLING BESTEMMINGSFONDS INTERNATIONALE HULPVERLENING		31-12-2020		31-12-2019
Internationale hulpverlening:				
Regiofondsen		4.153		4.939
SHO - Beirut		491		-
3FM The Lifeline:				
- Actie 2016 - Kindersterfte door longontsteking	736		1.669	
- Actie 2017 - Opsporen vermiste kinderen en herenigen gezinnen	127		590	
- Actie 2018 - Bescherming tegen natuurgeweld + Noodhulp bij oorlog en conflicten + Reanimatie en AEDs in Nederland	35		44	
- Actie 2019 - Hulp aan slachtoffers van mensenhandel	774		1.354	
- Actie 2020 - Medische hulp tijdens de coronacrisis	1.224		-	
		2.896		3.657
Covid hulpverlening internationaal		862		-
Overige fondsen		10.697		8.868
Totaal		19.099		17.464

De Overige fondsen voor internationale hulpverlening zijn ontvangen met als doel om programma's te financieren, zonder dat door de gever een specifieke regio aangegeven is waarbinnen de middelen besteed moeten worden. Van deze Overige fondsen is € 2 miljoen ondergebracht bij de Overige onderdelen NRK-groep.

VOORZIENINGEN (9)	OVERDRACHT ACTIVITEITEN	PERSONEEL	TOTAAL 2020	TOTAAL 2019
Stand per 1 januari	242	881	1.123	1.572
Toevoeging	-	50	50	336
Onttrekking	-226	-32	-258	-209
Vrijval	-1	-40	-41	-576
Stand per 31 december	15	859	874	1.123

Voor de overdracht van het oorlogsarchief is reeds in voorgaande jaren een voorziening gevormd. Van de voorziening bij aanvang van het boekjaar (groot € 242 duizend) is in 2020 € 226 duizend onttrokken. De onttrekking heeft betrekking op dekking van kosten die gemoeid zijn met de overdracht van het oorlogsarchief aan het Nationaal Archief. Vanwege de afronding van de activiteiten in 2021 en het feit dat de voorziening reeds voldoende gevuld is, is in 2020 een klein bedrag vrijgevallen.

De personeelsvoorziening heeft een overwegend langlopend karakter (1 tot 5 jaar) en is bestemd voor werknemersregelingen, pre-pensioen en levensloop (€ 593 duizend) en jubilea (€ 266 duizend). Bij de berekening van de jubileumvoorziening is rekening gehouden met een verdisconteringsvoet van 0,5%. De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

SCHULDEN OP LANGE TERMIJN (10)	31-12-2020	31-12-2019
Kredietinstellingen	-	510
Projectverplichtingen	2.498	2.633
Totaal	2.498	3.143

De reële waarde van de schulden op lange termijn benadert de boekwaarde.

De projectverplichtingen betreffen toezeggingen aan zusterorganisaties tot het financieren van internationale hulpverleningsprojecten met een resterende looptijd van langer dan 1 jaar.

SCHULDEN OP KORTE TERMIJN (11)	31-12-2020	31-12-2019
Crediteuren	3.403	1.478
Belastingen en sociale lasten	1.024	1.524
Projectverplichtingen	18.938	11.536
Overige vooruit ontvangen bedragen	24.027	7.666
Overige schulden	6.716	8.177
Totaal	54.108	30.381

De reële waarde van de schulden op korte termijn benadert de boekwaarde.

De schulden op korte termijn hebben een looptijd korter dan 1 jaar. De projectverplichtingen betreffen toezeggingen aan zusterorganisaties tot het financieren van internationale hulpverleningsprojecten met een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

De vooruitontvangen bedragen betreffen nagenoeg allemaal voorschotten op subsidies of projectbijdragen ter financiering van activiteiten in het kader van de internationale hulpverlening.

SPECIFICATIE VAN DE GEWORVEN BATEN (12)	BATEN VAN PARTICULIEREN	BATEN VAN BEDRIJVEN	BATEN VAN LOTERIJ-ORGANISATIES	BATEN VAN SUBSIDIES VAN OVERHEDEN	BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINSTREVEN	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2020	WERKELIJK 2019
Collecten	170	33	-	-	-	203	1.209	1.077
Contributies	19.144	62	-	-	14	19.220	17.951	18.776
Giften en schenkingen								
- ongeoormerkt (I)	6.131	662	5.648	-	339	12.780	8.027	9.649
- geoormerkt nationaal (II)	4.804	3.879	4.285	-	5.818	18.786	4.136	2.629
- geoormerkt internationaal (III)	6.797	1.167	1.975	-	8.508	18.447	10.287	14.227
Nalatenschappen	23.190	-	-	-	-	23.190	11.030	11.691
Subsidies van overheden (IV)	-	-	-	60.131	-	60.131	28.839	30.364
Som van de geworven baten	60.236	5.803	11.908	60.131	14.679	152.757	81.479	88.413
Begroting 2020	37.154	5.782	5.667	28.839	4.037	81.479		
Realisatie 2019	42.993	4.658	5.707	30.364	4.691	88.413		

De baten uit directe eigen fondsenwerving, conform de eerder gangbare opstelling van Richtlijn 650, bedragen € 76,1 miljoen (2019: € 50,5 miljoen; Begroting 2020: € 45 miljoen).

GIFTEN EN SCHENKINGEN, ONGEOORMERKT (I)	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2020	WERKELIJK 2019
Campagnes / Acties	7.132	2.360	3.954
Nationale Postcode Loterij, jaarbijdrage	5.400	5.400	5.400
Nationale Postcode Loterij, overige loterijbijdragen	-	-	-
Vriendenloterij	248	267	295
Totaal	12.780	8.027	9.649

Met de Nationale Postcode Loterij is een overeenkomst gesloten waarin het Nederlandse Rode Kruis als beneficiënt wordt aangemerkt.

GIFTEN EN SCHENKINGEN, GEOORMERKT NATIONAAL (II)	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2020	WERKELIJK 2019
Noodhulp Covid nationaal	8.037	-	-
Nationale Postcode Loterij, extra bijdrage Covid	4.000	-	-
Prinses Margriet Fonds	785	1.200	924
Nederland helpt St. Maarten	3.179	-	4
Overig ten behoeve van nationale doeleinden	2.785	2.936	1.701
Totaal	18.786	4.136	2.629

GIFTEN EN SCHENKINGEN, GEOORMERKT INTERNATIONAAL (III)	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2020	WERKELIJK 2019
Noodhulpcampagne via giro 6868	640	2.000	979
Noodhulp algemeen internationaal	4.370	2.118	6.002
Noodhulp Covid internationaal	1.496	-	-
3FM Serious Request	2.052	2.000	1.524
Nationale Postcode Loterij, overige loterijbijdragen	1.975	-	-
Stichting Samenwerkende Hulporganisaties	2.859	-	304
<i>Bijdrage Covid-hulpverlening Heineken</i>	15.000		
<i>Besteding via de IFRC voor internationale Covid-hulpverlening</i>	-15.000		
Saldo bijdrage Covid-hulpverlening Heineken	-	-	-
Overig ten behoeve van internationale doeleinden	5.055	4.169	5.418
Totaal	18.447	10.287	14.227

In 2020 werden door 3FM Serious Request twee acties georganiseerd. Dit was voor het eerst in de geschiedenis. In april vond er een ingelaste editie plaats (Never Walk Alone) vanwege de coronacrisis. De uitzending vond plaats vanuit de studio. Luisteraars konden in ruil voor een donatie muzieknnummers aanvragen. Het opgebrachte geld werd onder andere ingezet voor het inzamelen van beschermingsmiddelen voor hulpverleners. In december 2020 vond Serious Request plaats vanuit een loods op Twente Airport. Het thema was Help de Helpers. Het was de laatste keer dat Serious Request in samenwerking met het Rode Kruis georganiseerd werd.

De inkomsten 2020 van de Stichting Samenwerkende Hulporganisaties hadden betrekking op het aandeel van het Nederlandse Rode Kruis in de opbrengsten van de Stichting als gevolg van de acties na de explosie in Beirut, Libanon van dat jaar. In 2019 werd de slotverdeling ontvangen van de actie na de aardbeving en tsunami in Sulawesi in 2018.

In 2020 werd van Heineken International B.V. een bijdrage ontvangen van € 15 miljoen ten behoeve van Covid-hulpverlening. De bijdrage werd na ontvangst volledig doorgestort naar de Internationale Federatie (IFRC) voor de bijdrage aan het grote internationale appeal voor de Covid-hulpverlening. De onderlinge contacten lopen via het Nederlandse Rode Kruis en de gelden zijn door de IFRC besteed.

Financiële verantwoording 3FM Serious Request-acties

INKOMSTEN		2020	2019	2018	TOTAAL
Actie 2017 - Opsporen vermiste kinderen & herenigen gezinnen	Inkomsten actie	-	-	43	43
	Toegerekende interest	-	-	-	-
	Wervingskosten	-	-	-2	-2
	Beschikbaar voor (inter)nationale hulpverlening	-	-	41	41
Actie 2018 - Reanimatie in Nederland, Bescherming tegen natuurgeweld en Noodhulp bij oorlog en conflicten	Inkomsten actie	-	-	1.451	1.451
	Toegerekende interest	-	-	-	-
	Wervingskosten	-	-	-102	-102
	Beschikbaar voor (inter)nationale hulpverlening	-	-	1.349	1.349
Actie 2019 - Hulp aan slachtoffers van mensenhandel	Inkomsten actie	8	1.524	-	1.532
	Toegerekende interest	-	-	-	-
	Wervingskosten	-1	-106	-	-107
	Beschikbaar voor (inter)nationale hulpverlening	7	1.418	-	1.425
Actie 2020 - Medische hulp tijdens de coronacrisis	Inkomsten actie	2.044	-	-	2.044
	Toegerekende interest	-	-	-	-
	Wervingskosten	-143	-	-	-143
	Beschikbaar voor (inter)nationale hulpverlening	1.901	-	-	1.901
Totale inkomsten volgens jaarverslag voor genoemde acties		2.052	1.524	1.494	
Totale wervingskosten		-144	-106	-104	
% wervingskosten		7,0%	7,0%	7,0%	

SUBSIDIES VAN OVERHEDEN (IV)	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2020	WERKELIJK 2019
Ontvangen subsidies ten behoeve van:			
- Nationale hulpverlening			
• Covid (Ministeries van Binnenlandse Zaken & VWS)	26.096	-	-
• Overig Nationaal	2.322	1.839	2.177
Totaal nationaal	28.418	1.839	2.177
- Internationale hulpverlening			
- Europese Unie			
# Ten behoeve van reguliere projectuitgaven	1.346	-	2.604
# Ten behoeve van Covid projectuitgaven	901	-	-
- Ministerie van Buitenlandse Zaken:			
# Ten behoeve van reguliere projectuitgaven	15.581	-	14.860
# Ten behoeve van Covid projectuitgaven	11.745	-	-
# Ten behoeve van MFSII-uitgaven van het NRK	1.899	-	1.980
# Ten behoeve van MFSII-uitgaven van medepartners in de alliantie PfR	-	-	8.414
- Overige subsidieverstrekters	241	-	329
Totaal internationaal	31.713	27.000	28.187
Totaal	60.131	28.839	30.364

De ontvangen subsidies moeten jaarlijks opnieuw worden aangevraagd of hebben een incidenteel karakter voor specifieke projectuitgaven. De subsidieafrekeningen over 2020 zijn nog niet goedgekeurd.

Ten behoeve van de nationale hulpverlening vraagt het Rode Kruis jaarlijks subsidies aan bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en bij het ministerie van Justitie en Veiligheid. Ten behoeve van de internationale hulpverlening worden bij de Europese Unie projectsubsidies aangevraagd. Van het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft het Nederlandse Rode Kruis een aantal meerjarige projectsubsidies ontvangen. Voor elk van de bovengenoemde subsidies geldt dat na afloop van de periode en/of het project een eindverslag met financiële opstelling moet worden ingediend, al dan niet voorzien van een accountantsverklaring.

OVERIGE BATEN (13)	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2020	WERKELIJK 2019
Boekwinst verkoop panden	2.747	-	106
Overige baten	586	-	-70
Per saldo	3.333	15	36

TOELICHTING LASTENVERDELING (14)								
	VOORLICHTING EN BEWUSTMAKING	INTERNATIONALE HULPVERLENING	NATIONALE HULPVERLENING	WERVING BATEN	BEHEER EN ADMINISTRATIE	TOTAAL 2020	BEGROTING 2020	TOTAAL 2019
Directe kosten								
Direct personeel	2.152	6.308	16.516	2.647	-	27.623	27.427	25.261
Overige personeelskosten	30	1.251	961	5	-	2.247	2.270	1.673
Contributie internationale organisatie	-	1.104	-	-	-	1.104	1.130	939
Inhuur derden en kosten vrijwilligers	358	991	6.759	1.283	-	9.391	3.683	6.893
Aankopen en verwervingen	5	1	2.586	103	-	2.695	557	634
Communicatie	1.406	10	1.234	3.380	-	6.030	7.650	3.918
Projecten vrijwilligersorganisatie	-	-	4.801	-245	-	4.556	4.852	6.223
Internationale projecten / NL helpt St Maarten	5	45.345	27.995	4	-	73.349	36.657	46.150
Huisvesting en ICT	190	90	2.756	61	-	3.097	1.836	1.790
Afschrijvingen	-	-	1.983	-	-	1.983	1.500	1.553
Eenmalige kosten	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal directe kosten	4.146	55.100	65.591	7.238	-	132.075	87.562	95.034
Indirecte kosten								
Indirect personeel	183	846	1.974	205	1.699	4.907	4.289	4.217
Overige personeelskosten	33	154	184	37	68	476	633	240
Inhuur derden en kosten vrijwilligers	52	239	340	58	881	1.570	1.331	1.990
Huisvesting en ICT	354	1.619	4.573	397	1.142	8.085	6.754	7.881
Afschrijving	58	268	358	65	44	793	1.910	1.534
Eenmalige kosten	39	114	298	47	28	526	398	407
Totaal Indirecte kosten	719	3.240	7.727	809	3.862	16.357	15.315	16.269
Totale kosten	4.865	58.340	73.318	8.047	3.862	148.432	102.877	111.303
Tegemoetkoming in de kosten	-35	-489	-14.502	58	-13	-14.981	-9.463	-10.743
Totaal	4.830	57.851	58.816	8.105	3.849	133.451	93.414	100.560
Begroting 2020	6.818	45.018	27.554	10.495	3.529	93.414		
Realisatie 2019	5.553	53.252	29.074	8.699	3.982	100.560		

Het percentage van de kosten werving baten ten opzichte van de baten uit directe eigen fondsenwerving, conform de eerder gangbare opstelling van Richtlijn 650, bedraagt 10,7% (2019: 17,2%; Begroting 2020: 23,3%). Uit de toelichting lastenverdeling blijkt dat de kosten voor Beheer en Administratie 2,9% van de totale bestedingen bedragen (2019: 3,8%; Begroting 2020: 4,0%)

Onder de kosten voor Beheer en Administratie worden ook de accountantskosten verantwoord. In 2020 zijn de volgende kosten ten laste van het resultaat gebracht:

Controle van de jaarrekening: € 311 duizend.

Andere controlewerkzaamheden: € 111 duizend.

Andere diensten zijn in 2020 niet afgenomen.

SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN (15)	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2020	WERKELIJK 2019
Rente op obligaties	36		48
Overige beleggingsresultaten	-352		144
Kosten effectenbeheer	-11		-12
Rente op spaarrekeningen en deposito's minus bankkosten	-505		-238
Per saldo	-832	-184	-58

Nadere splitsingen bij Toelichting lastenverdeling:

Een nadere uitsplitsing van de kosten voor Internationale hulpverlening is als volgt:

UITSPLITSING KOSTEN INTERNATIONALE HULPVERLENING	2020	2019
- Reguliere projectuitgaven	45.848	32.493
- Voorbereiding en Coördinatie	4.494	6.626
- Projectuitgaven gefinancierd met SHO-inkomsten	2.859	1.442
- Projectuitgaven ten behoeve van MFSII-projecten	1.899	1.980
- Projectuitgaven van medepartners in de MFSII-alliantie Pfr	-	8.414
- Indirecte kosten	3.240	3.079
- Tegemoetkoming in de kosten	-489	-782
Totaal	57.851	53.252

Een nadere uitsplitsing van de kosten voor Nationale hulpverlening is als volgt:

UITSPLITSING KOSTEN NATIONALE HULPVERLENING	DIRECTE KOSTEN	INDIRECTE KOSTEN	TEGEMOET-KOMING IN DE KOSTEN	TOTAAL 2020	BEGROTING 2020	TOTAAL 2019
- EHBO / Evenementenhulp	5.586	506	-2.485	3.607	3.377	3.968
- Covid-hulpverlening nationaal (incl. Cariben)	37.146	5.160	-8.517	33.789	-	-
- Noodhulp	2.873	241	-1.605	1.509	3.352	3.048
- Restoring family links	1.235	94	-284	1.045	2.223	1.175
- Vrijwilligersmanagement	8.248	886	-137	8.997	7.626	9.569
- Goed Voorbereid	1.870	177	-1.097	950	2.721	2.453
- Hulpverlening Cariben (excl. Covid)	6.659	508	-	7.167	6.160	6.400
- Overig	1.974	155	-377	1.752	2.095	2.461
Totaal	65.591	7.727	-14.502	58.816	27.554	29.074

FINANCIËLE VERANTWOORDING NEDERLAND HELPT ST. MAARTEN						
2020			TOT EN MET 2020			
Baten						
Geworven baten actie			3.179			23.669
Bijdrage ministerie BZK			-			1.225
Wervingskosten			-			-326
Rente			-			-
Totaal baten			3.179			24.568
Kosten voorbereiding en coördinatie (AKV)						
AKV			-			-1.397
Totaal beschikbaar voor hulpactiviteit			3.179			23.171
	Noodhulp	Wederopbouw	Totaal	Noodhulp	Wederopbouw	Totaal
Lasten						
Committeringen van NRK						
- verstrekte steun via Rode Kruis-verenigingen	-	-	-	554	-	554
- verstrekte steun via de IFRC/ICRC	-	-	-	476	-	476
- verstrekte steun via derden	-	360	360	-	2.646	2.646
- verstrekte steun via het NRK zelf	-	4.663	4.663	3.750	12.156	15.906
Totaal (mutatie) beschikbare commiteringsruimte			-1.844			3.590
Kasstromen van NRK						
Overmakingen door NRK met betrekking tot:						
- verstrekte steun via Rode Kruis-verenigingen	-	-	-	554	-	554
- verstrekte steun via de IFRC/ICRC	-	-	-	476	-	476
- verstrekte steun via derden	-	360	360	-	2.646	2.646
- verstrekte steun via NRK zelf	-	4.663	4.663	3.750	12.156	15.906
Bestedingen ter plaatse						
- verstrekte steun via Rode Kruis-verenigingen	-	-	-	554	-	554
- verstrekte steun via de IFRC/ICRC	-	-	-	476	-	476
- verstrekte steun via derden	-	360	360	-	2.646	2.646
- verstrekte steun via NRK zelf	-	4.663	4.663	3.750	12.156	15.906

Nadere verantwoordingen/splitsingen die betrekking hebben op bestedingen Internationale hulpverlening:

SPLITSING DIRECTE KOSTEN INTERNATIONALE HULPVERLENING NAAR REGIO/THEMA:	AFRIKA	AZIË	EUROPA	LATIJS AMERIKA	MIDDEN OOSTEN	OVERIG	TOTAAL 2020	TOTAAL 2019
Noodhulp	7.411	1.707	757	2.188	7.877	8.998	28.938	19.872
Wederopbouw	2.139	-	-	7	108	-	2.254	3.731
Lange termijn programma's (versterken weerbaarheid gemeenschappen)	9.139	687	223	1.215	2.096	6.054	19.414	12.288
Strategic Partnership (PfR), uitgaven alliantie-partners	-	-	-	-	-	-	-	8.414
Subtotaal internationale projecten	18.689	2.394	980	3.410	10.081	15.052	50.606	44.305
Totaal 2019	16.698	5.357	924	4.316	5.596	11.414		
Coördinatie en voorbereiding							4.494	6.626
Totaal directe kosten internationale hulpverlening							55.100	50.931

Opmerkingen:

1. De noodhulp in de kolom Europa betreft hulp aan vluchtelingen na natuurrampen in Europese gebieden (€ 0,8 miljoen).
2. De uitgaven in de kolom Overig hebben betrekking op kosten die niet specifiek aan regio's toe te wijzen zijn en kosten voor de combinatie innovatie/verbetering/interne beheersing, inclusief kosten rondom rampenvoorbereiding.
3. In 2018 is tweemaal een bijdrage van het Ministerie van Buitenlandse Zaken ontvangen die direct is doorgestort naar de alliantiepartners. Hierdoor is in 2020 geen bijdrage opgenomen.

Bestedingen 3FM Serious Request:

BESTEED AAN HULPVERLENING	2020	CUMULATIEF T/M 2019
- Actie 2016 - Kindersterfte door longontsteking	934	7.282
- Actie 2017 - Opsporen vermiste kinderen en herenigen gezinnen	463	4.564
- Actie 2018 - Bescherming tegen natuurgeweld + Noodhulp bij oorlog en conflicten + Reanimatie en AEDs in Nederland	9	818
- Actie 2019 - Hulp aan slachtoffers van mensenhandel	587	63
- Actie 2020 - Medische hulp tijdens de coronacrisis	307	-
Totaal	2.300	12.727

Financiële verantwoording SHO-acties:

ACTIE: BEIRUT	2020			TOT EN MET 2020		
Baten						
Baten uit baten uit acties van derden			2.859			2.859
Rente			-			-
Totaal baten			2.859			2.859
Kosten voorbereiding en coördinatie (AKV)						
AKV			-200			-200
Totaal beschikbaar voor hulpactiviteit			2.659			2.659
	Noodhulp	Wederopbouw	Totaal	Noodhulp	Wederopbouw	Totaal
Lasten						
Committeringen van NRK						
- verstrekte steun via Rode Kruis-verenigingen	2.168	-	2.168	2.168	-	2.168
- verstrekte steun via de IFRC/ICRC	-	-	-	-	-	-
- verstrekte steun via het NRK zelf	-	-	-	-	-	-
Totaal (mutatie) beschikbare commiteringsruimte			491			491
Kasstromen van NRK						
Overmakingen door NRK met betrekking tot:						
- verstrekte steun via Rode Kruis-verenigingen	1.219	-	1.219	1.219	-	1.219
- verstrekte steun via de IFRC/ICRC	-	-	-	-	-	-
- verstrekte steun via NRK zelf	-	-	-	-	-	-
Bestedingen ter plaatse						
- verstrekte steun via Rode Kruis-verenigingen	2.168	-	2.168	2.168	-	2.168
- verstrekte steun via de IFRC/ICRC	-	-	-	-	-	-
- verstrekte steun via NRK zelf	-	-	-	-	-	-

PERSENEELSLASTEN	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2020	WERKELIJK 2019
Salarissen	25.930	25.126	22.996
Sociale lasten	3.890	3.808	3.849
Pensioenlast	2.710	2.782	2.633
Subtotaal	32.530	31.716	29.478
Onder eenmalige kosten opgenomen	420	182	353
Totaal	32.950	31.893	29.831

Onder personeelslasten worden alle lasten van personeel in loondienst verantwoord. Lasten van ingehuurd personeel vallen hier niet onder. De personeelslasten over 2020 zijn gestegen ten opzichte van de realisatie 2019 en hoger dan de begroting 2020. Dit wordt veroorzaakt door het in (de tweede helft van) 2020 aantrekken van personeel in het kader van de Covid-hulpverlening. De extra personeelslasten zijn gefinancierd uit specifiek voor de Covid-hulpverlening ontvangen bijdragen.

De pensioenregeling is verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Het Nederlandse Rode Kruis is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg & Welzijn. De pensioenregeling is een middelloonregeling met voorwaardelijke indexatie uit de winst voor zowel de actieve als de inactieve deelnemers. De verplichtingen van het Nederlandse Rode Kruis zijn beperkt tot het betalen van de overeengekomen jaarlijkse premie.

Op bovenstaande pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden contractuele premies aan het pensioenfonds betaald door het Nederlandse Rode Kruis. De pensioengrondslag voor het Ouderdomspensioen en het Partnerpensioen is het pensioengevende salaris dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd, verminderd met de AOW-franchise. Het pensioenfonds heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen te indexeren op basis van de algemene ontwikkeling van de salarissen in de collectieve arbeidsovereenkomsten die gelden voor de aangesloten werkgevers in een bepaald kalenderjaar. Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre, kan worden geïndexeerd, gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan. Het pensioenfonds baseert zich hierbij onder meer op de nominale en de reële dekkingsgraad. Het pensioenfonds kan besluiten een gemiste indexering in te halen, maar een dergelijk besluit heeft geen terugwerkende kracht en leidt niet tot een nabetaling. De indexering wordt gedeeltelijk gefinancierd uit premies en gedeeltelijk uit rendement. De dekkingsgraad lag in december 2020 op 92,6%.

De herstellpremie is onderdeel van de reguliere premie en wordt als lasten gepresenteerd in het jaar van betalen. Er zijn geen bijstortingen benodigd.

GEMIDDELDE BEZETTING IN FTE	WERKELIJK 2020	WERKELIJK 2019
Direct personeel:		
- voorlichting en bewustmaking	28	30
- internationale hulpverlening	71	77
- nationale hulpverlening	171	172
- werving baten	31	30
Beheer en administratie	21	21
Indirect personeel	37	33
	359	363
Internationale activiteiten (met gedelegeerden worden arbeidsovereenkomsten gesloten voor de duur van de uitzending)	57	58
Totaal	416	421

Het aantal fte's in dienst per 31 december 2020 (excl. gedelegeerden) is 387.

BEZOLDIGING DIRECTIE					
Naam:		M. van Schaik		J. van Lonkhuijzen-Hoekstra	
Functie:		Algemeen directeur		Directeur Nationale Hulp & Vrijwilligersmanagement	
Dienstverband:	Aard (looptijd)	onbepaald		onbepaald	
	Uren	40		40	
	Parttime percentage	100		100	
	Periode	1-1-2020 t/m 31-12-2020		1-1-2020 t/m 31-12-2020	
Bezoldiging (x € 1.000):	Jaarinkomen	Brutoloon/salaris	132		113
		Vakantiegeld	11		10
		Eindejaarsuitkering	-		8
		Variabel inkomen	-		-
	Totaal jaarinkomen		143		131
	Sociale lasten (werkgeversdeel)		11		14
	Belastbare vergoedingen/bijtellingsen		-		-
	Pensioenlasten (werkgeversdeel)		17		17
	Overige beloningen op termijn		-		-
	Uitkeringen beëindiging dienstverband		-		-
	Totaal bezoldiging 2020		171		162
	Totaal bezoldiging 2019		166		27

Door Goede Doelen Nederland wordt jaarlijks de Regeling beloning directeuren geactualiseerd. Met behulp van de bepalende factoren voor functiezwaarte (omvang, complexiteit en context) is de totale functiezwaarte, uitgedrukt in BSD-punten, van de directie vastgesteld. De BSD-score over 2020 voor de algemeen directeur is 544 punten en valt daarmee in categorie J. Het maximum jaarinkomen van die categorie bedraagt € 169 duizend. Met een jaarinkomen van € 143 duizend blijft het jaarinkomen van de algemeen directeur onder dit maximum. Voor de directeur Nationale Hulp en Vrijwilligersmanagement bedraagt de BSD-score over 2020 500 en valt daarmee eveneens in categorie J.

De totale bezoldiging van de algemeen directeur blijft met € 171 duizend binnen het maximum van € 201 duizend volgens de Wet Normering Topinkomens en de beloningsregeling van Goede Doelen Nederland

Aan directie zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Aan toezichthoudende bestuurders is geen bezoldiging betaald en zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt. In 2020 is aan toezichthoudende bestuurders voor een bedrag van € 354 (2019 € 812) op declaratiebasis vergoed voor de door hen in het kader van hun bestuursfunctie gemaakte reis-, verblijf- en representatiekosten.

Den Haag, 05 mei 2021

VERENIGINGSBESTUUR	
Mevrouw mr. drs. H.H. (Heleen) Kersten	toezichthoudend bestuurder, voorzitter
Mevrouw drs. M. (Marieke) van Schaik	dagelijks bestuurder/algemeen directeur
De heer drs. P.P. (Peter) Tordoir	toezichthoudend bestuurder, vice-voorzitter, lid auditcommissie
De heer ir. T.V.M. (Thomas) Heerkens	toezichthoudend bestuurder, lid auditcommissie
Mevrouw drs. B.A.M. (Britte) Visker	toezichthoudend bestuurder
Mevrouw drs. M.R. (Manon) Leijten	toezichthoudend bestuurder
De heer drs. M. (Mostafa) Hilali	toezichthoudend bestuurder
De heer R. (Raman) Madan MSc	toezichthoudend bestuurder

Overige gegevens

BESTEMMING RESULTAAT	2020
Saldo	21.807
Totaal	21.807
Bestemd als volgt:	
Fonds internationale activiteiten	1.635
Overige fondsen	2.975
Bestemmingsreserves	16.973
Continuïteitsreserve	224
Totaal	21.807

Baten waarvoor een derde een beperkte bestedingsmogelijkheid heeft aangegeven worden toegevoegd aan een bestemmingsfonds; bestedingen van deze gelden worden aan dit fonds onttrokken. Gelden waarvoor het verenigingsbestuur een specifieke bestemming heeft gegeven, worden toegevoegd aan een bestemmingsreserve; uitgaven van deze gelden worden ten laste van de bestemmingsreserve gebracht. Het saldo dat resteert na verwerking van de mutaties in de bestemmingsfondsen en bestemmingsreserves wordt conform artikel 44 van de statuten ingevolge een besluit van het verenigingsbestuur van het Nederlandse Rode Kruis verwerkt in de continuïteitsreserve.

Het saldo van baten en lasten van de overige onderdelen is een samenvoeging van de saldi van de Overige onderdelen NRK groep. De besturen van deze overige onderdelen bepalen op basis van centrale richtlijnen de bestemming van het saldo.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de ledenraad van Het Nederlandse Rode Kruis

Verklaring over de jaarrekening 2020

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening van Het Nederlandse Rode Kruis ('de vereniging') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vereniging op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Richtlijn 650 'Fondsenwervende instellingen' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 650).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2020 van Het Nederlandse Rode Kruis te Den Haag gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde balans per 31 december 2020;
- de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2020; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is RJ 650.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Het Nederlandse Rode Kruis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Voorwoord;
- Hoofdstuk 1: Strategie;
- Hoofdstuk 2: Hulp voor mensen in nood in Nederland;
- Hoofdstuk 3: Hulp voor mensen in nood wereldwijd;
- Hoofdstuk 4: Communicatie en fondsenwerving;
- Hoofdstuk 5: De organisatie;
- Hoofdstuk 6: Verslag van het bestuur;
- Hoofdstuk 7: Risico's, onzekerheden en maatregelen
- Hoofdstuk 8: Samenvatting van de financiële resultaten;
- Bijlagen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 650 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening en de accountantscontrole

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ 650.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de ledenraad voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De ledenraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 5 mei 2021

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. H.A.B. de Coninck RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2020 van Het Nederlandse Rode Kruis

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de ledenraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.



Rode
Kruis

Bijlagen

- I De ledenraad, functie en samenstelling
- II Samenstelling van het verenigingsbestuur
- III Nevenfuncties bestuursleden en directie



De ledenraad

De ledenraad van het Nederlandse Rode Kruis is de algemene vergadering van het Nederlandse Rode Kruis en heeft als belangrijkste wettelijke bevoegdheden de statuten vast te stellen, de jaarrekening goed te keuren en het toezichthoudende bestuur te benoemen (met uitzondering van de voorzitter en vicevoorzitter die door de Kroon worden benoemd). Ook beslist de ledenraad onder meer mee over de strategie. De ledenraad bestaat uit districtsafgevaardigden en een afgevaardigde uit het Caribisch gebied, aangevuld met vijf nationaal gekozen afgevaardigden die vanuit een specialisme zitting nemen. In 2020 komt de ledenraad twee keer bij elkaar. De vergaderingen van de ledenraad worden voorgezeten door de voorzitter van het verenigingsbestuur.

De zetelverdeling van de ledenraad is als volgt:

- Zetel namens het district (23 zetels)
- Zetel voor de Cariben (1 zetel)
- Internationale Hulp (1 zetel)
- Fondsenwerving (1 zetel)
- Financiën (1 zetels)
- Diversiteit (1 zetel)
- Jongeren (1 zetel)

Op 12 december 2020 overleed plotseling de heer Coert van Ee, voorzitter van de Rode Kruis afdeling IJsselstein en afgevaardigde in de ledenraad. Het Rode Kruis is hem zeer dankbaar voor zijn tomeloze inzet.

Samenstelling ledenraad in 2020

De heer	Wim Valkenburg	Gelderland-Midden
De heer	Roelof Bult	Drenthe
De heer	Chris van Duuren	Zetel Internationale hulp
De heer	Martin van den Bos	Noord- en midden Limburg
De heer	Coert van Ee <i>(overleden op 12 december 2020)</i>	Utrecht
De heer	Henk Lulf	Kennemerland
De heer	André Colaris	Zuid-Limburg
De heer	Dennis Winkel	Gelderland-Zuid
De heer	Peter Koppens	Brabant Zuid-oost
Mevrouw	Anke Kruithof-Damming	Haaglanden
De heer	Yang Soo Kloosterhof	Groningen
Mevrouw	Kim Houtkamp-van Veen	Flevoland
De heer	Erik van Luxenburg	Noord- en Oost Gelderland
Mevrouw	Marianne Stevelink	Twente
De heer	Marcel de Ruiter	Rotterdam-Rijnmond
Mevrouw	Gerda van Rossum-Visscher	Zuid-Holland Zuid
De heer	Roel Jansma	Noord-Holland-Noord
Mevrouw	Cora Beijer-de Koning	Zeeland
De heer	Willem Brink	Fryslân
De heer	Max van Tongeren	Zetel Fondsenwerving
De heer	Do Schat <i>(functie neergelegd)</i>	IJsselland
De heer	Pim van Batenburg	Zetel Financiën
De heer	Martin van der Avoird	Brabant Noord
De heer	Kiran van den Brande	Zetel diversiteit
De heer	Daniel Podzimek	Zetel Jongeren
Mevrouw	Marlene van Loo	Amsterdam-Amstelland
Mevrouw	Annet van der Velden	Hollands-Midden
Mevrouw	Marleen Van der Borgt	Zetel Cariben

Midden en West Brabant: vacature niet ingevuld.

Samenstelling van het verenigingsbestuur

In het bestuur is er een functieverdeling tussen de algemeen directeur als dagelijks bestuurder en de toezichthoudende bestuurders. De algemeen directeur is als dagelijks bestuurder verantwoordelijk voor de leiding over de dagelijkse gang van zaken binnen het Nederlandse Rode Kruis. De taak om toezicht te houden op de taakuitoefening van de algemeen directeur berust bij de toezichthoudende bestuurders. Het verenigingsbestuur (als collectief) is, met inachtneming van de functiescheiding in het bestuur, belast met het besturen van het Rode Kruis en het behartigen van de belangen van het Nederlandse Rode Kruis op nationaal en internationaal niveau en met inachtneming van de missie, visie, de grondbeginselen en de doelstellingen van het Nederlandse Rode Kruis.

Het aantal dagelijks bestuurders is door de toezichthoudende bestuurders vastgesteld op één dagelijks bestuurder, die ook wordt benoemd door de toezichthoudende bestuurders. Het aantal toezichthoudende bestuurders is door de ledenraad vastgesteld op een aantal van zeven.

De voorzitter en de vice-voorzitter van het bestuur worden op voordracht van de ledenraad benoemd door de Kroon, de overige toezichthoudende bestuursleden worden benoemd door de ledenraad. De benoemingstermijn van de toezichthoudende bestuurders is vier jaar. De maximale zittingsduur bedraagt twee termijnen. Alle toezichthoudende bestuursleden zijn vrijwillig en onbezoldigd verbonden aan het Nederlandse Rode Kruis en ontvangen alleen een vergoeding voor gemaakte kosten. In 2020 was dit € 354,-.

Het verenigingsbestuur van het Nederlandse Rode Kruis bestond in 2020 uit de volgende personen:

Dagelijks bestuurder:

Mevrouw Marieke van Schaik

Toezichthoudende bestuursleden:

- Mevrouw Heleen Kersten, voorzitter van het bestuur
- De heer Peter Tordoir, vice-voorzitter
- De heer Thomas Heerkens
- De heer Mostafa Hilali
- Mevrouw Britte Visker
- De heer Raman Madan
- Mevrouw Manon Leijten

Nevenfuncties bestuursleden en directie

Mevrouw mr. drs. Heleen Kersten

(toezichthoudend bestuurslid, voorzitter) Benoemd in 2020 (1e termijn)

Hoofdfunctie: Partner bij Stibbe

Nevenfuncties:

Het Rijksmuseum:

- Vice voorzitter Raad van Commissarissen
- Lid van de financiële commissie

Instituut van Internal Auditors:

- Lid Raad van Advies

STMicroelectronics:

- Lid Raad van commissarissen
- Voorzitter van de benoemings- en corporate governance commissie
- Lid van de auditcommissie
- Lid van de remuneratiecommissie

Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest:

- Lid van Bestuur

Mevrouw drs. Marieke van Schaik

(Algemeen Directeur)

Nevenfuncties:

- Lid van bestuur Red Cross/Red Crescent Climate Centre*
- Lid van bestuur Samenwerkende hulporganisaties*

*) gebonden aan de functie van Algemeen Directeur van het Nederlandse Rode Kruis

Nevenfunctie:

Dr Denis Mukwege Foundation:

- Voorzitter

De heer drs. Peter Tordoir

(toezichthoudend bestuurslid, vice-voorzitter, lid auditcommissie)

Benoemd in 2016 (1e termijn), Herbenoemd in 2020 (2e termijn)

Hoofdfunctie: onafhankelijk toezichthouder / bestuurder

De heer ir Thomas Heerkens

(toezichthoudend bestuurslid met aandachtsgebied financieel en voorzitter auditcommissie) Benoemd in 2018 (1e termijn)

Hoofdfunctie: onafhankelijk bestuurder en toezichthouder

Nevenfuncties:

Stichting Concert- en Congresgebouw De Doel:

- Lid Raad van Toezicht
- Lid van de audit commissie.

Stichting Woonstad Rotterdam:

- Lid Raad van Commissarissen
- Voorzitter van de audit commissie.

De heer drs. Mostafa Hilali

(toezichthoudend bestuurslid) Benoemd in 2017 (1e termijn)

Hoofdfunctie: Officier bij de Koninklijke Landmacht

Nevenfuncties:

Atlantische Commissie:

- Algemeen bestuurslid

Nevenfuncties bestuursleden en directie

Mevr. drs. Britte Visker

(toezichthoudend bestuurslid) Benoemd in 2016 (1e termijn),
Herbenoemd in 2020 (2e termijn)

Hoofdfunctie: Manager bedrijfsvoering anesthesiologie, Amsterdam UMC
Geen nevenfuncties

De heer Raman Madan MSc

(toezichthoudend bestuurslid) Benoemd in 2019 (1e termijn)

Hoofdfunctie: zelfstandige (trainingen en projecten) op het gebied van incident - en crisismanagement en eigenaar van software voor first responders en incident managers (Emergency Management App & Platform)

Nevenfuncties:

- Bestuurslids SportbelangSGK (portefeuillehouder Personeel en Diversiteit)
- Assessment en Coordination Expert European Civil Protection Mechanism (EU)
- Emergency Medical Team Coordination Cell Expert (WHO)
- Gastdocent Erasmus Universiteit (op uitnodiging van het departement Openbare Gezondheidszorg van de Medische Faculteit)

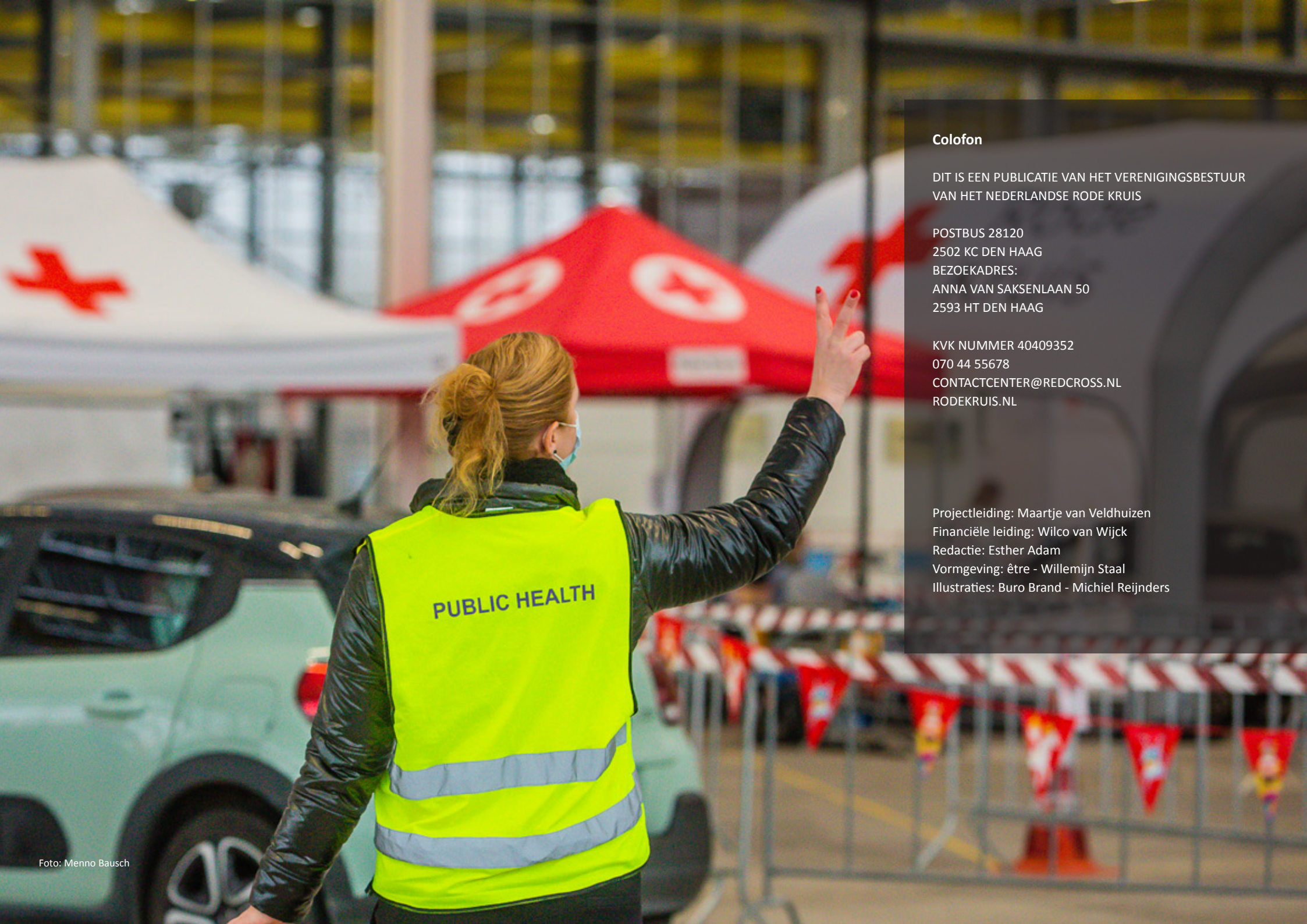
Mevrouw Manon Leijten

(toezichthoudend bestuurslid) Benoemd in 2020 (1e termijn)

Hoofdfunctie: bestuurslid bij de Autoriteit, Consument & Markt

Nevenfuncties:

- Lid stichtingsbestuur Tilburg University/ tevens lid audit committee
- Lid stichtingsbestuur Koninklijk Paleis op de Dam/ tevens lid Paleiscommissie



Colofon

DIT IS EEN PUBLICATIE VAN HET VERENIGINGSBESTUUR
VAN HET NEDERLANDSE RODE KRUIS

POSTBUS 28120
2502 KC DEN HAAG
BEZOEKADRES:
ANNA VAN SAKSENLAAN 50
2593 HT DEN HAAG

KVK NUMMER 40409352
070 44 55678
CONTACTCENTER@REDCROSS.NL
RODEKRUIS.NL

Projectleiding: Maartje van Veldhuizen
Financiële leiding: Wilco van Wijck
Redactie: Esther Adam
Vormgeving: être - Willemijn Staal
Illustraties: Buro Brand - Michiel Reijnders



Rode
Kruis